

NOVO V KOPRU!

NOVOMAT d.o.o.
AVTO STEKLO CENTER

Ko steklo počí, do Novomata skoči!

OBRATNA CONA SERMIN
SERMIN 72A, KOPER
T: 00386 5 62 62 888

BENEČIJA - Na 3. strani
Slovensko narečje v športu in rekreaciji
Zanimivo strokovno srečanje

TRST - Na 5. strani
ZKB z izgubo, a tudi z razvojnimi načrti
Predsednik pred občnim zborom

GORIŠKA - Na 12. strani
Lonely Planet o Bohinjski progi
»Spektakularen in nepoznan izlet«

TRST - W. Tamimi
V trdih izkušnjah se je uveljavil čut spoštovanja

ČEDAD - Etapa kolesarske dirke Po Italiji je obiskala Tersko in Nediške doline

»Rožnata« Benečija

GORICA - Zgodovinski festival èStoria
V znamenju nekdanjih in novodobnih sužnjev

ČEDAD - Beneška Slovenija je večeraj, vsaj za en dan, doživela preporod. Številni navijači ob cesti, glasno navijanje, številne zastave (italijanskih in slovenskih) je bilo največ ter pozitivna energija. Kolesarski Giro d'Italia ima neverjetno moč: navdušil ni samo ljubitelje tega športa, ampak tudi vse druge, ki so priložnostno z roza barvo okrasili okna, dvorišča in raznorazne predmete. Po nekaterih vaseh v Nediških dolinah so domačini kolesarsko karavano pozdravili dvojezično, slovensko in italijansko. Na pročelju slovenskega kulturnega doma v Špetru so razvili napis »Mi smo tu«. Skratka, Slovenci smo lepo izkoristili športni dogodek za promocijo slovenskega jezika in naše prisotnosti na tem območju.

Mimogrede: v Čedadu je prvi prečkal ciljno črto Španec Mikel Nieve (Team Sky). Rožnato majico pa je oblekel Kostaričan Andrey Amador (Movistar).
Na 17. strani

SLOVENIJA
Meja z Italijo zaenkrat ni problematična

BRUSELJ - Pozornost EU glede migrantskih tokov se z zahodnobalkanske poti preusmerja na Sredozemlje. Slovenija po besedah državnega sekretarja na notranjem ministrstvu Andreja Špenga kljub temu še ne namerava odstraniti ovir na meji s Hrvaško, nadzoruje pa tudi mejo z Italijo, ob kateri pa zaenkrat ne beleži povečanja nezakonitih prestopov mej.

Na 2. strani

TRST - Predvidena naložba 97 milijona evrov
Za industrijsko cono 29 novih podjetij

Kandidat Sponza:
Trst kot Livigno

Na 5. strani

V Narodnem domu predstavili arhiv GM

Na 6. strani

Francoski spomini na Zorana Mušiča

Na 10. strani

Mahal s sekuro in grozil goriškim policistom

Na 12. strani

DOBERDOB - Nekoč so po občini ropotali tanki

Strelišča ni več ...

Že več let zaprti vojašnici finančne straže v Dolu in Jamljah klavrno propadata

DOBERDOB - Po drugi svetovni vojni so na območju doberdobske občine zgradili cel kup vojaških bunkerjev in opazovalnic. Večji del občinskega ozemlja je bil podvržen vojaškim služnostim, veliko težav so imeli zlasti kmetje. Po propadu Sovjetske zveze in Jugoslavije je italijanska vojska začela zapuščati doberdobsko občino; na strelišču med Ronkami in Doberdobom niso več izvajali strelskih vaj, vojaki so zapustili vsa zaklonišča, s katerih so v zadnjih letih odstranili vse jeklene kupole. Zaprti so tudi vojašnici finančne straže v Dolu in Jamljah, ki že leta klavrno propadata.

Na 12. strani

GIOMA

Leseni podi
Blindirana vhodna vrata
Notranja vrata
Okna in okvirji

DOBAVA IN MONTAŽA

FINSTRAL

podí vrata pvc okna in okvirji

GIOMA S.r.l., Ulica Remis 50 - 33050 S. Vito al Torre (UD)
Tel./Faks 0432 997154
info@giomapavimenti.it - www.giomapavimenti.it

PREBEŽNIKI - Stališče notranjega ministrstva

Slovenija zaenkrat ne beleži povečanja nezakonitih migrantov na meji z Italijo

Žico zamenjujejo s paneli, a ovire na meji s Hrvaško ostajajo

FOTODAMJ@N

ITALIJA - Volitve Raggi, Sala, Fassino in De Magistris

RIM - Italijanska prestolnica je najbrž edino večje mesto, v katerem se lahko na prihodnjih upravnih volitvah na županski stol zavihti kandidat Gibanja 5 zvezd. Dva tedna pred volitvami to potrjuje tudi javnomnenjska raziskava, zadnja javna. Odvetnica Virginia Raggi naj bi v prvem krogu prejela od 32 do 35 odstotkov glasov, njen nasprotnik v drugem krogu pa naj bi po sedanjih usmeritvah volivcev bil predstavnik Demokratske stranke Roberto Giachetti (23 do 26%), ogrozi pa ga lahko samo predstavnica Lige in desnice Giorgia Meloni (20 do 23%). Berlusconi je kandidat Alfio Marchini zelo zaostaja (11 do 14%). Raggi je naj bi v drugem krogu premagala katerega koli svojega nasprotnika.

V Milanu znaša prednost kandidata leve sredine Beppeja Sale pred kandidatom desne sredine Stefanom Parisijem 3,4 točke. Oba se bosta zanesljivo uvrstila v drugi krog, v katerem pa naj bi po raziskavi Demos-Repubblica gladko zmagal Sala. V Turinu je daleč pred vsemi župan Piero Fassino (42,5%), ki pa bi na izvolitev moral počakati do drugega kroga, v katerem naj bi s 56,8 odstotka glasov dokaj prepričljivo premagal predstavnico G5Z Chiaro Appendino. Veliko prednost ima v Neaplju župan Luigi De Magistris (42%), ki bi se v drugem krogu pomeril s kandidatom desne sredine Giannijem Lettierijem (19,7%) in ga premagal, na tretjem mestu je kandidat G5Z Matteo Brambilla (17,3%), na četrtem pa kandidatka leve sredine Valeria Valente (16,4%).

V Bologni bi lahko župan Demokratske stranke Virginio Merola zmagal že v prvem krogu, saj mu že zdaj pripisujejo 49,8% glasov.

Zadnje raziskave za vladajočo Demokratsko stranko niso tako neugodne, kot so mnogi napovedovali, težava za njene kandidate je lahko kvečjemu v tem, da se v drugem krogu proti njim izoblikuje »velika koalicija« volivcev vseh strank z desne in leve polovice političnega spektra.

BRUSELJ - «Pozornost Evropske unije se zdaj bolj preusmerja z zahodnobalkanske na migracijsko pot čez srednje Sredozemlje, ki se počasi ponovno krepi. Slovenija pozorno spremlja dogajanje na omenjeni poti, a zaenkrat ne beleži povečanja nezakonitih migrantov s strani italijanske meje, je dejal državni sekretar na notranjem ministrstvu slovenske vlade Andrej Špenga, ki se je v Bruslju udeležil zasedanja notranjih ministrov EU.

Pri tem je Špenga izpostavil težave v Grčiji, kjer je na otokih trenutno okoli 8300 oseb, grške namestitvene kapacitete pa so polne. V primeru, da bi Grčija prebežnike z otokov s trajekti znova začela voziti na celino, je pričakovati njihovo napotitev proti zahodnobalkanski poti. Špenga je opozoril tudi na problem migrantov na makedonsko-grški meji, kjer še vedno čaka okoli 10.000 ljudi. Slovenija zato pozorno spremlja dogajanje v regiji. Zaradi morebitnega povečanja pritoka migrantov iz Grčije v Makedonijo in na zahodnobalkansko pot v Sloveniji še vedno sukcesivno postavljamo panelne ograje na meji s Hrvaško, je pojasnil Špenga.

Postavljanje nadaljnjih tehničnih ovir pa je odvisno od prihodnjega razvoja dogodkov in s tem povezanimi tveganji. V Sloveniji po besedah Špenge sicer trenutno ne beležimo povečanega toka migrantov čez zeleno mejo.

SLOVENIJA - S prepričljivo večino

Tone Peršak postal 14. kulturni minister

LJUBLJANA - Pisatelj in politik Tone Peršak je postal novi minister za kulturo v vladi Mira Cerarja. Slovenski parlament ga je potrdil s prepričljivo večino 51 glasov za in 12 proti.

Na funkcijo ministra Peršak prihaja z mesta državnega sekretarja, ki ga je opravljal pod vodstvom ministrice Julijane Bizjak Mlakar, ki je konec aprila odstopila. Predlagal ga je Cerar na predlog stranke DeSUS. Cerar je bil zadovoljen, da je Peršak v DZ prejel prepričljivo podporo.

V večini poslanskih skupin, razen v Janševi SDS, so na seji DZ Peršaka prepoznali kot primerne kandidata z bogatimi izkušnjami v kulturi in politiki. Poslanci pričakujejo, da bo uresničil ali vsaj začel izvajati zaveze iz koalicijske pogodbe. Do konca mandata namerava

EGIPT - Strmoglavljenje Airbus A320

Pred Aleksandrijo našli razbitine letala

O vzrokih nesreče le ugibajo - Odgovornosti ni prevzel nihče

KAIRO - Egiptovska vojska je v Sredozemskem morju pred obalo Aleksandrije našla razbitine pogrešanega letala družbe EgyptAir, ki je izginilo v četrtek s 66 ljudmi na krovu. Razbitine so našli približno 290 kilometrov severno od Aleksandrije. Iskalne ekipe so našle tudi dele teles ter dodatne razbitine letala, v katerih so bili tudi sedeži ter osebni predmeti in prtljaga potnikov.

A o vzrokih nesreče še vedno samo ugibajo, »črna skrinjica« s podatki o poletu pa žal leži v morju, ki je na območju najdbe razbitin še posebej globoko. Poleg tega naj bi iskanje v prihodnjih dneh oviralo slabo vreme, ki je napovedano za območje nad Sredozemskim morjem.

Letalo tipa airbus A320 je bilo na poti iz francoskega glavnega mesta Pariz v egiptovsko prestolnico Kairo, ko je v četrtek ponoči ob 2:45 izginilo z radarjev nad Sredozemskim morjem. Francoske in egiptovske oblasti so skrajno previdne. Francoski zunanji minister Jean-Marc Ayrault je izjavil, da ni mogoče napovedati ničesar,

njegov italijanski kolega Paolo Gentiloni pa, da terorističnega izvora tragedije ni mogoče izključiti. Dejstvo je, da je letalo strmoglavilo ne da bi pilota obvestila kontrola letenja, da je kar koli narobe, vremenske razmere pa so bile v četrtek ponoči optimalne. Po drugi strani nihče ni prevzel odgovornosti za napad, na seznanu potnikov pa ni nikogar, ki bi ga lahko tako ali drugače povezali s teroristi. Na pariškem letališču Roissy-Charles-de-Gaulle, s katerega je vzletelo letalo, so vsekakor uvedli preiskavo, da bi ugotovili, ali je mogoče kdo vkrcal na krov letala bombo.

Satelit Evropske vesoljske agencije je na gladini morja približno 40 kilometrov jugovzhodno od kraja, kjer naj bi letalo strmoglavilo, zaznal naftni madež, vendar ni zagotovila, da naftni madež pripada pogrešanemu letalu.

Najnovjša nesreča je v povezavi s strmoglavljenjem ruskega lerala oktobra lani na Sinaju nov udarec za egiptovski turizem, ki predstavlja 20 odstotkov državne ekonomije.

Zdravniki proti Lufthansi

BERLIN - Predsednik nemške zdravniške zbornice Frank Ulrich Montgomery je kritiziral tako nemško letalsko družbo Lufthansa in za letalski promet pristojne organe, ker da niso preprečili lanskega namerane strmoglavljenja letala družbe Germanwings, saj so pilotu, ki je trpel za hudo depresijo, dovolili leteti. Andreas Lubitz je marca 2015 namerno strmoglavil letalo Germanwings, ki je bilo na poti iz Barcelone v Düsseldorf, v francoskih Alpah, pri tem pa je v smrt potegnil še ostalih 149 ljudi na krovu.

Preiskovalci so kasneje odkrili, da je imel pilot zgodovino depresije in samomorilskih nagnjenj ter da je Lufthansa, ki je matična družba Germanwingsa, vedela za njegovo duševno zdravstveno stanje.

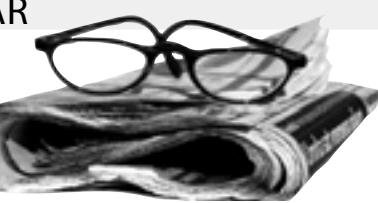
»Kot zdravnikom se nam zdi grozljivo, da sta tako zvezni urad za letalski promet in Lufthansa vedela, da ima ta pilot zgodovino hude depresije, a kljub temu ni bil podvržen posebnemu preverjanju,« je zapisal Montgomery.

IZPOSOJENI KOMENTAR

Še več kontrol

Histerija ob izginulem egiptovskem potniškem letalu je izraz slabe vesti držav, ki vodijo tako imenovano vojno zoper terorizem, ki ne vodi nikamor. Po napadih enajstega septembra pred skoraj petnajstimi leti jo je prva objavila Amerika Georgea Busha mlajšega, pridružile pa so se ji voljne države, v Večeru piše Boris Jaušovec. Po lanskim terorističnim napadih v Parizu se ji je z besedami predsednika Françoisa Hollandia »Smo v vojni!« pridružila še Francija. Zahodne države so si vmes nešteto krat prisegle, da se bodo obveščale o morebitnih terorističnih dejavnostih. A ker nizozemske oblasti belgijskih niso učinkovito opozorile na domnevne teroristične borce, ki jih je s sirske meje k njim izgnala Turčija, so se zgodili še teroristični napadi v Bruslju. Zadnji tak dokaz, da ne znotraj države, kaj šele med državami, obveščevalni sistem ne deluje, je italijanska tirailica za domnevnim slovenskim teroristom Rokom Žavbjem, ki ga bomo zdaj izročili Italiji.

Slovenska policija dolgo ni vedela, da ga v Italiji preiskujejo.

Vojna proti terorizmu ni učinkovita, je pa sprožila nekaj pravih vojn v Afganistanu, Iraku, Libiji, Siriji ... Nobeni ni videti konca. Je pa zato vojna proti terorizmu prinesla kar nekaj odpovedi demokratičnih postopkov in še več kontrol nad lastnimi državljani. Če je včeraj letalo strmoglavilo zavoljo terorizma, tudi poostrene kontrole na letališčih niso stoodstotne.

Ampak histerija in potreba po kontroli ter omejevanju se kaže ne nazadnje tudi v postavitvi žične rezilne ograje na slovenski meji. Čeprav je postavljalcem nekje v malih možganih jasno, da s tem vstopa v državo ne bodo preprečili nobenemu teroristu, piše komentator.

Abdeslam molči

PARIZ - Francoski protiteroristični sodniki so zaslišali Salaha Abdeslama, člana džihadistične celice, ki je v terorističnih napadih novembra lani v Parizu ubila 130 ljudi, vendar pa Abdeslam ni hotel spregovoriti. V Parizu je prispel pod strogimi varnostnimi pogoji. Spremljali so ga helikopter, posebne policijske enote in vojaška policija. Abdeslam je v Belgiji, kjer so ga prijeli 18. marca, priznal, da je bil 13. novembra lani v Parizu, kjer se je nameraval razstreliti pri stadionu Stade de France, a si je premislil.

Ukrep proti Kurdom

ANKARA - Turški parlament je s potrebno dvotretjinsko večino izglasoval odpravo imunitete več kot četrtini poslancev. Za predlog vladajoče Stranke za pravičnost in razvoj (AKP) je glasovalo 373 od 550 poslancev. Ukrep, ki zadeva 138 poslancev, je očitno uperjen predvsem proti članom prokurdske stranke HDP. EU je zaradi odločitve zaskrbljena.

Zavržena ponudba

MOSKVA - Moskva je predlagala, da bi Rusija in ZDA, ki trenutno ločeno izvajata zračne napade v Siriji, prihodnji teden začeli skupne zračne operacije proti džihadistom na sirske ozemlje. V Pentagonu so predlog zavržili. »Z Rusi ne sodelujemo in ne usklajujemo nobenih operacij v Siriji,« je dejal tiskovni predstavnik ameriškega obrambnega ministrstva Jeff Davis. »Ruske operacije podpirajo Asadov režim, mi pa se osredotočamo na slabenje in premagovanje Islamske države,« je pojasnil Davis.

V Nemčiji samo letos 200 tisoč prosilcev za azil

BERLIN - V Nemčiji in nemških zveznih deželah so letos v okviru sistema Easy registrirali 200.000 prosilcev za azil. Tako je število že presseglo letno omejitev za sprejem novih beguncev, ki so jo od vlade zahtevali bavarski krščanski socialisti. Zahteve sicer v Berlinu niso upoštevali. Januarja se je v sistemu Easy registriralo 91.671 beguncev, februarja 61.428, marca pa okoli 20.000. Na Bavarsko pa je aprila po podatkih tamkajšnjega ministrstva za socialne zadeve prišlo natanko 5555 prosilcev za azil, medtem ko jih januarja prišlo skoraj 75.000.

AVSTRIJA - Brez anket pred jutrišnjimi predsedniškimi volitvami, izid pa naj bi bil tesen

Raziskovalci molčijo

DUNAJ - Tri dni pred odločilnem drugim krogu predsedniških volitev jutri v Avstriji sta se v četrtek zvečer na soočenju na avstrijski televiziji (ORF) še zadnjič srečala neodvisen kandidat zelenih Alexander van der Bellen in kandidat desničarskih svobodnjakov Norbert Hofer. Oba sta izrazila prepričanje, da bosta zmagala, raziskovalci javnega mnenja pa tokrat niso objavili rezultate sicer izvedenih anket in sicer z utemeljitvijo, da so v prvem krogu povsem zgrešili. Politični opazovalci računajo z zelo tesnim izidom, čeprav je Hofer s 35 odstotkov glasov jasno dobil prvi krog pred van der Bellenom (21 odstotkov). V prvem krogu je nastopilo pet resnih kandidatov, med njimi tudi kandidata obeh vladnih strank, ki sta pa skupaj zbrala komaj četrtno glasov.

V razliko k soočenju na privatnem oddajniku ATV začetek tega tedna, ki je zaradi številnih nizkih udarcev obeh kandidatov celo oškodoval ugled predsedniške funkcije, je četrtkovo soočenje med obema kandidatom potekalo mirno in brez posebnih viškov. Oba kandidata sta še enkrat izpostavila svoje najpomembnejše pozicije iz volilne kampanje: Van der Bellen odprtost države, solidarnost in strpnost z begunci in migranti, odprte meje znotraj Evrope, pozitiven odnos do Evropske unije, ter uravnoteženo vodenje države na znotraj kot v mednarodni javnosti, Hofer pa zaprtost, skrajno restriktivno politiko do beguncev in migrantov vključno z zapiranjem (avstrijskih) mej, močni pridržki do Evrope, ter vlogo močnega predsednika, ki odpušča kanclerja, vlado in še koga.

Za višek zadnjega televizijskega soočenja je poskrbela moderatorka, oz. avstrijska televizija (ORF), ki je med soočenjem razkrila novih – milo rečeno – netočnosti pri izjavah Hoferja med volilno kampanjo. Tako je desničarski kandidat večkrat trdil, da je pri svojem obisku konec julija 2014 v Jeruzalemu bil priča in-

Zadnje soočenje med kandidatom na televiziji ORF si je ogledalo milijon gledalcev

cidentu, pri katerem so – le nekaj metrov od njega – varnostni organi ustrelili s puško in ročno granato oboroženo žensko. Rešerše ORF-a so pokazale, da je bila – daleč od njega – pri posredovanju varnostnih organov ranjena neoborožena ženska. Hofer je še med soočenjem ostro na-

Moderatorka na TV soočenju načela verodostojnost desničarja Norberta Hoferja

padel ORF, slike, ki naj bi potrdile njegovo verzijo dogodka, pa gledalcem televizije ni pokazal, čeprav jih je baje imel pri sebi. Verodostojnost izjav desničarskega kandidata je močno omajala še izjava direktorja jeruzalemske policije, ki je dejal, da incidenta z mrtvo žensko na ta dan ni bilo. Že prej je Hofer moral priznati, da

ni bil uradno povabljen v izraelski parlament, čeprav je to trdil v več svojih javnih nastopih v preteklosti.

V koliko sta soočenja med kandidatom na televiziji in načeta verodostojnost Hoferja vplivala na izid jutrišnjega drugega, odločilnega kroga volitev v nedeljo, je odprto. Je pa po oceni raziskovalcev javnega mnenja bilo v zadnjem tednu dosti drugih dogodkov, ki bodo zagotovo vplivali na izid oz. kdo od obeh kandidatov bo izvoljen za novega predsednika Avstrije: vsekakor, da je od srede dalje s Christianom Kernom nov zvezni kancler na čelu avstrijske vlade, prav tako podpora van der Bellenu s strani Irmgard Grissove, ki je v prvem krogu zbrala okoli 900.000 glasov. (Hofer je v prvem krogu zbral okoli 1,5 milijona glasov, Van der Bellen pičli milijon glasov). Močno na izid nedeljskih volitev pa bo vplivala tudi Volilna udeležba, ki je v prvem krogu znašala 68,5 odstotka.

Ivan Lukan

ILLY - Po obsodbi Tondo: »Politika nikogar ne bo več zamikala«

TRST - »Če je mogoče obsoditi takšnega poštenjaka kot je Riccardo Illy, ker je pod ceno prodal nepremičnini, ki ju nihče ni hotel kupiti, pomeni, da je naš sistem hudo bolan in globoko nepravilno,« je četrtkovo razsodbo kasacijskega sodišča, ki nekdanjemu guvernerju dežele FJK in članom njegove uprave nalaga, da morajo iz svojega žepa vrniti Deželi 700.000 evrov, komentiral deželni svetnik in nekdanji desnosredinski predsednik deželnega odbora Riccardo Tondo. Omenjeni nepremičnini, nekdanja bolnišnica v Palmanovi in sedež ustanove ERSA v San Vitu al Tagliamento na kar petih dražbah, nazadnje z izključno ceno 1.980.000 oz. 414.000 evrov, ni sta našli kupca, zato so ju z zasebno pogodbo prodali za 980.000 oz. 184.000 evrov. Illy, ki je svojo kvoto odškodnine že vrnil, je vedno zatrdil, da je bila to politična odločitev, računsko sodišče pa, da je šlo za gmotno oškodovanje dežele, ker zakon predpisuje, da prodajna cena ne more biti več kot 15% nižja od izključne cene na zadnji dražbi.

»Če gre tako naprej, se nihče ne bo več angažiral v javni upravi oz. če se bo, se bo odločil za linijo najmanjšega odpora, da ne bi ničesar tvegalo,« je še dodal nekdanji Illyjev politični nasprotnik Tondo.

Trgovski del Stožic v rokah kralja banan

LJUBLJANA - Podjetnik Izet Rastoder, ki velja za balkanskega kralja banan, je po pisanju slovenskega časnika Finance, od Družbe za upravljanje terjatev bank (DUTB) odkupil svežnja 84 milijonov evrov terjatev do družbe Grep, katere glavno premoženje je nedokončan trgovski del ljubljanskih Stožic, to je območje, kjer sta bila zgrajena nova nogometni stadion in športna palača. Rastoder, e sicer pred časom iz stečaja družbe S1 kupil gradbeno jamo na Bavarskem dvoru v Ljubljani in jo kmalu za tem prodal srbski Delti. Ta je v lasti srbskega tajkuna Miroslava Miškovića, ki na Bavarskem dvoru zdaj gradi hotel s petimi zvezdicami. Prav Miškovića Delta je leta 2008 z Grepom podpisala pogodbo, po kateri naj bi v trgovski center vložila vrto-glavih 242 milijonov evrov, a je od pogodbe nato odstopila. Uradno zaradi začetka krize.

Minaret ima konico

LJUBLJANA - Prva faza gradnje islamskega versko-kulturnega centra v slovenski prestolnici se počasi, a vztrajno bliža koncu. Včeraj so na tamkajšnjem minaretu postavili še betonsko konico, s čimer je dosegl višino 40 metrov. Mufti Nedžad Grabus je sicer pred dnevi ob obisku gradbišča napovedal, da bi lahko center odprli jeseni 2017. Trenutno so sicer v grobem dokončani izobraževalni in upravni del, umivalnica, stanovanjski objekt ter vsi podzemni deli, kjer bodo parkirišča, telovadnica in restavracija. Glede finančnih sredstev islamska skupnost tudi pri gradnji druge faze računa na pomoč Katarja. Kot je dejal Grabus, bo samo cesta pri centru stala 1,3 milijona evrov, da bi dokončali z drugo fazo del, pa bo potrebnih še okoli 10 milijonov evrov.

ŠPETER - Raziskava Slori in ZŠSDI posebej o stanju v Nadiških dolinah

Krepitev slovenščine tudi v športu

Pri ohranjanju jezika imajo društva pomembno vlogo, zato je predlog o ustanovitvi slovenskega mladinskega beneškega športnega društva povsem utemeljen

ŠPETER - Športne dejavnosti v slovenskem jeziku in narečju je treba razvijati tudi v Nadiških dolinah. S to ugotovitvijo se je zaključilo debatno srečanje, ki so ga pred kratkim priredili Slovenski raziskovalni inštitut (SLORI), Združenje slovenskih športnih društev (ZŠSDI), Večstopenjska šola s slovensko-italijanskim dvojezičnim poukom in Inštitut za slovensko kulturo (ISK) v Špetru. Pobuda sodi v okvir

Poleg zelo priljubljenega nogometa gojijo društva še odbojko, alpsko smučanje, kolesarjenje, tek in plavanje. Zanimivo, da sestavljajo nekatera nogometna moštva tudi mladi iz Livka, Kobarida in Tolmina.

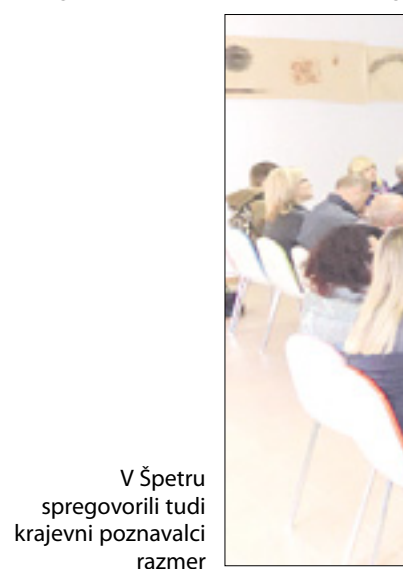
predstavitev raziskave Šola, družina in zunajšolske dejavnosti, ki jo je ZŠSDI opravil in objavil v ustrezni publikaciji leta 2015 v sodelovanju s SLORI-jem in ravnateljstvi slovenskih šol na Tržaškem in Goriškem ter dvojezične večstopenjske šole v Špetru. Analiza temelji na podatkih 2.135 osnovnošolskih in nižješolskih učencev ter višješolskih dijakov.

Srečanje je uvedla in vodila Živa Gruden. O raziskovalnih izsledkih je spregovoril Martin Maver (ZŠSDI), ki je analiziral jezikovno sestavo anketiranih športnikov in govorne navade v družinskih oko-

ljih, razčlenil lestvico najbolj razširjenih športnih panog, opozoril na rabo slovenskega jezika in narečja v okviru športnega udejstvovanja, navedel razloge, ki vplivajo na izbiro športnega društva, ter prikazal stopnjo priljubljenosti in razširjenosti drugih zunajšolskih dejavnosti. Pri predstavitvi raziskovalnih izsledkov je posebno pozornost namenil skupini špeterskih učencev, pri katerih sta zelo razširjena nogomet in plavanje, pogovorni jezik v družini pa je v veliki večini primerov italijanski.

Raziskovalka SLORI Norina Bogatec je razvila krajše razmišljanje in izpostavila tri svoje poglede: o koristnosti longitudinalnih raziskav, ki z evidentiranjem družbenih sprememb znotraj slovenske manjšinske skupnosti omogočajo pravočasno in ustrezno oblikovanje teoretičnih izhodišč in operativnih ukrepov; o potrebi, da se mrežo manjšinskih ustanov (šolsko oziroma društveno mrežo) obravnava kot celoto, hkrati pa upošteva, da se glede na okolje posamezne šole/društva razlikujejo oziroma so si podobna ne glede na pokrajino, v kateri delujejo; o pomenu sodelovanja med šolo in organiziranimi zunajšolskimi dejavnostmi glede različnih aspektov vzgojnega in izobraževalnega razvoja kot so na primer socializacija, večjezičnost, disciplina, kreativnost, motorika ipd.

Profesorica slovenščine, zgodovine in zemljepisa na špeterski srednji šoli Vesna Jagodic je v začetku svojega posega izrazila veselje, da ima letos med kolegi tudi bivšo učenko, ki je pred kratkim zaključila študij v Ljubljani, kar priča o pomembnem doprinosu večjezične šole pri uveljavljanju slo-

venščine v Benečiji. Proces uveljavljanja slovenskega jezika in narečja v vsakdanjem življenju kaže namreč negativne trende, kakor izhaja iz njene raziskave na to temo. Po njenem mnenju, postopnemu opuščanju rabe slovenskega narečja bi se morali zoperstaviti v prvi vrsti z ozaveščanjem staršev, da je narečna beseda pomembna vez z družinskimi koreninami in s kulturo domačega okolja. Poglavitno vlogo imajo pri tem društva, ki morajo za ožvitev in vsakdanjo rabo slovenskega narečja nastopati z enotnim programom.

Profesor telesne vzgoje na špeterski šoli in športni trener Mattia Cendou je podal izčrpen in natančen pregled športnih dejavnosti v Nadiških dolinah. Poleg zelo

priljubljenega nogometa gojijo društva še odbojko, alpsko smučanje, kolesarjenje, tek in plavanje. Zanimivo, da sestavljajo nekatera nogometna moštva tudi mladi iz Liv-

Planinska družina Benečije je edino društvo, pri katerem potekajo dejavnosti v slovenščini.

ka, Kobarida in Tolmina. Planinska družina Benečije je edino društvo, pri katerem potekajo dejavnosti v slovenščini, njeni člani govorijo v slovenskem narečju in skoraj

vsi učitelji prihajajo iz Posočja. Na solah potekajo ob telesni vzgoji tudi tečajji psihomotorike in delavnice rokometu. Po njenem mnenju, zaradi pomena, ki ga šport ima v otrokovem razvoju, in zanimanja mladih za to vrsto udejstvovanja, je predlog za ustanovitev slovenskega mladinskega beneškega športnega društva povsem utemeljen.

V razpravi, v katero sta posegla tudi predsednik ZŠSDI Ivan Peterlin in direktor SLORI Devan Jagodic, so prisotni soglašali s potrebo po razvijanju športnih dejavnosti v slovenskem jezikovnem okolju, ter podprli načrtovanje in izvajanje skupnih pobud v tesnem sodelovanju s špetersko dvojezično šolo.

OPČINE - Predsednik Adriano Kovačič pred jutrišnjim občnim zborom ZKB

»V težkih pogojih skrb za prihodnost banke«

Bilanca 2015 z izgubo 19,9 milijona evrov - Utemeljeni razlogi za optimizem

Jutrišnji redni občni zbor Zadružne kraške banke (ob 10. uri na sedežu Sise v nekdanji bolnišnici Santorio, v Ul. Bonomea 265 na Trsteniku) bo v znamenju številnih novosti. Tako v Evropi kot v Italiji smo namreč priča velikim reformam bančnega sektorja, novi evropski predpisi pa včasih ne delajo razlik med velikimi in manjšimi bankami.

»Makroekonomski scenariji so še vedno negotovi, Evropska centralna banka vztraja pri negativnih obrestnih merah,« pravi predsednik ZKB Adriano Kovačič. Tega ni pred leti predvideval noben ekonomist, saj se vse banke soočajo s problemom kakovosti kreditnega portfelja. Zaradi tega so bile banke prisiljene povišati raven kritja nerednih terjatev.

»Ko stopi v veljavo marsikatera reforma, imaš dve možnosti. Prva je ta, da pasivno sprejemaš vse novosti in da jih kritiziraš, ker ne bo več nič kot prej. Skratka, da upaš na boljše čase. Druga možnost je ta, da se takoj prilagodiš tem novostim in da vneseš v tvoje delovanje korenite in sistemske spremembe. Upravni odbor ZKB je odločno ubral drugo

Predsednik Adriano Kovačič in osrednji sedež Zadružne kraške banke na Opčinah

ARHIV

to je bil eden pomembnejših in težjih sklepov upravnega odbora v letu 2015 – da gleda, kaj je v srednjem in dolgem roku najboljše za banko. V bistvu, da se banka uskladi z različnimi gospodarsko-kapitalskimi količniki, ki jih zahtevajo nadzorni organi.

To politiko so pozitivno ocenili tudi inšpektorji centralnega zavoda Banke Italije, ki so opravili inšpekcijo v prvih mesecih letošnjega leta. Ta odločitev je izredne važnosti tudi v luči reforme združniškega bančništva. »Če hočemo zasledovati cilj zagotavljanja kontinuirane uspešnosti ZKB in si zagotoviti znatno raven samostojnosti, je letošnja politika izrazitih oslabitev kreditov in podrobnega nadziranja kreditov še toliko bolj pomembna,« poudarja predsednik.

Kovačič bo članom na jutrišnjem občnem zboru navedel vrsto razlogov za optimizem. In kakšni so ti razlogi? »Pomirjujoč je podatek, da če ne bi v izkazu poslovnega uspeha 2015 upoštevali izrednih postavk (bodisi pozitivnih kot negativnih) bi bil rezultat poslovne dobe 2015 pozitiven in dobiček bi bil višji od 1,6 milijona evrov. To pomeni, da naša banka posluje dobro in da so v danih razmerah, z izredno nizkimi obrestnimi merami, prihodki tipičnega poslovanja višji od stroškov poslovanja.«

V drugem delu občnega zbora bo vodstvo ZKB članom predstavilo spodbudne pozitivne rezultate v prvih mesecih leta 2016, novi strateški plan 2016-2018, ukrepe za razvijanje komercialne dejavnosti in za zmanjšanje administrativnih stroškov. V tem so všteti novi projekti, reforma zadružnega kredita in predvsem vizija upravnega odbora za zagotovitev uspešnosti ZKB.

Sandor Tence

TRST - Posvet na sedežu tržaške Confindustrie

Zanimanje 29 podjetij za tržaško industrijsko cono

Tržaška industrijska cona, ki je že mnogo let zapuščena in potrebuje bonifikacijo, bo lahko zaživela. Državna družba Invitalia je prejela 29 prošelj podjetij, ki bi se rada namestila na tem območju in razvijala svoje dejavnosti. Skupna predvidena naložba je 96,8 milijona evrov, nastalo pa naj bi 381 novih delovnih mest.

Vest je posredovala predsednica Dežele FJK Debora Serracchiani na posvetu o perspektivah za preporod industrijske cone, ki ga je včeraj priredila deželna Confindustria. Predsednica Serracchiani se je srečala tudi s podjetniki, ki so pokazali zanimanje in nameravajo sodelovati na razpisu, ki ga bo družba Invitalia objavila. Spomnimo naj, da mora družba Invitalia nadzorovati izvajanje programskega sporazuma na območju škedenjske železarne in je zadolžena za izvajanje »javnih« naložb in ukrepov (zasebne pač krije skupina Arvedi) na območju železarne ter sploh vsem t.i. tržaškem kompleksnem kriznem industrijskem območju. Programski sporazum so sklenili leta 2014, v sanacijo in obnovo tržaškega

Pogled na tržaško industrijsko cono

FOTODAMU@N

onesnaženega območja pa je družba Invitalia vložila 15 milijonov evrov. Tem dodati 10 milijonov evrov, ki bodo na voljo na podlagi t.i. deželnega zakona Rilancimpresa.

Predsednica Serracchiani je izrazila upanje, da se bodo 29 podjetjem v prihodnjih tednih pridružila še druga. Med

tistimi, ki so se že javila, je pet velikih podjetij, šest srednje velikih ter deset malih podjetij. Deželni predsednik Confindustrie Sergio Razeto, ki je vodil posvet, je pozdravil novost in obenem poudaril pomen naložb v inovacijo, ne le glede tehnologije, temveč glede vse industrijske dejavnosti oz. proizvodnega procesa. (ag)

Novi evropski predpisi žal ne delajo nobenih razlik med velikimi in majhnimi bankami, kar ni dobro

pot«, dodaja Kovačič. Med težkimi odločitvami, ki jih je sprejel upravni odbor ZKB je bila ta, da se bilanca 2015 zaključi s pomembno izgubo 19,9 milijona evrov.

Članom bodo jutri prikazali številke, izbire in strateške sklepe z veliko transparentnostjo, ker sta medsebojno zaupanje in dialog po Kovačičevem prepričanju bistvene važnosti. Edini razlog za letošnjo izgubo so po njegovem oslabitve ali rezervacije za namen kritja slabih kreditov. »Ko govorimo o rezervacijah, ne govorimo še o izgubi. Ni nas strah, da izvršimo izredne in odločne rezervacije, in da zaradi teh odločitev zaključimo letošnjo bilanco v rdečih številkah. Za ZKB je najvažnejše – in prav

SV. ANA - Zvečer

Čelno trčenje

Sinoči okrog 21. ure se je pri Sveti Ani zgodila prometna nesreča, za katero naj bi bilo po prvih neuradnih ugotovitvah krivo drzno prehitavanje. V čelno trčenje v Ulici Flavia, nedaleč od športne palače Palarubini, sta bili vpleteni dve vozili, k sreči brez hujših posledic. Še najhujše jo je skupil priletni voznik manjšega avtomobila fiat 600; iz uničene pločevine so ga rešili šele gasilci, ki so prispeli na kraj nesreče z vozilom službe 118. Osemdesetletnika so odpeljali v bolnišnico zaradi suma zloma stegenice.

TRST - Štirje policijski sindikati

Policisti nezadovoljni s plačami in statusom

Zaposleni v policiji so nezadovoljni s trenutnim statusom in ignoranco odgovornih do nekaterih tem, ki zadevajo varnost. Povprečna starost policistov iz leta v leto narašča (okrog 45 let), razpisi so zamrzni, že sedem let pa so zamrznjene tudi plače. To so na včerajšnjem srečanju z novinarji na sedežu sindikata Uil v Ul. Polonio sporočili predstavniki policijskih sindikatov Uil Polizia, Siap, Siulp in Silp Cgil (FotoD@mjan), ki so prepričani, da je potreben enoten nastop, če želijo odločno in učinkovito izbrati svoje pravice.

Daniele Dovenna iz sindikata Uil Polizia je orisal položaj, ki je vse prej kot rožnat. Po njegovem so državna sredstva napako porazdeljena, moti pa ga tudi novi model obrambne politike, ki določa, da mo-

ra vsak policist najprej opravi prakso v vojski. Spomnil je tudi na neplačane nadure policistov, nizke plače (policist v prvem plačilnem razredu prejema 1200 evrov) in nesposobnost odločujočega razreda, da bi se odzval na zahteve. V zadnjih letih, tako Dovenna, pa med novinci skorajda ni več policistk, kar se sindikalistu zdi velika klofuta demokraciji in emancipaciji spolov. Slišali smo tudi kritike na račun vlade, ki želi številno vodilnih stolčkov povečati z 900 na 2000.

In medtem ko se je v drugih italijanskim mestih število policistov zmanjšalo, to ne velja za Trst, kjer imamo zadostno število sil javnega reda. Fabrizio D'Andrea iz sindikata Siap je povedal, da imamo v naši pokrajini skupno 2200 policistov, od katerih jih 900 spada k Državni policiji. To je za rela-

tivno nizko stopnjo kriminala v tržaški pokrajini (kljub zniževanju stopnje kriminala občutek ogroženosti narašča) dovolj, je zagotovil govornik in dodal, da je na državni ravni slika popolnoma drugačna in da, če se bo ta situacija vlekla v nedogled, v roku treh ali štirih let policija z razpoložljivimi enotami ne bo mogla zagotavljati ustrezne varnosti državljanov. (sc)

Trst je tretje nemško pristanišče

»Trst je tretje pristanišče Nemčije.« To je izjavila deželna predsednica Debora Serracchiani ob robu srečanja na sedežu tržaške Confindustrie. To ni šala, je dodala, kajti Trst postaja pristanišče Furlanije, kjer so pomembne industrijske dejavnosti, zelo pomembno pa je sodelovanje z Bavarsko. Sicer je bilo zelo važno tudi dejstvo, da se je tržaška luka odprla na vzhod in še zlasti na Iran, s katerim je sklenila pomemben sporazum o sodelovanju.

TRST - Cosolini prvi tržaški župan na obisku pri Sloriju

V Narodnem domu večkulturno središče

Podpora občinske uprave v postopku za vrnitev doma

Tržaški župan in županski kandidat leve sredine Roberto Cosolini je včeraj kot prvi tržaški župan prestopil prag Slovenskega raziskovalnega inštituta. Cosolini je bil v spremstvu deželnega svetnika Demokratske stranke Stefana Ukmarija ter županskih kandidatov DS za tržaški občinski svet Valentine Repini in Mateja Iscre, sprejeli pa so jih predsednik Slorija Milan Bufon, ravnatelj Devan Jagodic in blagajničarka Kristina Valenčič.

Srečanje je bilo namenjeno še zlasti vključitvi tržaške občinske uprave v postopek za vrnitev Narodnega doma slovenski narodni skupnosti, kot je to predvideno v Cosolinijevem volilnem programu. S srečanja je izšlo prepričanje, da mora v Narodnem domu nastati večkulturni center, kjer bo prostor za razne kulturne oz. jezikovne in verske skupnosti. Če je vrnitev Narodnega doma po eni strani tudi pomembno politično dejanje, je po drugi važna vloga, ki jo bo imelo v prihodnosti novo središče v mestu, ki je vedno bolj vključeno v mednarodno dogajanje.

Župan Cosolini je pokazal zanimanje do tega vprašanja in obljubil, da bo skušal pomagati. Vloga župana je namreč v tem okviru politične narave, zato je župan zagotovil, da bo posredoval pri pristojnih upravah in ustanovah, začeni s tržaško univerzo. Kot prvi korak pa bo po občinskih volitvah spodbudil srečanje in tudi ustanovitev specifičnega omizja s krovni organizacijama SKGZ in SSO za poglobitev vprašanja, ki mora dobiti ustrezno rešitev. (ag)

SSk proti odobritvi zveze v Dolini

Dolinska stranka Slovenske skupnosti je v zvezi z zadnjo sejo dolinskega občinskega sveta, na kateri je skupščina odobrila statut medobčinske zveze, v tiskovnem sporočilu izjavila, da obžaluje zadržanje dolinskega župana Sandyja Kluna in Demokratske stranke, s katerima je skupaj z Združenim Levico sklenila zaveznitvo. Prav to zaveznitvo je od volivcev prejelo nalogo, da upravlja Občino Dolina. Zato je SSk mnenja, da je glasovanje za statut medobčinske zveze proti znanim stališčem dveh koalicijskih partnerjev in s podporo desne opozicije iz političnega vidika hud dogodek.

Dolinska SSk je predlagala, naj se glasovanje odloži za nekaj tednov: tedaj bo namreč znana sodba deželnega upravnega sodišča, znan bo župan v Trstu in Dežela FJK bo najverjetneje tudi že sprejela napovedane popravke k - slabemu - zakonu za medobčinske zveze. Ta zakon ne pušča avtonomije občinam, ampak jih prisili k oddajanju pooblastil medobčinski zvezi z izsiljevanjem na proračunskem področju, kar seveda predstavlja nevaren precedens. Nato bi se v koaliciji pogovorili o zadevi, kar ne bi povzročilo nobene škode in ne bi bilo posledic glede sprejemanja proračuna, za katerega je še čas in ki ni nesprenemljiv. Deželna uprava, ki zaradi lastnih političnih načrtov izsiljuje na plačevanju storitev, si ni zaslužila popolne podpore za vsako ceno, še piše v tiskovni noti stranke SSk. Odgovor pač je bil tisti, ki ga vsi poznajo: da se ugodi deželi, je bilo treba podpreti sklep skupaj z desno opozicijo, ki je do danes le ovirala delo in odgovornosti koalicijske uprave. Ali je bilo vse to potrebno in primerno, pa naj ocenijo občani in volilci.

TRST - Intervjuji z županskimi kandidati

Sponza: Občina zelo zanemarja Kras

Uniti per Trieste-Združeni za Trst je po svoje ambiciozno in hkrati tudi zelo zahtevno ime liste, ki za župana predlaga 36-letnega odvetnika Nicolò Sponzo. Gibanje, kot pravi njegov kandidat, se ni rodilo včeraj, temveč so se na volitve pripravljali vsaj tri leta. V tem času so bili njegovi predstavniki na primer trikrat gostje Visokega komisariata Združenih narodov, predvsem pa so v teh letih poglobili vse najbolj pereče probleme Trsta in njegovega ozemlja.

Kakšni so v resnici ti problemi?
Prvenstveno pozornost namenimo gospodarskim vprašanjem in pristanišču. V tem okviru je naša občanska lista sestavila nekaj prednostnih točk, ki jih nameravamo zagovarjati v občinskem svetu.

Kakšne so te prednosti?
Brali smo o načrtih ustanovitve prostih con od Proseka do Milj. Ta zamisel se mi ne zdi niti dobra niti koristna.

In kaj predlagate v zameno?
Celotno območje tržaške pokrajine bi moralo postati prostocarinjska cona.

Se vam ne zdi, da je to utopija?
Absolutno ne. Poglejte primer Livigna na meji s Švico, ki je po dohodu na prebivalca najbogatejša občina v Italiji.

Livigno pa ni Trst ...
Seveda ni Trst, lahko pa ga ima-

Nicola Sponza ARHIV

mo za zgled. Mi smo glede tega v prednosti.

Zakaj pa?

Ker imamo pristanišče in ker lahko dodobra izkoristimo osmi aneks mirovne pogodbe iz leta 1947. S tem v zvezi je naše gibanje skupaj s koordinacijo pristaniških delavcev pripravilo konkreten program, ki ga sedaj ponujamo volivcem. Dovolj je torej, da izkoristimo to, kar imamo in to, kar Trstu priznavajo mednarodne pogodbe.

Kaj menite o železnici?

Ker ne maramo demagogije, predlagamo, da se o železnici ustanovi tehnično-strokovno omizje.

Kdo bi sestavljal to omizje?

Predstavniki lastništva, delavcev in občanov. Mi smo za zaprtje kokarne, ki najbolj onesnažuje. Istočasno

smo za sanacijo tega območja, kjer bi lahko razvijali t.i. zeleno ekonomijo.

Za župansko mesto se potegujete trije kandidati, ki z različnih zornih kotov postavljate v ospredje Svobodno tržaško ozemlje. Ali se ni bilo mogoče zediniti za skupno kandidaturo?

Ne.
Zakaj ne?

Medtem ko skušamo mi, kot pove že samo ime liste, povezovati ljudi, sta drugi dve listi praktično osebni listi. Ena je Giorgio Marchesich, druga pa Vito Potenza.

Kaj jima očitate?

Marchesich ima za sabo zelo pisano politično življenje, v katerem je večkrat zamenjal strankarski dres. Zaveznitvo z njim zato ni prišlo v poštev. Potenza je deset dni pred vložitvijo kandidatne liste enostavno pozabil na ozemlje in predložil čisto osebno listo.

Kako gledate na slovensko manjšino?

Na naši kandidatni listi je več Slovencev in že to odraža našo pozornost do Slovencev. Nekaj pa pri tem ne razumem.

Kaj pa?

Ne znam si razlagati, kako so Slovenci lahko dopustili, da je sedanja, kot sicer prejšnje uprave, tako zanemarljiva Kras. V svoj volilni program sem zato vključil ustanovitev občinskega odborništvaja za Kras.

Sandor Tence

Volitve 2016

Igor Švab in Edvard Krapež jutri pri Sv. Ivanu

Kandidata stranke Slovenske skupnosti za tržaški občinski svet Igor Švab in za 6. rajonski sosvet (Sv. Ivan, Kjadin, Rocol) Edvard Krapež se bosta srečala z volivci in volivkami jutri ob 11. uri na trgu Gioberti pri Sv. Ivanu.

Cosolini in Rosato jutri na Borznem trgu

Županski kandidat leve sredine Roberto Cosolini in vodja skupine Demokratske stranke v poslanski zbornici Ettore Rosato bosta pod šotorom DS na Borznem trgu jutri ob 12. uri govorila o vlogi Trsta na državni ravni, o projektih za njegovo rast ter o razvojnih perspektivah.

Jutri demonstracija proti škedenjski železarni

Odbor 5. decembra prireja jutri demonstracijo in spreved po mestnih ulicah proti škedenjski železarni. Pobuda bo sledila protestu, ki je bil v januarju in se ga je udeležilo več tisoč ljudi. Udeležbo na demonstraciji sta že napovedala županski kandidat desne sredine Roberto Dipiazza in županski kandidat Gibanja 5 zvezd Paolo Menis, z njim pa bo tudi parlamentarec G5Z in podpredsednik poslanske zbornice Luigi Di Maio. Demonstracija bo ob 17. uri pred tržaško sodno palačo.

Menis in kandidati G5Z danes na Trgu Rosmini

Županski kandidat Gibanja 5 zvezd Paolo Menis in nekateri kandidati G5Z za tržaški občinski svet se bodo danes udeležili glasbene prireditve, ki bo na Trgu Rosmini od 16. do 23. ure. Pobudo prireja tržaško Gibanje 5 zvezd, nastopila pa bosta glasbena skupina FISH J in LuckyB.

Vodja SL Matteo Salvini v ponedeljek na Borznem trgu

Vodja Severne lige Matteo Salvini bo v ponedeljek v deželi Furlaniji Juljski krajini. Dopoldne bo v Pordenonu, po obisku Cordenonsa, Latisane in Gradže pa se bo udeležil shoda na Borznem trgu v podporo županskega kandidata desne sredine Roberta Dipiazze.

KANDIDATI SE PREDSTAVLJAJO

TRŽAŠKI
OBČINSKI SVET

Matej Iscra (Demokratska stranka)

Star sem 30 let, poročen. V Trstu sem z odliko diplomiral iz sociologije. Po delovni izkušnji v Avstraliji sem sedaj zaposlen pri ICS na uradu za pribežnike, kjer se ukvarjam z družbeno integracijo prisilcev za azil iz Afganistana in Pakistana. V preteklosti sem sodeloval kot raziskovalec z IRSSeS (Istituto Regionale per gli Studi di Servizio Sociale).

Leta 2011 sem bil izvoljen v vzhodnokraškem rajonskem sosvetu, kjer sem vodja skupine DS. Delo, ki smo ga kot levosredinska uprava opravili, je omogočilo, da se je mesto prebudilo iz desetletnega spanja in da je naša skupnost ponovno pridobila svojo pravo vlogo. Mislim, da je nujno, da nadaljujemo na poti, ki jo je začrtal Roberto Cosolini.

V naslednjem mandatu bo važno ovrednotiti Kras s pobudami za čezmejno turistično in gospodarsko promocijo, kar bo koristilo tudi k širšemu spoznavanju vrhunskosti lokalnih izdelkov. Obenem bo nujno izkoristiti sredstva, ki jih ponuja Evropa, za prenavo in razvoj kraških vasi. Prizadevam si za solidarno in vključujoče mesto, ki naj bo pozorno do pravic in potreb vseh in prepričan zagovarjam multikulturno in večversko naravo Trsta. Menim, da lahko le to zagotavlja vitalnost in demokracijo našemu teritoriju. Prav zaradi tega podpiram zamisel, ki smo jo Slovenci v Demokratski stranki vnesli v program županskega kandidata, da naj se Narodni dom vrne Slovincem in naj postane tudi večkulturni center vseh manjšin, ki so zgodovinsko prisotne v mestu.

Kandidat Matej Iscra podpira županskega kandidata leve sredine Roberta Cosolinija

Mitja Košuta (Združena levica)

Letos se potegujem za mesto v tržaški mestni skupščini oz. za mandat v prvem in tretjem rajonskem svetu kot kandidat Združene levice. V volilno kampanjo stopam po petletni izkušnji v zahodnokraškem posvetovalnem organu. Zaposlen sem v upravi Občine Devin Nabrežina, doma sem iz Križa, kjer aktivno sodelujem v odboru SKD Vesna in v upravnem svetu vaške srenje. Izvoljeni zastopniki občanov se bodo morali v prihodnjem mandatu obdobju posvečati iskanju alternativnih rešitev za premostitev tega izvajanja pakta za stabilnost, ob tem pa bo treba okrepiti vpliv občine na izvajalce javnih služb, posvečati večjo skrb in pozornost okoliškim vsem, spremljati socialno ogroženost prebivalstva ter jo ublažiti z ustreznimi ukrepi. Dalje bo potrebno nadzorovati rabo tal, uskladiti varovanje narave z ohranitvijo delovnih mest v industrijskem sektorju, vlagati v razvoj kmetijstva in vinogradništva in se pri tem opreti na dosedanje delo za obnovo kraškega brega in promocijo prosekarskega. Uradni Trst mora še vedno dokončno priznati nas Slovence, naš jezik in zgodovino za polnopravne občane. Čas je, da obeležja, priznanja posameznikom in priložnostne dogodke nadgradimo z doslednim dvojezičnim poslovanjem uprave bodisi v okoliških jezikovnih bantustanih bodisi v predmestju in mestnem središču. Obžalujem, da so politične računice nekaterih preprečile poenotenje vseh levih in naprednih sil, saj prepričan sem, da ta država, njene dežele in občine krvavo potrebujejo družbeno, politično in gospodarsko alternativo.

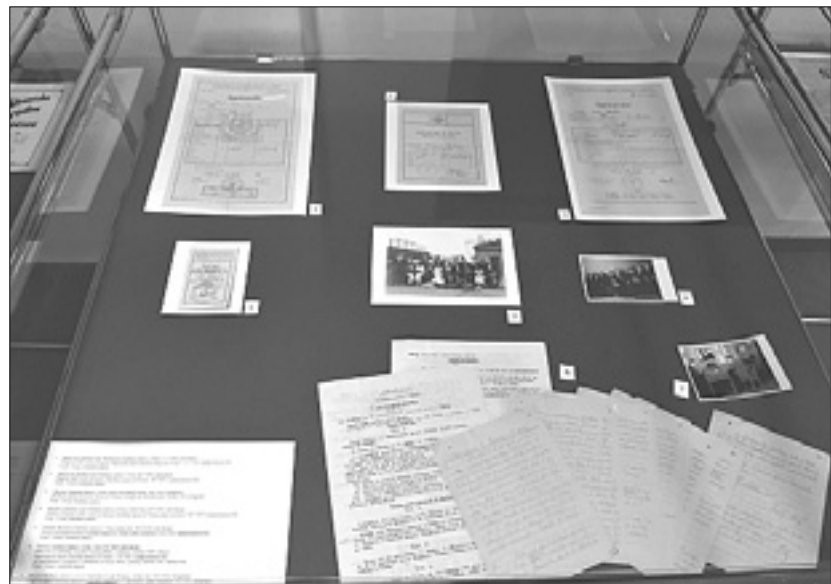
Kandidat Mitja Košuta podpira županskega kandidata Združene levice Iztoka Furlaniča

TRST - Predstavili deželni arhiv slovenske glasbene šole

Zgodovina Glasbene matice in Narodnega doma ne bo zbledela

Večplastni pomen zahtevnega projekta za ohranjanje zgodovinskega spomina

V Narodnem domu je bilo na ogled arhivsko gradivo, glasbenih nastopov seveda ni manjkalo, občinstvo je prisluhnilo pobudnikom projekta

FOTODAMJ@N

»Dobro se zavedam tragedije, ki se je zgodila v tej stavbi,« je dejal namestnik tržaške prefektinje Rinaldo Argentieri v dvorani Narodnega doma, ki je v četrtek gostila simbolično in dejansko zelo pomemben dogodek, predstavitev Deželnega arhiva Glasbene matice (GM) v FJK. Občutek, ki ga je izrazil predstavnik osrednje državne oblasti, je še toliko bolj živ in boleč v nas, ki še vedno doživljamo posledice fašistične diktature: oropani stavbe, ki je v samem središču mesta pričala o kulturni in ekonomski moči slovenske (in slovanske) prisotnosti v Trstu, še vedno čakamo na trenutek, ko se bodo pravice, zajamčene z zaščitnim zakonom, iz obljub spremenile v dejstvo, medtem pa se lahko veselimo pridobitve, ki bogati našo kulturno dediščino in priča o predanosti, s katero so se naši predniki posvetili obnovi vsega tistega, ki je bilo od 13. julija 1920 dalje postopoma uničeno.

Poleg predstavnika Prefekture so se slovesnosti udeležili številni gostje: generalna konzulka RS Ingrid Sergaš, ki je dejala, da urejen spomin pomaga pri načrtovanju prihodnosti, predsednik tržaškega pokrajinskega sveta Maurizio Vidali, ki je Glasbeni matici čestital za opravljeno delo, tržaški občinski svetnik in predstavnik SSO Igor Švab, ki je dejal, da gre za zgodovinski trenutek v zgodovinski stavbi. Predsednica Arhivskega društva Slovenije Aleksandra Pavšič je izrazila veselje ob obogatitvi arhiva, še posebej zato, ker prihaja iz zamejstva, seznam gostov pa so dopolnili še mnogi drugi predstavniki institucij in organizacij.

Pevska skupina Vikra, ki jo vodi Petra Grassi, je odprla svečanost z Vrabčevo Zdravljico, popolnoma utemeljeno izbiro, ki je besedilo slovenske državne himne združila z umetnostjo nepozabnega kulturnega delavca, profesorja na GM in skladatelja Ubalda Vrabca, ki je bil v otroških letih tudi priča požigu Narodnega doma. Simbolično izbiro je izpostavila predsednica Milena Padovan, po uvodnem pozdravu pa je predala besedo svoji predhodnici Nataši Paulin, ki ima veliko zaslug pri uspešni izpeljavi zahtevnega projekta.

Paulinova je poudarila večplastni pomen zgodovinskega spomina, ki je v primeru GM utrpel hude izgube, najprej med požarom, nato med selitvami, ki so se vrstile od leta 1920 dalje, ne nazadnje ob izgubi stavbe v Ulici Ruggero Manna. Bogata in zanimiva je bila pripoved zgodovinarja Milana Pahorja, ki je obudil spomine

na zlata leta Narodnega doma – vse od pobude, ki jo je sprožilo društvo Edinost, preko načrta Maxa Fabianija, da je stavba že leta 1904 zadihala s polnimi pljuči: telovadnica društva Sokol, kavarna in restavracija, ki sta omogočili prijetno druženje, gledališka dvorana, hotel z najmodernejšimi udobnostmi, sedež Tržaške posojilnice in hranilnice, Slavijanske oziroma Slovenske čitalnice, Dramskega društva, Delavskega podpornega društva, uredništvo in tiskarna Edinosti, sedež Planinskega društva in ne nazadnje sedež Glasbene matice, ki se mora še vedno pogajati za odstop dovolj velike prostornine za obljubljeni

Avstro-ogrška je že leta 1909 podelila šoli status državne šole, ki ga GM od konca druge svetovne vojne še pričakuje od italijanske vlade.

sedež svoje šole. Pri tem gre poudariti dejstvo, da je avstro-ogrška vlada že leta 1909 podelila šoli status državne šole, ki ga GM od konca druge svetovne vojne še pričakuje od italijanske vlade.

Bogat in zanimiv je bil tudi prikaz dela, ki ga je univerzitetna diplomirana muzikologinja in arhivistka Katarina Kraševac opravila v dveh letih: strokovnjakinja je natančno razložila delovni postopek, s katerim je arhivirala gradivo iz štirih fondov: GM, Pevsko in glasbeno društvo, ZSKD in osebni arhiv prof. Oskarja Kjudra so zdaj združeni v preglednem katalogu, ki je delno že na voljo na spletni strani Arhiva RS. Nekaj dragocenih dokumentov je bilo razstavljenih v vitrinah, za nekaj časa pa bodo na ogledu v Tržaškem knjižnem središču na Trgu Oberdan.

Učenci GM so oblikovali nekaj glasbenih točk, ki so bile vsebinsko vezane na arhivski material. Program je predstavil ravnatelj Bogdan Kralj; učenki solopetja Eva Pozzecco in Valentina Sancin sta ob spremljavi Petre Grassi zapeli dve pesmi Brede Šček, primorske ustvarjalke, ki je ob nastopu fašizma našla zatočišče v Mariboru, violinist Paolo Skabar, bivši učenec GM, ki je z odliko diplomiral na konservatoriju Tartini, pa je ob spremljavi Beatrice Zonta zaigral Elegijo, ki jo je Hinko Simonič, vnet in dobro podkovan glasbeni amater, sicer pa tudi uspešen podjetnik, spisal okrog leta 1900.

Katja Kralj

GRLJAN - Na dvorišču centra ICTP Začenja se znanstvena tržnica Mini maker Faire

3D tiskalniki so stalnica tržnice Mini maker Faire

FOTODAMJ@N

Na dvorišče centra za teoretsko fiziko Abdus Salam (ICTP) se danes vračajo garažni izumitelji, znanstveniki, umetniki, obrtniki in oblikovalci, ki bodo znanost in tehnologijo približali širši publiki. Tretja izvedba znanstvene tržnice Mini Maker Faire bo postregla s številnimi novostmi, med katerimi je tudi podaljšani urnik; danes bo sejem mogoče obiskati med 11. in 21. uro, jutri pa med 10. in 18. uro.

Organizatorji obljublajo rekordno število ustvarjalcev, saj se je na tržnico prijavilo več kot 400 izumiteljev z vseh koncev Italije in iz sosednje Slovenije in Hrvaške. Poleg robotskega ban-

da bodo obiskovalci lahko uživali tudi ob »garažni« reprodukciji slovitega žvižgajočega robota R2D2 iz znanstvenofantastičnega filma Vojna zvezd. Ker so organizatorji na zadnjih dveh izdajah zabeležili naval obiskovalcev, so se tudi letos odlično organizirali. Avtobusi na trasi št. 6 bodo danes in jutri vozili pogosteje kot običajno, vlaki, ki bodo iz Vidma ali Benetk vozili proti Trstu in obratno, pa se bodo izjemoma ustavljali na postaji pri Miramaru. Naj povemo, da je tudi letos znanstvena tržnica vstopnina prosta, na njej pa bodo zbirali prostovoljne prispevke za Fundacijo Lucchetta Ota D'Angelo Hrovatin.

Razstava o Indiji

V Mestnem muzeju orientalne umetnosti v Ul. San Sebastiano 1 bodo danes ob 12. uri odprli razstavo z naslovom Passaggio in India, na kateri bodo skozi fotografijo predstavili indijsko umetnost in življenje. Na razstavi bodo predstavili 500 fotografij, ki so bile v Indiji posnete med letoma 1939 in 1950. Razstava bo na ogled do 9. oktobra letos, in sicer od torka do petka med 16. in 19. uro, ob nedeljah pa med 10. in 19. uro.

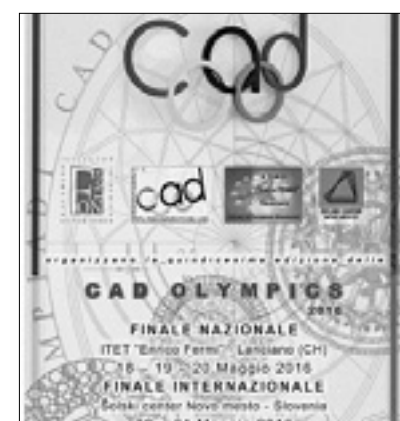
Psi in mačke v mestu

Na Velikem trgu v prostorih Sting / Quattrocontinenti se bodo danes ob 17. uri zbrali vsi ljubitelji štirinožcev. Združenje #ProgettiAmo-Trieste pripravlja javno srečanje BauMiao, na katerem bi radi ozaveštili občinske upravitelje o pomanjkanju primernih krajev za pse v samem centru mesta. Na srečanju bosta govorila tudi veterinar in trener psov, ki bosta postregla z nasveti, kako negovati kužke in mačke v mestu, še posebej v stanovanjih.

Nogomet na Trgu Republike

Danes med 15. in 18. uro se bo Trg Republike spremenil v nogometno igrišče. Tu bo izvedli prvo izdajo prireditve Like to move it, ki jo pripravlja zadruga La Collina v sodelovanju z ASD Samarcanda. Na trgu bodo postavili dva manjša igrišča, na katerem se bodo pomerili trije igralci proti drugim trem. Vsaka tekma bo trajala pet minut, v primeru izenačenja bo o boljšem odločal t.i. zlati gol. Najboljše mini ekipe čakajo mikavne nagrade. Ekipa, ki bo največkrat zmagala, bo prejela bon za večerjo v restavraciji Posto delle Fragole, ki ga bo lahko izkoristila med festivalom Lunatico. Najmlajša ekipa pa bo nagrajena s kreativno delavnico.

CHIETI - Tekmovanje Zoisova dijakinja v državnem finalu CAD Olympics

CAD Olympics je tekmovanje v AutoCAD-u (načrtovanju s pomočjo računalniških programov), ki že vrsto let poteka v Italiji na deželni in državni ravni, mednarodni del pa je v Novem mestu. Oddelek Gradnje, okoli je v prostor (bivše geometski) na DTZ Žige Zois pri tej pobudi že vrsto let sodeluje in to z odličnimi rezultati: v lanskem šolskem letu je na primer Tereza Stavar osvojila drugo mesto na državni in prvo na mednarodni ravni. Letos se je na deželni fazi najbolje odrezala Veronika Sosič, dijakinja 3. GOP razreda, ki se prav te dni mudi v Lanciau v pokrajini Chieti s svojim mentorjem, profesorjem Robertom Sarazinom, kjer se bo preizkusila v državnem finalu.

Mednarodni del CAD Olympics pa bo konec meseca v Novem mestu. Tekmovanje prireja novomeška Srednja gradbeno, lesarska in vzgojiteljska šola, udeležili se ga bodo dijaki iz Avstrije, Črne gore, Hrvaške, Italije, Madžarske, Slovenije in Srbije.

TRST - Pisateljica Widad Tamimi predstavila knjigo o svoji družini

Družinska zgodba o izgonu, bolečini in prepletanju kultur

Hči palestinskega begunca in vnukinja tržaškega juda, ki se je bil zatekel v ZDA, se je rodila v Italiji in živi v Ljubljani

Kaj imata skupnega Carlo Weiss, pripadnik ugledne tržaške judovske družine, ki se je morala zaradi naci-fašističnega pritiska izseliti v ZDA in Palestinec Khader, rojen v Hebronu kmalu po koncu druge svetovne vojne? Kdor se je v četrtek zvečer v knjigarni Ubik udeležil predstavitve knjige *Le rose del vento. Storia di destini incrociati* (založba Mondadori), bi lahko odgovoril: »Navidezno nič, v bistvu pa marsikaj.« V prvi vrsti ju povezuje avtorica knjige: Widad Tamimi. Carlo Weiss in Khader sta namreč njen ded po materini strani in njen oče. Mlada pisateljica se je rodila v Milanu, trenutno z možem in otroki že pet let živi v Ljubljani, kjer je soudeležena pri projektih slovenskega Rdečega križa v begunskih naseljih. Obenem objavlja pripovedi v dnevniku Delo.

Med njeno družino po materini in tisto po očetovi strani nedvomno vladajo velike kulturne razlike. Ima pa se za srečno, ker so jo kljub težkim življenjskim preizkušnjam vselej vzgajali v duhu strpnosti in spoštovanja različnosti. »Povod, da sem začela pisati knjigo, je bil pravzaprav lik moje matere. Umrla je zgodaj in nihče ni hotel o njej govoriti. Pripovedovati zgodbo deda in očeta je bil pravzaprav tudi način, da bi osvetlila njen lik,« je obrazložila.

Ded je pri 60 letih oslepel. Postopno so se njuni pogovori razvili v redna tedenska srečanja: »Živel je v či-

Widad Tamimi v knjigarni Ubik v Trstu, mestu svojega dedka

FOTODAMJ@N

sto svojem svetu, zgrajenem iz spominov in drobcev iz preteklosti. Ta svet je vsakič, ko sva govorila, zaživel pred mano. Preko njegovih besed sem spoznala Trst: mesto, ki mi je iz družinskih razlogov zelo blizu, a v katerem nisem nikoli stanovala.« Njena želja je predvsem bila ta, da bi bralci sledili čustvom glavnih junakov, ne pa da bi jim sodili na podlagi njihovih dejanj. Odločila se je, da bo njuni zgodbi posredovala skozi otroške oči: »Očeta in deda je združevala podobna bolečina, kateri je bo-

troval prisilen izgon iz domovine. Ta bolečina je bila tako močna, da je močno zaznamovala tudi pripadnike naslednjih generacij.«

Trst je imel leta 1924, ko se je rodil Carlo Weiss, zelo drugačno podobo od današnje. Družinsko vilo so redno obiskovali znani zdravniki, glasbeniki, umetniki ... Doma so se počutili Italijane, a v očeh fašistov so bili le Judje. Zaradi tega so bili še pred izbruhom druge svetovne vojne prisiljeni zbežati v ZDA. V Italijo se je Carlo vrnil šele de-

set let pozneje, družina pa je toliko pretpela, da nič ni bilo več kot prej.

Takrat je v Palestini privekal na svet Khader. Njegovo življenje je bilo vse prej kot lahko, saj je njegovo rojstvo sovpadlo z nastankom izraelske države. Leta 1967 je bil po izbruhu šestdnevne vojne prisiljen emigrirati v Jordanijo. Uspešno pa mu je uresničiti svoje sanje: pomagati palestinskim otrokom. V Italiji je

Ima se za srečno, ker so jo kljub težkim življenjskim preizkušnjam vselej vzgajali v duhu strpnosti in spoštovanja različnosti

doštudiral medicino in postal pediater. Tu se je zaljubil in si ustvaril družino, iz katere izhaja hčerka Widad.

Sprva se ne moreš načuditi, kako je lahko do tako enkratnega sobivanja judovskega in arabskega sveta sploh prišlo. Povrh pa še Trst in njegova kompleksna dediščina polpreteklosti. Kot je dejala Tamimijeva: »Kar naenkrat se znajdeš v vrtincu različnih doživljanj osebnih krivic. Za čuda spoznaš, da racionalnejši pristop do doživetih travm morda ne reši vedno čisto vsega. Jeza in močno čutno doživljanje te na eni strani uničujejo, na drugi pa te silijo k življenju.«

Vesna Pahor

TRST - Marina Rossi Kompleksna tržaška stvarnost med vojno

Marina Rossi

Stota obletnica prve svetovne vojne nudi priložnost za spoznavanje in ohranitev zgodovinskega spomina tudi tistih skupnosti, ki so v tedanjem času bile del avstro-ogrskega cesarstva. Tako so poudarili na predstavitvi knjige *1915: l'Italia in guerra - Esperienze e memorie degli italiani delle ex Terre Irredente* (Italija v vojni - Izkušnje in spomini Italijanov iz neosvobojenih dežel), ki je v četrtek zvečer potekala v tržaški knjigarni Minerva.

Delo, ki ga je napisala zgodovinarica Marina Rossi in je izšlo pri založbi Editrice Storica iz Trevisa, so lani nudili ob prodaji dnevnikov, ki izhajajo na italijanskem severovzhodu. O publikaciji, ki je bogato opremljena s črno-belimi fotografijami o dogajanju na bojiščih, sta na srečanju spregovorila urednik Stefano Gambarotto in tržaška avtorica, ki je veliko preučevala tudi rusko zgodovino.

Knjiga, ki je namenjena širši italijanski javnosti, prikazuje kulturno, etnično in demografsko stvarnost tržaške družbe, ki je na začetku minulega stoletja doživljala velik gospodarski in nasploh vsestranski razvoj: v mestu je bilo pred vojno prisotnih več kot tisoč industrijskih obratov; prebivalstvo je bilo večnarodnostno; delavski razred je bil dobro organiziran; šolski sistem je tudi nižjim družbenim slojem nudil izobraževanje; ženske so bile v primerjavi z italijanskimi razmerami emancipirane. Dalje publikacija opisuje, v kolikšni meri se je z vstopom savojске kraljevine v vojno spremenilo življenje civilnega prebivalstva in tistih, ki so bili v severno-jadranskem prostoru habsburškega cesarstva vpoklicani v vojsko.

Ob razlagi razmer, ki so obstajale v Trstu, delo izpostavlja velik razkorak med prikazom stanja na bojiščih soške fronte, ki ga je oblikoval italijanski vojaški propagandni stroj, in dejanskimi razmerami v strelskih jarkih, ki so jih doživljali vojaki. Avtorica je razložila, da se je pri pisanju knjige zaustavila pri »vzporednem« prikazu vojnega dogajanja in pa tudi nekaterih neprijetnih poglavjih tedanjega časa. Svojo raziskovalno pozornost je namenila tudi temu, kar so avstro-ogrski vojaki italijanskega jezika doživljali na ruski fronti.

Rossijeva objavlja v delu dnevniške zapise vojakov, prikazuje stanje v avstrijski Furlaniji, analizira vzgibe dezertarjev, predstavlja slovensko nacionalno vprašanje, italijanske iredentiste in omenja spopade na srbski fronti. »Vojno so zmagale antantne sile, ker so z gospodarsko blokado centralnih sil dejansko privedle civilno prebivalstvo Nemčije in Avstrije do tega, da je umiralo od lakote,« je dejala.

V končni razpravi so poudarili, da se je vse do nedavnega v Trstu obravnavalo kot prave junake le tiste, ki so se v prvi vojni borili na italijanski strani. Danes je drugače, vendar ne še popolnoma. S tem v zvezi se je avtorica, denimo, kritično obregnila ob Deželo FJK, ki je ob stoletnici vojne pred nedavnimi izročila medalje le potomcem nekdanjih italijanskih vojakov, ne pa tudi onim, ki so se v naših krajih borili za cesarja. (Mch)

SV. JAKOB - Drevi Koncert s sopranistko Ilario Zanetti

Ilaria Zanetti

V cerkvi pri Sv. Jakobu bo **nocoj ob 20.30** na programu izjemen koncert Komornega orkestra FJK, na katerem bo nastopila tudi večkrat nagrajena sopranistka Ilaria Zanetti. Večer, ki ga pripravlja glasbeno združenje Aurora Ensemble z gmotno podporo Dežele FJK, bo uokvirjen v prireditvev Glasbeni večeri pri Sv. Jakobu, obiskovalci pa bodo lahko prisluhnili skladbam velikih skladateljev. Koncert bodo glasbeniki odprli z Mozartovo skladbo Eine kleine nachtmusik, sledil bo niz sakralnih skladb, večer pa se bo sklenil z Boccherinijevo glasbo. Drevišnji repertoar bodo nastopajoči izvedli pod taktirko dirigenta Romola Gessija. Naj še pomenimo, da bodo isti glasbeni program ponovili v Kopru (28. maja) in Bujah (29. maja).

TRST - Izredna kava s knjigo v TKS

Slovensko-italijansko reševanje kriminalne zgodbe

Kriminalni roman Elene De Vecchi *Stanca morta* (Robin Edizioni) ima vse značilnosti žanra: napeto zgodbo, ima zločin, žrtev in policijske komisarje. O knjižnem prvencu tržaške pisateljice se je govorilo na včerajšnji izredni kavi s knjigo, na katero so žal pozabile redne obiskovalke srednjih matinej v Tržaškem knjižnem središču. Z avtorico se je pogovarjal pisatelj Dušan Jelinčič, ki je gostji zastavil kar nekaj vprašanj.

Na prvo vprašanje, zakaj si je avtorica za knjižni prvenec izbrala prav kriminalni žanr, je odgovorila, da je temu žanru naklonjena, ker so kriminalke v času »literarne krize« veliko manj prizadete kot knjige drugih knjižnih žanrov. Zanimivost romana De Vecchijeve je tudi, da je fabula postavljena v obmejni goriški prostor, kjer se prepletata italijanski in slovenski jezik. Zanimiv element knjige pa je tudi zgodovinski skok v svet Aleksandrino, ki so simbol ženske emigracije. Pisateljici so se zdele tako pomembne, da je naslovnico knjige opremila s Aleksandrino; pa ne s katero koli Aleksandrino, ampak s svojo prababico, ki se je iz Vipavske doline odpravila v Egipt. Usoda tega žensk se v knjigi prepleta z zgodbo, ki je postavljena v današnji čas, in v kateri imata glavno besedo inšpektorja Kaucich in Devetak; eden prihaja iz Gorice, drugi pa iz Nove Gorice. Sodelovanje med njima je odlično in bralec dobi občutek, kot da bi na našem koncu že od nekaj živeli v slogi.

Z Eleno De Vecchi se je pogovarjal Dušan Jelinčič

FOTODAMJ@N

Slovenščina se v knjigi pojavlja pogosto, tudi v odlomku, ki pripoveduje o tem, kako se policijski komisar z juga Italije preko portala YouTube in s pomočjo učiteljice iz Kopra uči tega jezika. Dušan Jelinčič je pohvalil pisateljicin smisel za tehnologijo, ki jo je vključila v knjigo, vseh pa mu je tudi sproščena obravnava dvojezičnosti in problemov mladine. Bralec skozi knjigo vodi tudi pisateljicin smisel za ironijo, s katerim ji je uspelo v ta žanr vnesti svež veter.

Elena De Vecchi do sedaj ni objavila nobenega romana. Po diplomu iz klavirja in iz umetnostne zgodovine je delala kot učiteljica, zdaj pa se že nekaj časa poklicno ukvarja z raziskovanjem. Je tudi avtorica več kratkih zgodb, za katere je prejela več nagrad. S kriminalnim romanom *Stanca morta* pa je spoznala, da je lahko tudi mojstrica kompleksnejših zgodb. V kratkem bo izšlo nadaljevanje knjižnega prvenca, prvi del knjige pa lahko bralci dobijo tudi na prodajnih policah TKS. (šč)

TRST - V torek koncert na pobudo združenja Arci

TPPZ na univerzi

Nastopila bosta tudi ansambla Ovce in Dirty Fingers - Partizanski zbor tudi na dunajski proslavi

V torek, 24. maja, bodo ob 20. uri pevci in pevke Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič z dirigentko Pio Cah na čelu (*na arhivski sliki z lanskega nastopa v Dolini*) in ob spremljavi ansamblov Ovce ter Dirty Fingers nastopili na notranjem dvorišču glavnega sedeža tržaške univerze na Trgu Evropa. Ideja o pevske večeru, ki ga prireja združenje Arci – študentski dom (Casa dello studente), se je porodila čisto slučajno, a se povsem skladno vključuje v redne dogodke, ki jih združenje prireja na univerzi. Kakor nam je povedala Stefania, si združenje Arci prizadeva, da bi na univerzo prineslo kanček kulture, tako da se jim je zdelo sporočilo, ki ga prenašajo revolucionarne pesmi, povsem umestno. Vstop je prost, poskrbljeno pa bo tudi za pijačo.

TPPZ Pinko Tomažič je v tem obdobju kar precej zaseden. Za seboj ima izredno uspešen prvomajski koncert in pa koncerta na Vrhniki ob obletnici osvoboditve mesta ter v Cerkljah ob 75-letnici ustanovitve OF. Čez mesec dni se pevci odpravljajo na Dunaj, kjer bodo 18. junija nastopili na proslavi ob 75-letnici napada Hitlerjeve Nemčije na Sovjetsko zvezo, ki jo prireja deželna zveza Landesverband iz Dunaja, ki združuje avstrijske antifašiste, borce odporništva in žrtve fašizma. Pri zboru se seveda vneto pripravljajo na koncert in zelo so počaščeni, da so se organizatorji odločili ravno zanje. Priložnost pa bodo izkoristili tudi za tridnevni izlet za spoznavanje avstrijske prestolnice in okolice.

PrimorskiD
facebook

slovensko
stalno
gledališče

Slovensko stalno gledališče
in UL – AGRFT
MOJ DEVETSTO
Avtorski projekt Patrizie Jurinčič

DANES - sobota, 21. maja, ob 19.00
v nedeljo, 22. maja, ob 16.00
v Mali dvorani SSG
z italijanskimi nadnapisi
ponovitve se nadaljujejo
do 22. maja

Blagajna SSG: +39 040 2452616
(od pon. do pet. 10.00-15.00)
www.teaterssg.com

BOLJUNEC - V priredbi SKD Prešeren Plesalke štirih društev so zaplesale skupaj

Plesalke štirih društev in različnih starosti so prejšnjo soboto v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu poskrbele za lep spektakel, občinstvo so očarale z različnimi žanri in repertoarji.

Večer z naslovom *Zaplešimo skupaj...* je priredilo domače društvo SKD France Prešeren, pri katerem potekajo tečaji baleta in jazz baleta. Mlade plesalke pod vodstvom mentorice Marjetke Kosovac so občinstvu pokazale, kaj znajo, poleg njih pa so nastopile še plesne skupine društev SKD Igo Gruden iz Nabrežine, ŠKUD 15. februar Komen in Baletnega društva Sežana.

V Boljuncu so nastopile plesalke domačega društva SKD Prešeren, Baletnega društva Sežana, SKD Igor Gruden iz Nabrežine in ŠKUD 15. februar iz Komna

FOTODAMJ@N

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 21. maja 2016

FELIKS

Sonce vzide ob 5.27 in zatone ob 20.36
- Dolžina dneva 15.09 - Luna vzide ob 20.05 in zatone ob 6.09.

Jutri, NEDELJA, 22. maja 2016

MILAN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 18 stopinj C, zračni tlak 1012,9 mb ustaljen, vlaga 53-odstotna, veter 18/40 km na uro vzhodnik, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 16,1 stopinje C.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.40, 21.30
»X-Men: Apocalisse«.

ARISTON - 16.30 »Florida«; 18.45, 21.00 »Pericle il nero«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00 »Wilde Salomè«; 18.00 »Microbo e Gasolina«; 20.30 »Categoria professionale«.

FELLINI - 16.30, 18.15, 20.00, 22.00 »La sposa bambina«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.15, 18.00, 20.00, 21.45 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45, 21.15 »Al di la' delle montagne«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.45, 21.00 »La pazza gioia«.

KOPER - PLANET TUŠ - 13.25, 15.25, 17.25 »Angry Birds (sinhr.)«; 14.15, 16.15 »Angry Birds« (sinhr.) 3D; 18.50 »Houston, imamo problem«; 16.20 »Izdajalec po naši meri«; 14.20 »Kung Fu Panda 3«; 16.30 »Materinski dan«;

14.30, 17.15, 20.00, 22.25 »Možje X: Apokalipsa«; 18.15, 21.00 »Možje X: Apokalipsa 3D«; 21.15 »Planet samskih«; 18.20, 20.50 »Prava fanta«; 19.20 »Psi brezčasja«; 18.30, 20.30, 22.45 »Sosedji 2«; 13.40, 20.40 »Stotnik Amerika: Državljska vojna«; 15.30 »Stotnik Amerika: Državljska vojna 3D«.

NAZIONALE - 15.20, 17.00 »Il libro della giungla«; 16.50, 18.30, 20.20, 22.15 »The Dressmaker - Il diavolo è tornato«; 18.40, 20.20, 22.10 »The Boy«; 15.20, 17.00 »Tini - La nuova vita di Violetta«; 16.15, 18.45, 21.30 »Captain America: Civil War«; 15.30, 17.00, 18.50 »Robinson Crusoe«; 20.30, 22.15 »My father Jack«; 15.20 »Mortadello e Polpetta«; 18.40 »Il regno di Wuba«.

SUPER - 17.00, 18.45, 20.30 »Queen a night in Bohemia«.

THE SPACE CINEMA - 15.25, 18.30, 20.50, 21.35 »Captain America: Civil War«; 15.45 »Il libro della giungla«; 21.20 »X-Men: Apocalisse 3D«; 15.35, 18.00, 18.40, 21.45 »X-Men: Apocalisse«; 16.30, 19.00, 21.30 »La pazza gioia«; 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«; 15.40, 17.45 »Mortadello e Polpetta«; 19.50, 22.00 »The Boy«; 15.05, 17.10, 19.15 »Tini - La nuova vita di Violetta«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.45 »Il regno di Wuba«; 17.50, 20.40 »Captain America: Civil War«; Dvorana 2: 15.30, 17.30, 20.00, 22.00 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«; Dvorana 3: 15.00, 16.45 »Tini - La nuova vita di Violetta«; 15.00, 17.40, 20.30, 22.00 »X-Men: Apocalisse«; Dvorana 4: 15.00, 17.15, 19.50, 22.10 »La pazza gioia«; Dvorana 5: 18.30, 20.15 »The Boy«.

Šolske vesti

UČENCI IN UČITELJI OŠ I. GRBEC - M.G. STEPANIČIČ toplo vabijo na zaključno prireditev, ki bo v ponedeljek, 30. maja, ob 15.00 v Ukmarjevem domu v Škednju.

prej do novice

www.primorski.eu

Moska vokalna skupina LIPA
prireja
12. revijo
Fantje pojejo
na vasi
Bazovica, 21. maj 2016,
ob 20.30
Športni center
ZARJA

Nastopajo v vrstnem redu:
Moska vokalna skupina LIPA
Moški pevski zbor VASLIJ MIRK
Oktet ALJAZ
Vokalna skupina GOLDINAR

Večer povezuje:
Evgen BAN

Izleti

OMPZ vabi ob praznovanju Marijinega brezmadežnega Srca v soboto, 4. junija, na romarski izlet v okolico Zagreba: Marija Bistrica in dvorec Lužnica. Vpis in info na tel. št.: 347-9322123.

KLUB PRIJATELJSTVA - VINCENCIJEVA KONFERENCA vabita na izlet v Padovo z obiskom groba bl. p. Leopolda Mandiča (ob 150-letnici njegovega rojstva), bazilike sv. Antona in vodenim ogledom drugih mestnih zanimivosti v petek, 17. junija. Info in prijave na tel. 347-1444057 (Vera).

MLADINSKI TREBENSKI KROŽEK organizira enodnevni izlet v Gardaland, ki bo v nedeljo, 26. junija. Zbirališče v Trebčah ob 6.00. Možno vstopiti tudi na Opčinah, Proseku ali Devinu. Povratek v poznih večernih urah. Prijave in info pri odbornikih društva do 16. junija.

SPDT v sodelovanju z ZSSDI organizira od ponedeljka, 27. junija, do sobote, 2. julija, že 16. Planinsko šolo na Planini pri Jezeru. Za vse informacije in prijave je na razpolago naslov: mladinski@spdt.org.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA

Salež 46,
je odprt vsak dan do 22. maja.
Tel. 040-229439.

KMEČKI TURIZEM

LUPINC - Praprotno
je odprt v petek, soboto in nedeljo z vodenim ogledom parka Škaljunc.
Tel. 040-200848.

Osmice

CACOVICH IGOR je odprl osmico v društvenih prostorih v Lonjerju. Toplo vabljeni!

FRANC IN TOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni. Tel. 040-299442.

IVAN PERNARČIČ ima odprto osmico v Vižovljah 1/C. Tel. št.: 040-291498.

OSMICA STAREC je odprta, Boljunec 623.

OSMICO sta odprla Ervin in Marčelo Doljak, Samatorca 49. Tel.: 040-229180.

OSMICO sta odprla Nini in Stano v Medjevasi 14. Tel. 040-208632.

SKUPEK je v Koludrovci odprl osmico. Vljudno vabljeni! Tel.: 040-2296038.

V PRAPROTU ŠT. 15 ima odprto osmico Ivan Gabrovec. Toplo vabljeni! Tel. št.: 349-3857943.

V REPNU sta pri Branovih odprla osmico David in Miloš. Vsi toplo vabljeni.

**Občina Repentabor,
Gruppo Ermada in
Zadruga Naš Kras**

vabijo

danes-sobota, 21. maja 2016,
ob 20. uri
v Kraško hišo v Repnu

na otvoritev razstave

**'Glas vojne
v času miru'**

Sodelujeta:
**MoPZ Farra d'Isonzo in
MoPZ Kraški dom**

Lekarne

**Od ponedeljka, 16.
do nedelje, 22. maja 2016:**
Običajni urnik lekarn:
8.30-13.00 in 16.00-19.30

**Lekarne odprte tudi 13.00-16.00
(ob delavnikih, od ponedeljka do petka)**
Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Borzni trg 12 - 040 367967, Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Ul. Roma 16 - 040 364330, Ul. Belpoggio 4 - 040 306283, Oširek Pieve 2 - 040 361655, Ul. Brunner 14 - 040 764943, Ul. Cavana 11 - 040 302303, Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Ul. Giulia 1 - 040 635368, Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Stock 9 - 040 414304, Žavlje - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

**Lekarne odprte tudi 19.30-20.30
(ob delavnikih, od ponedeljka do petka)**
Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Giotti 1 - 040 635264.

**Lekarne odprte v soboto
(tudi 13.00-16.00), v nedeljo
in med prazniki (8.30-19.30)**

Istrska ulica 33 - 040 638454, Trg Giotti 1 - 040 635264, Ul. Belpoggio 4 - 040 306283, Žavlje - 040 232253, Fernetiči - 040 212733 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom (sobota 13.00-16.00 in prazniki 13.00-19.30).

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta (19.30-8.30)
Ul. Settefontane 39 - 040 390898.

www.ordinefarmacistitrieste.gov.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (20.00-8.00, predpraznična 14.00-20.00 in praznična 8.00-20.00).

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE in bolnišnic tel.: (zeleni številki) 800 99 11 70, od ponedeljka do petka, 8.00-11.30. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah in o združenih tržaških bolnišnicah.

Obvestila

OBČINA DOLINA vabi danes, 21. maja, na večerni brezplačni vodeni izlet iz ciklusa Pomlad v dolini Glinščice 2016: »Ob mraku med flišem in apnencem«. Namenjeno družinam in otrokom starejšim od 8 let. Odhod ob 18.30 od gostilne v Dragi. Trajanje 3 ure. Prijave na tel. št. 040-8329231 (pon-pet 10-13), info@riservavalrosandra-glinščica.it.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo danes, 21. maja, koncert v Izoli, ob 17. uri odhod avtobusa s Padrič. V torek, 24. maja, ob 20. uri celovečerni koncert na notranjem dvorišču Univerze v Trstu.

ZKB obvešča cenjene člane, da bo redni občni zbor v drugem sklicanju v nedeljo, 22. maja, ob 10. uri na sedežu SISSA (bivša bolnica Santorio) v Ul. Bonomea 265 - Opčine. Članom je tam na voljo brezplačno parkirišče. Obenem je na razpolago tudi brezplačni transfer s kombijem do zavođa SISSA in nazaj. Odhod izpred sedeža banke od 9.15 dalje.

DSI prireja večer na temo »Razmišljanje o monoteizmu z različnih bregov« ob izidu knjige Iztoka Simonitija »Deus vult«. Knjigo bo predstavila Meta Kušar, ki bo vodila tudi pogovor med avtorjem knjige in teologom Dragom Ocvirkom. V ponedeljek, 23. maja, ob 20.30 v Peterlinovi dvorani.

AD FORMANDUM sporoča, da je še možno vpisovanje na tečaj za pridobitev dovoljenja za nakup in uporabo fitosanitarnih sredstev v kmetijstvu, ki bo potekal v Trstu v sledečih dneh: 24., 25., 26., 30. in 31. maja, ob 18.00 do 22.00. Info na www.adformandum.org, info@adformandum.org, 040-566360.

UPRAVNI ODBOR Združenja »Odbor za spomenik padlim v NOB iz Škedenja, od Sv. Ane in s Kolonkovca« obvešča članstvo, da je redni občni zbor združenja sklican v torek, 24. maja, v prostorih KD I. Grbec«, Škedenjska ulica 124 ob 17.30 v prvem in ob 18.30 v drugem sklicanju.

KROŽEK KRUT - v sklopu projekta FJK »Iz roda v rod« vabi na sprehod po tržaških ulicah v spoznavanju mestne arhitekture s turistično vodičko Eriko Bezin, v četrtek, 26. maja, zbirno mesto v pritlični veži na sedežu v Ul. Cicerone 8 ob 16. uri. Info in prijave na društvenem sedežu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SPD MAČKOLJE prireja 54. Praznik češenj od petka, 27. maja, do ponedeljka, 30. maja, na prireditvenem prostoru »na Metezici« v Mačkoljah. Program: v petek, 27. maja, od 20.00 dalje ples s skupino Sardoni Barcolani Vivij; v soboto, 28. maja, od 20.00 dalje ples s skupino AlterEgo; v nedeljo, 31. maja, v sklopu pobude »Mačkolje - vas češenj« od 12.00 dalje stojnice domačih pridelovalcev, ob 15.00 delavnice za otroke, ob 15.30 »Sprehod skozi vas in njen čas«, od 18.00 dalje glasbena in plesna zabava s skupino Kraški muzikanti; v ponedeljek, 30. maja, od 20.00 dalje ples s skupino Klapa z Brega. Odprtje kioskov: petek, sobota in ponedeljek ob 18.00, nedelja že ob 12.00.

JK ČUPA vabi vse otroke, ki bi se radi približali svetu jadrnanja, na dan odprtih vrat, ki bo v soboto, 28. maja, in v četrtek, 2. junija. Otroci in starši bodo lahko spoznali jadrnico optimist, jadralsko dejavnost kluba, trenerje in sedež. Oba dni bo zbirališče ob 14. uri na sedežu kluba v Sesslanskem zalivu.

OMPZ F. BARAGA vabi na Oratorij 2016 za otroke od 5 do 13 let, ki bo na Kontovelu v župnijskih prostorih od 4. do 17. julija. Glavna tema bo Ostržek. Vpis (do 6. junija) in info na tel. 347-9322123.

ZSKD sporoča članom in mladim med 16. in 17. letom, da lahko kandidirajo za deželno prostovoljno civilno službo preko ZSKD in Arci Servizio civile FJK. Trajanje 12 mesecev oz. 360 ur. Na voljo so 3 mesta. Rok prijave: do 9. 6. 2016 do 14. ure. Info na sedežu ZSKD - Trst, Ul. San Francesco 20, II. nadstropje, tel. št.: 040-635626, trst@zskd.eu, www.zskd.eu ali na Arci Servizio civile (Ul. F. Severo 31, tel. št.: 040-761683, www.arci-serviziocivilefvg.org).

NK KRAS REPEN organizira že tradicionalni Športni kamp, namenjen dečkom in deklicam letnikov od 2004 do 2010, pod pokroviteljstvom ZSSDI-ja in Občine Repentabor. Kamp bo potekal od 13. do 18. junija na Športnem igrišču v Repnu. Vpis do 10. junija. Info in prijave na društvenem sedežu 040-2171044 med 10.00-12.00 in 16.00-18.00 ali na tel. št. 339-3853924 (Emanuela), 328-6238108 (Zulejka).

Dolini. Info: 347-4334072 (Irina) ali 040-8327146 (Boris).

OBČINA DOLINA obvešča, da je do ponedeljka, 13. junija, potrebno predložiti predhodno prijavo za koriščenje šolskega prevoza za š.l. 2016/17. Obrazci in info so na razpolago na www.sandorligo-dolina.it, na Uradu za izobraževanje in šolske storitve, tel. št. 040-8329280/281, ali na: scuolesolstvo@sandorligo-dolina.it.

KOMISIJA ZA ODBOJKO PRI ZSSDI prireja v sodelovanju z vsemi odbojškimi društvi na Tržaškem poletni odbojškarski kamp Volley Mania. Potekal bo od 27. junija do srede 6. julija v večnamenskem športnem centru pri Briščkih. Info na ZSSDI ali pri trenerjih društev.

KRU.T obvešča, da se nadaljuje vpisovanje za skupinsko obmorsko letovanje v Špadičih pri Poreču od 2. do 12. julija. Info in prijave na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8, II.nad. - tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

POLETNA DELAVNICA SKD VIGRED za otroke od 3. do 12. leta bo v Šempolaju od ponedeljka, 4. julija, do petka, 8. julija. Prijave in info na tajništvo@skdvigred.org, ob raznih dejavnostih v Štalci v Šempolaju ali na tel. št. 380-3584580.

SKLAD MITJA ČUK vabi od 4. do 22. julija v celodnevni poletni center (8.00-16.00) »...Nekoč v davnih časih... Once upon a time« 3 tedni zabave in prijateljstva v svetu pravljic. Utrjevanje angleških besed in preprostih stavkov, branje in interpretacija pravljic, vodene igre in pesmice, ročna dela in risanje, prosta igra in bazen v prostorih občinskega vrta Mario Silvestri, Naselje sv. Nazarija 73 na Proseku. Namenjen otrokom od 3 do 7 let. Mesta so omejena. Tel. št.: 040-212289 ali urad@skladmc.org.

Prireditve

DANES, 21. MAJA, ob 20.30 bo v cerkvi pri Sv. Jakobu na sporedu drugi koncert niza: »Glasbeni večeri pri sv. Jakobu«. Nastopala bo sopranistka Ilaria Zanetti skupaj s komornim orkestrom Furlanije Julijske krajine, ki jo vodi Maestro Romolo Gessi. Na sporedu bodo skladbe Mozarta in Boccherinija. Koncert je del projekta komornega orkestra Furlanije Julijske krajine, ki ga financira Dežela FJK.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA »Z ULCE« v sodelovanju s Slovenskim prosvetnim društvom Mačkolje vabi vse otroke na glasbeno-likovno delavnico »Čebelice, naše prijateljice« - danes, 21. maja, od 16.00 do 18.00 v prostorih Stare šole v Mačkoljah. Po-

buda spada v sklop vseslovenskega Tedna ljubiteljske kulture.

GRUPPO ERMADA, OBČINA REPENTABOR in Zadruga Naš Kras vabijo danes, 21. maja, ob 20. uri v Kraško hišo v Repnu na otvoritev razstave Glas vojne v času miru. Sodelujeta MoPZ Farra d'Isonzo in MoPZ Kraški dom.

MOŠKA VOKALNA SKUPINA LIPA vabi na 12. revijo Fantje pojejo na vasi, ki bo danes, 21. maja, ob 20.30 v športnem centru Zarja v Bazovici. Poleg VS Lipa bodo nastopali še MoPZ Vasilij Mirk, Oktet Aljaž in Vokalna skupina Goldinar. Večer bo povezoval Evgen Ban.

GLASBENA MATICA - šola »Marij Kogoj« Trst vabi na zaključni akademiji: v sredo, 25., in v soboto, 28. maja, (nastop učencev in podelitev priznanj), ob 20.30 v baziliki Sv. Silvestra v Trstu.

SKD TABOR - Prosvetni dom Opčine - otroška plesna skupina, vabi v sredo, 25. maja, ob 19.00 na zaključno prireditev »Zaplešimo«.

ZALOŽBI ZTT IN MLADIKA ter Tržaško knjižno središče TS360 vabijo v sredo, 25. maja, na kavo s knjigo ob 90-letnici Kosovelove smrti. Na srečanju z Matejo Kralj in Simonom Kastelicem bodo predstavili knjigo Odprto in ostale projekte odkrivanja Srečka Kosovela. V Tržaškem knjižnem središču na Oberdankovem trgu 7 v Trstu ob 10. uri.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA bo nastopalo v četrtek, 26. maja, ob 20.30 v Mavhinjah. Vabljeni vsi vaščani in prijatelji veselih polk in valčkov!

SKD IN MEZ FRAN VENTURINI od Domja vabita na koncert ob 20-letnici delovanja mešanega pevskega zbora. Zbor vodi Cinzia Sancin. Koncert bo v četrtek, 26. maja, ob 20.30 v cerkvi sv. Martina v Dolini.

UČENCI IN UČITELJI OŠ A. SIRKA IZ KRIŽA vabimo na odprtje razstave, ki bo v četrtek, 26. maja, ob 19. uri na šolskem dvorišču.

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA vabi na predstavitev knjige Vinka Bandlja »Grad in čas«, ki bo v Tržaškem knjižnem središču v četrtek, 26. maja, ob 18.30. V avtorjem se bosta pogovarjala urednica Martina Kafol in Aleksander Koren, glavni urednik Primorskega dnevnika. Odlomke iz knjige bo bral Vladimir Jurc.

LUJDSKI DOM G. Canciani v Podlonejru vabi v petek, 27., in v soboto, 28. maja, na Rdeči praznik. V petek, ob 18.00 odprtje kioskov, ob 18.30 razprava na temo »Ustavna reforma in njen vpliv na deželno avtonomijo«. Ob 20.00 glasba s skupino To LooLoose. Sobota: ob 18.00 odprtje kioskov, ob 18.30 razprava »Aktualnost antifaišizma«, ob 20.00 glasba s skupino Chirikè.

SKD BARKOVLE: javljamo, da zaradi boleznih prenesemo koncert »An popodan u Kambrece« - 10-letnica otroškega zbora. Datum bomo še javili.

SKD GRAD OD BANOV vabi v petek, 27. maja, ob 20. uri v društvene prostore na zanimiv 24. pogovorni večer Divača - mesto nad Reko. Gosta večera: Ludvik Husu, jamar iz Orleka in Stojan Lipolt, arhitekt.

SKD PRIMOREC vabi na uprizoritev otroške predstave »Volk in sedem kozličkov«, v izvedbi gledališke skupine BlaBla-Teater v petek, 27. maja, ob 18.30 v Ljudskem domu v Trebčah. Režija: Julija Berdon.

GLASBENA MATICA sporoča, da je v Tržaškem knjižnem središču TS360 na ogled razstava dokumentov iz Deželnega arhiva Glasbene matice v Furlaniji Julijski krajini do 28. maja.

KROŽEK KLEKLANJA - SKD Tabor (Prosvetni dom - Opčine) vabi na ogled razstave od nedelje, 29. maja (10.00-12.00/17.00-19.00) do četrтка, 2. junija (16.00-19.00). Otvoritev v soboto, 28. maja, ob 17. uri.

NA ŽUPANSTVU V ZGONIKU je na ogled razstava Nives Vocchi »Moje kamnite hiše in jame« do 30. maja, med uradnimi urami. Vabljeni!

SKD VIGRED vabi v ponedeljek, 30. maja, ob 20.00 na prostor pod vrtcem v Šempolaju na zaključno prireditev, nastopajo vsi društveni odseki in razni gosti.

BARČJA JE ZAPLAVALA... fotografska razstava iz starih albumov o postavljanju maja, ki so jo pripravile članice Skupine 35-55, je na ogled v društvenem baru n' G'rice v Boljuncu. Vabljeni.

Poslovni oglasi

BAR SIRENA V BARKOVLJAH išče natakario/ja in pomoč v kuhinji. Pokličite na 388-1628305.

Mali oglasi

V BOLJUNCU prodamo rustično hišo zidano iz kamna. Klicati na tel. št.: 333-4863968.

LJUBITELJU živali podarimo malo tigrasto mucko (Boljunec). Tel. št.: 335-8478333.

PRODAJAM STANOVANJE v Žlebeh (Nevejsko sedlo - Sella Nevea): dnevna soba, kuhinja, tri spalnice, dve kopalnici, 2 terasi in garaža. Klicati v četrtek od 10.00 do 13.00 ali v nedeljo od 12.00 do 15.00 na tel: 333-1118664.

PRODAJAM žensko kolo. Cena 40,00 evrov. Telefonirati na tel. št. 339-8160558.

PRODAM moško kolo in motorno žago na bencin. Tel.: 040-280910 v večernih urah.

PRODAM parcelo v Dragi, blizu železniške postaje. Tel. 348-5913171 ali 040-228565 (v večernih urah).

PRODAM zazidljivo zemljišče (2000 kv.m) v Poljanah - Doberdob. Tel. 334-3583142.

STREŠNE NOSILCE za avtomobile in za kolo prodam. Cena 50,00 evrov. Tel. št.: 338-2639849.

Prispevki

V spomin na soseda Stanka Budina in Toneta Kobala daruje Jušta 50,00 evrov za AŠK Kras.

Ob 10. obletnici smrti drage Adriane se je z ljubeznijo spominja Danica in daruje 50,00 evrov za dekliško vokalno skupino Primorsko.

V spomin na Alojzija Briščika daruje sestrična Slava Skabar 50,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Proseku.

21.5.2006

21.5.2016

Adriana

Tebi, ki si odšla, smo odprli najsvetlejši kotiček našega srca - in v naših mislih boš vedno z nami, Adriana.

Tvoji Saša, Anuška, Katjuša, Jasmina in mala Adriana

Ob boleči izgubi dragega očeta izrekamo kolegici Eriki iskreno sožalje vsi na Večstopenjski šoli pri Sv. Jakobu

Pogrebno podjetje

od leta 1999

**na Opčinah, v Boljuncu,
v Nabrežini, v Miljah, v Trstu
in na Istrski ulici
nasproti pokopališča sv. Ane**

Tel. 040 21 58 318

**URAD NA OPČINAH
ODPRT TUDI POPOLDNE
OD 14. DO 16. URE
(RAZEN OB SOBOTAH)**

**Nudimo prevoz pokojnika
24 ur na 24
Informacije: 392 7372323**

RADIJSKI ODER - Rok zapade 15. junija

Natečaj za izvirno »žensko« radijsko igro

TRST - Ob 70-letnici svojega neprekinjenega delovanja in v spomin na igralko in režiserko Marjano Prepeluh razpisuje Radijski oder natečaj za izvirno in še neobjavljeno radijsko igro na žensko tematiko. Igra, v poljubni dramski obliki, naj ne traja več kot 40 minut.

Predvidene so tri nagrade: prva znaša 1.000,00 €, druga 800,00 € in tretja 500,00 €.

Radijski oder bo nagrajena dela uvrstil v svoj program, prav tako si pridruže pravico, da v svoj spored vključi tudi morebitna priporočena dela.

Besedilo v dveh tipkanih izvodih (format A4) je treba poslati do 15. junija 2016 (novi podaljšani rok) na naslov Radijski oder, Ul. Donizetti 3, 34133 Trst. Rokopisi morajo biti opremljeni samo z geslom ali šifro, medtem ko naj bodo točni podatki o avtorju (ime in priimek, naslov, elektronska pošta in telefon) zaprti v kuverti, opremljeni z istim geslom ali šifro.

Nagrajenci bodo znani ob koncu meseca junija, nagrade pa bodo podeljene 14. oktobra 2016 na posvetu o radijski igri.

TOMIZZEVO DUH

Sveta neumnost

PIŠE MILAN RAKOVAC

»Dobro mi je, v boljše niti ne upam, v čemer hodim, v tem tudi spim«, so ironično prepevali graničarji Marije Terezije, ki so Evropo branili pred Turki. Balkan je bil tedaj Vojna krajina. Postaja zdaj EU Vojna krajina Evrope?

Kaj pa če je naš Stari kontinent v zadnjih izdihljajih? Kot nekoč Grčija? Ali Rim? Ali KundK? SSSR? Živimo krizo vseh kriz, univerzalno krizo? Krizo humanizma? Krizo liberalizma, potem ko je le-ta na smetišče zgodovine treščil vse druge »izme«? Ljudje moji, kleč je v jeziku. V govoru. V pogovoru. Jezik še še poznamo, komaj pa še znamo govoriti. Pogovarjati se ne znamo več, tudi poslušati vse manj. Slišati ne zmoremo več.

Nejeveren poslušam novinarja RAI, ki izreče »Evropa in (!) Rusija«. Prosim? Mar Rusija ni - Evropa? Kako to, da se EU, prepričana, da zgolj ona predstavlja Evropo, vse ostalo pa je nemara »Moskovija« (star naziv za Rusijo), tako kaotično in amatersko loteva problemov, da se ti le še razraščajo in postajajo domala nerešljivi? Padec berlinskega zidu je prinesel svobodo, ki pa so jo ogrozile balkanske in kavkaške vojne. A vseeno: dobili smo evropsko moneto, pa šengensko območje - resne korake k nadaljnjim integracijam. Četrto stoletje kasneje sta Balkan in Kavkaz v stanju negotovega premirja, ječimo pod ekonomsko krizo. Potem pride Ukrajina, begunska tragedija. Pa še Brexit. V zmagovitem času po drugi svetovni vojni je srbski pesnik Branko Miljković zapisal verz, ki pove vse: »Bo svoboda zvenela tako, kot so o njej prepevali sužnji?«

Ta hip živimo povojni in predvojni čas: Evropejci to sicer razumemo, naše vedenje pa govori, da tega v resnici nismo sprejeli. Že jutri se lahko vrne 1914. ali 1941. ali 1991. Kaj počnemo, da se zlovesča zgodovina ne bi ponovila? Bojim se, da razen hazarderskih potez v nevarni kvartopirski igri, ne prav dosti. Nevarno se igramo s prihodnostjo naših otrok. »Va banque«, odmeva sodobna različica Cezarjevega vzklika »kocka je padla«. Otroška igra se je preselila v parlamente in kabinete, na časopisne strani, na monitorje in tablice. No, odkar nam je bog v Babilonu pomešal je-

zike in smo potem zavrgli latinščino, pa mimo ustrelili z esperantom, smo ustvarili čudež, vsemogočno medmrežje, skoraj božansko sredstvo neskončnih možnosti hipne komunikacije. Komunicirajmo torej!

Umetnici, Italijanka iz Trsta in Hrvatica iz Umaga, v Koprju živahno razpravljata o globalnih alpsko-jadranskih temah: v angleščini. Seveda. Njuno poznavanje drugega jezika okolja, v katerem živita, ne zadošča za zapletenejšo izražanje stališč v času piktogramov in digitalnih angleških kratic, ki so se udobno namestile v sam angleški jezik in od tam v vse ostale jezike sveta. Ali to pomeni vrnitev k božji nameri od začetkov sveta? In da tisto, kar ni uspelo srditemu Bogu, ki nam je pomešal jezike, medtem ko smo, da bi se mu približali, zidali stolp do neba, sedaj poskuša človek: govoriti v enem samem jeziku? Nas lahko zbliža vsaj to jecljanje v računalniški angleščini? Saj če razumemo govor drugega, lahko razumemo tudi same sebe in se spet priučimo pogovarjanja. Poslušanja in slišanja.

Če je na začetku bila beseda, naj torej bo tudi na koncu. Te vrstice pišem precej obupan, saj se zdi, da Evropa komaj čaka novo, resno vojno-vseh-vojn. Lahko človek, prepričan, da s svojim razumom razpolaga le sam, ker je ustvaril besedo, obvlada lastno neumnost? Je lahko vsaj preudaren, če že ni dovolj pameten?

»Neumnost je sposobnost ravnjanja v nasprotju z lastnimi interesi, četudi je skrajna posledica lahko smrt. To je izrazito človeška lastnost. Za razliko od živali, ki imajo samoohranitveni nagon, je človek iz lastne kaprice sposoben tvegati sebe in svojo vrsto. Zaradi nadutega prepričanja v večvrednost rase, naroda ali vere žrtvujemo sebe in sočloveka,« je te dni na blejskem zasedanju Pena opozoril Matthijs van Boxsel, avtor bleščečega dela Enciklopedija neumnosti.

Vase zaverovane Evropejce, razpete med Ameriko, Evropo, »Rusijo« in lastno mitomanijo, čaka zapletena naloga: skušati obvladati lastno neumnost. Zaenkrat nam delo ne gre prav od rok, se vam ne zdi? Nam bo uspelo? Večkrat je. Mogoče nam spet. Začnemo lahko s črkovanjem.

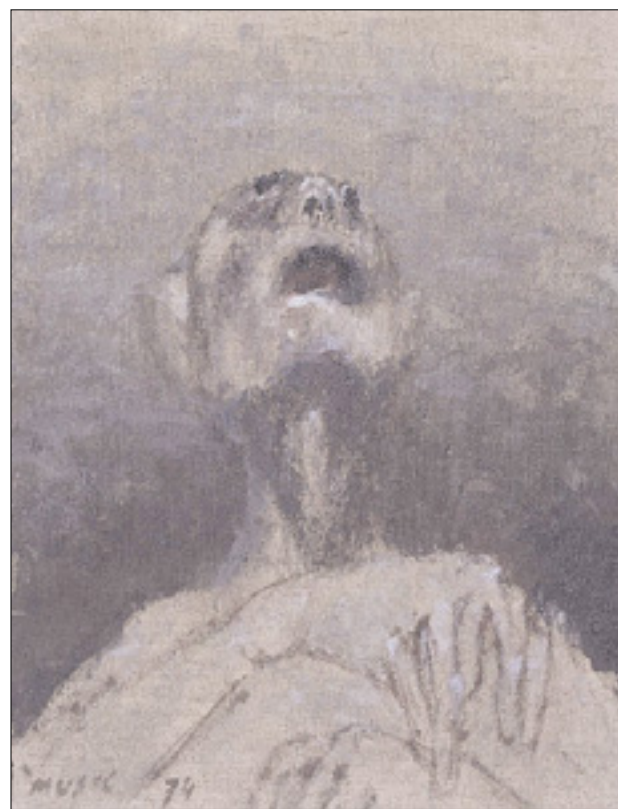
NARODNA GALERIJA - Francoski akademik Jean Clair o slikarju Zoranu Mušiču

»Trupla, ki ne ubogajo več želja, pač pa le še«

LJUBLJANA - Umetnostni zgodovinar in član Francoske akademije znanosti in umetnosti Jean Clair je velik poznavalec dela Zorana Mušiča in njegov dober prijatelj. Pripravil je več Mušičevih razstav, med njimi tudi najpomembnejšo - veliko retrospektivo v Grand Palais v Parizu leta 1995. Med drugim je bil 18 let direktor Picassovega muzeja v Parizu. V četrtek je nagovoril do zadnjega kotička napolnjen auditorij Narodne galerije, v kateri so kot znano pravkar odprli razstavo Zoran Mušič (1909-2005). Kot je dejal, je Mušič eden največjih slikarjev današnjega časa s presunljivo morfologijo aktov oziroma trupel. V predavanju je Clair omenil nekaj srečanj in dogodkov, ki so tesno povezani z Ljubljano in Slovenijo, in v osrčju katerih sta Mušič in njegovo umetniško delo.

Eden takih je bil nenavaden obisk »slovenskih politikov« v centru Georges Pompidou v Parizu leta 1986, ko so postavljali razstavo Dunaj - Radostna apokalipsa (1880-1938). Kot je pojasnil, je pri postavitvi s težavo premagal odpor Parižanov, saj je bil Dunaj takrat še vedno odsoten v francoskem kulturnem prostoru. V času razstave je dobil klic, da ga v pisarni čaka slovenski minister za kulturo s svojim kabinetom. Bil je presenečen, saj Slovenija takrat še ni obstajala, a so mu prišleki pojasnili, da bo kmalu. Bil je vesel, saj se je spomnil prijatelja Mušiča, ki mu je o Sloveniji vedno pripovedoval z močnimi čustvi.

Mušiča, s katerim je prijateljeval štiri desetletja, je spoznal prek Georges Lambrichsa, takratnega vodje literarne revije La Nouvelle Revue Française, ki je objavil Mušičeve zapiske o Dachau. Ti so Claira presunili, saj je dotlej poznal Mušiča le kot umetnika konjičkova Krasa. Mušič je bil po Clairovih besedah rojen v času gotovosti, a je bil že v rosnih letih priča razpadu sistemov in njihova žrtev. Račun so mu izstavili tako Italijani kot Nemci, bežal je pred obojimi. V Benetkah, kje se je sicer počutil varnega, ga je našel gestapo in ga povabil v vrste nacističnih enot SS. Njegovo odklonitev so pospremili s posmehom in deportacijo v Dachau, je povedal Clair.

Levo
Nismo poslednji
(1974, akril),
desno Avtoportret
(1998, olje);
obe sliki sta del
umetniške zbirke
Ljubana, Milade
in Vande Mušič

ZORAN MUŠIČ

Umetnostnega zgodovinarja je pri Mušičevem delu - po Dachau - najbolj presenetila njegova morfologija aktov. To niso herojski ali erotični akti pač pa grozljivi prikazi »trupel, ki ne ubogajo več želja, pač pa le še duha«, je dejal. Mušič je prikazal krhka, razpotegnjena trupla brez pravih razmerij, ki bodo kot suhe vejice brščas počila. Sam je trupla, ki so ležala na kupih kot skladovnice drv, označil za »bela kot gorski sneg« oziroma »podobna galebom na morju«. Trupla je večkrat primerjal tudi z drevesi, ki so jih v gozdu posekali in so zdaj razmetana ležala po tleh, je povedal Clair. Po njegovih besedah je Mušič v njihovi grozi znal ugledati lepoto. A ta umetnost je daleč od italijanske, ki prisega na lepoto, in francoske, ki poveličuje razum, je pojasnil Clair.

V zadnjem obdobju, ko se je, kot je dejal Clair, »večkrat izgubil v noči spominov«, je nastalo več portretov starca, ki ga je postavil v povsem melanholično vzdušje, razklanega med žalovanje in bes. To je bilo »njegovo obdobje črtne sonca.« (sta)

Zoran Mušič na odprtju velike samostojne razstave

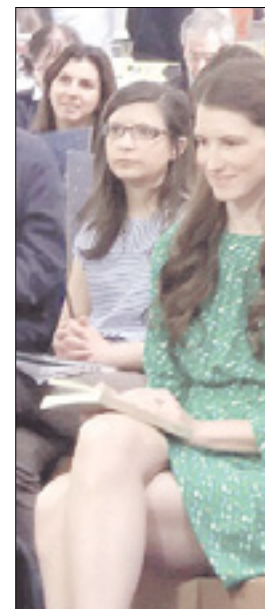
KNJIŽEVNOST - V italijanščini izšel roman Nebesa v robidah Nataše Kramberger

Berlin - Turin - Topolovo

TURIN - Nataša Kramberger je z romanom *Nebesa v robidah* leta 2010 osvojila nagrado Evropske unije za literaturo (EUPL). S svojim prvencem se je uvrstila tudi v najožji izbor za nagrado kresnik. Knjiga je sedaj z naslovom *Niente di nero in vista* izšla tudi v italijanščini in sicer v prevodu Mihe Obita, v prejšnjih dneh pa so jo predstavili na prestižnem turinskem Salonu knjige. Predstavitve so se ob avtorici in prevajalcu udeležili tudi predstavniki milanske založbe Mimesis, ki v svoji zbirki Elit posveča posebno pozornost zmagovalcem omenjene nagrade.

Nataša Kramberger se je rodila v Mariboru leta 1983, že več let pa živi v Berlinu, kateremu je posvetila tudi zbirko kolumn in esejev *Brez zidu*. Pisateljica in novinarica je letos gostja projekta Koderjana, v sklopu katerega je preživela teden dni v beneški vasi Topolovo. Med letošnjo Postajo Topolove, ki bo potekala sredi julija, bodo tako predstavili dvojezično knjigo, ki je nastala med njenim bivanjem v Benečiji.

Pesnik in prevajalec Miha Obit pa bo danes gost pesniškega niza, ki ga priraja tržaška knjigarna Mondadori (Ul. Cavana 14). Tu se bo ob 18. uri pogovarjal z ljubljanskim kolegom Petrom Semoličem.

Nataša Kramberger in pre

ču
o
e duha»

v Gorici leta 2003

BUMBACA

er
lovo

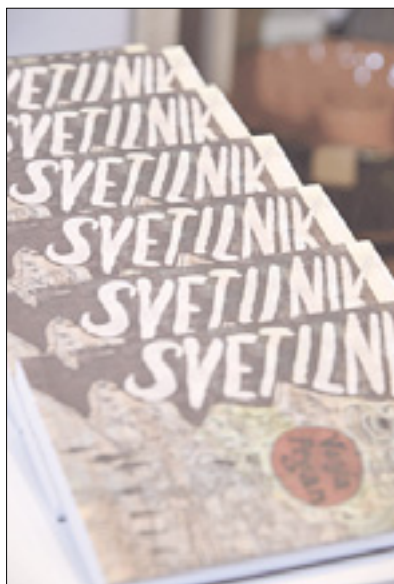
evajalec Miha Obit v Turinu, levo njuna knjiga

KNJIŽEVNOST - V Trstu srečanje s primorskim pisateljem Vanjo Peganom

Vsakdo ima svoj svetilnik

TRST - Vanja Pegan je morski, obmorski in primorski človek. Morje je njegov zvesti spremljevalec, prostor njegovega bivanja in ustvarjanja, kar se seveda zrcali tudi v njegovem literarnem svetu. To dobro vedo bralci, ki so se že potopili v njegove knjige, o tem pa se takoj prepriča tudi vsakdo, ki jih naključno vzame v roke ali prisluhne njegovim besedam. Tako je bilo tudi v Tržaškem knjižnem središču, kjer so predstavili njegov najnovejši roman *Svetilnik*. Za v Piranu rojenega pisatelja in glasbenika je bil torkov literarni večer v priredbi Slovenskega kluba prvi »na zgornji strani zaliva«, na Trst pa ga – kot smo izvedeli iz prijetnega pogovora, ki ga je vodila Vladka Tucovič – vežejo številni spomini. V tukajšnji Ulici Molino a Vento se je leta 1913 rodil njegov ded, mladi Vanja je, ko se je priučil radiografije, najprej spoznal ravno signal tržaške radijske postaje za pomorstvo, več let je poučeval v trebenski godbi Viktor Parma, danes rad sodeluje z Radiem Trst A. In ne nazadnje ima Trst rad, »ker Slovence utemeljuje kot pomorščake, pa čeprav se včasih obnašamo, kot da nimamo ne Trsta ne morja«.

Vanja Pegan je avtor številnih knjig za odrasle in mladino. O njihovi povezanosti z morjem pričajo že naslovi: *Kopanje mornarja v topli vodi*, *Coln*, *Nebo davnega poletja*, *Štiri*

morske milje ... in seveda Svetilnik, ki nosi podnaslov *Roman v podobah*. Peganovi literarni liki se selijo iz dela v delo, je pojasnila Vladka Tucovič, v njih najdemo tudi drobce drugih njegovih literarnih oseb. Zanje se pisatelj velikokrat navdihuje pri resničnih osebah in historičnih elementih, kulise literarnega dogajanja so realistične. V *Svetilniku* je, tako kot v romanu *Pisatelj*, *Adam in pilot*, dogajanje postavil v ljubljani Piran (kar je razvidno tudi z lepe platnice Damijana

S pisateljem Peganom se je pogovarjala Vladka Tucovič

FOTODAMI@N

Stepančiča). Glavni junak je pisatelj, ki se s pomočjo štipendije vrne v rojstno mesto, da bi pisal o svetilniku. Zato raziskuje njegovo zgodovino, hodi v muzej in knjižnico, a ostaja nepotešen. Kar naenkrat pa se izkaže, da svetilnik ni prazen ...

Vanja Pegan z nostalgijo gleda na čas, ko svetilniki niso bili avtomatizirani in so nad ljudmi, barkami, akvatoriji bedeli svetilničarji ... in pisali svetilniški dnevnik – v Piranu v srbohrvaščini, saj je kot edini slovenski sve-

tilnik s človeško posadko, spadal pod puljsko vojno upravo. Pisatelj enkrat na leto v njem tudi prespi, ko se priključi akciji, ki radioamaterje celega sveta sredi poletja poveže v neprekinjen most.

Svetilnik je za morjeplovce točka zaupanja, referenca lastne pozicije, je pojasnil Pegan. Vsakdo ima svoj svetilnik. Nihče pa nima licence, da bi se obnašal kot avtomatiziran svetilnik. Danes smo vsi dolžni videti in reagirati. (pd)

GLASBENA MATICA - Na raznih tekmovanjih

Uspehi kitaristov

Glasbena tekmovanja pomladnega roka so prinesla učencem vseh oddelkov Glasbene matice celo vrsto nagrad in priznanj. Poleg vedno zelo bojevitih pianistov, harfistk in violinistov, so se izkazali tudi kitaristi. Lepi dosežki so nagradili tako tržaške kot goriške učence.

Na Dnevih kitare Krško, ki jih prireja Glasbena šola Krško in Društvo Antonio Torres je na poseben način blestela Zala Košiček (Glasbena matica Gorica) iz razreda Franka Reje, saj ji je žirija podelila kar 91 točk in zlato priznanje.

Srebrno priznanje in visoko število točk (87,33) pa je prejel Damjan Opačič iz razreda Janoša Jurinčiča. Damjan se je udeležil tudi 10. državnega tekmovanja za mlade glasbenike Jan Langosz v Bardolinu na Gardskem jezeru, kjer se je, tokrat z 90 točkami, prav tako prebil do srebrnega priznanja. V isti kategoriji do 12. leta starosti je z odličnim nastopom osvojil zlato priznanje in prvo absolutno nagrado kitarist Maks Skerk, prav tako Jurinčičev učenec v Trstu. Teža tekmovanja se je v raznih kategorijah udeležilo nad 400 tekmovalcev. (rop)

Maks Skerk in Damjan Opačič z nagradama v Bardolinu

GM

ZBOROVSTVO - Od danes na spletu trije videospoti zbora iz Bazovice

Zbor Lipa gre na Youtube

Edward Funkhouser si je zamislil videospote za pesmi Čiribiri in Marinerasca ter za Vrabčevo Zdravljico

BAZOVICA - Moški zbor Lipa je vložil sto ur montaže in več dni ekipnega dela v zanimiv projekt, ki je v našem zborovskem okolju precej originalen in sicer v realizacijo treh videospotov. *Čiribiri*, *Zdravljica* (Ubalda Vrabca) in *Marinerasca* so skladbe z zgoščenke *Valkamen*, ki jo je zbor posvetil pevski zakladnici Severnega Jadrana, in bodo od danes s pomočjo spletnega portala Youtube dosegle najbolj oddaljene kraje. Producent Edward Funkhouser je podpisal zamisel in režijo, ki je s pomočjo snemalca Maxa Morelija ustvarila za vsako skladbo drugačno vzdušje in okolje. Pevci in njihovi sodelavci so snemali v Gropadi, Repnu, na obali, sredi značilne kraške arhitekture, v gledališču, trgovini, zasebnem stanovanju s pogledom na zaliv, muzeju. Sodelovala sta igralca Matteo Pentassuglia in Ludmila Bulavinova, otroci, prijatelji in seveda vsi zboristi pod vodstvom Anastasije Purič. Videospote bodo prikazali tudi danes na reviji Fantje pejejo na vasi (ob 20.30 v centru Zarja v Bazovici). (rop)

Odčitaj kodo in oglej si videospot

Videospot Čiribiri so snemali tudi na sedežu groopajskega društva Skala

ANDREA STAGNI

DOBERDOB - V preteklosti so po občini ropotale kolone tankov

Vojašnici propadata, strelišče le še spomin

Zapuščen vojaški objekt ob nekdanjem strelišču med Selcami in Doberdobom (levo); propadajoča vojašnica finančne straže ob državni cesti št. 55 pri Ferletih v Dolu (spodaj)

BONAVENTURA

Prebivalci doberdobske občine se še spominjajo kolon tankov, s katerimi so se pred dvajsetimi, tridesetimi in več leti italijanski vojaki peljali na strelišče med Doberdobom nad Selcami. S tanki so na Doberdobski Kras prispeli po Jamljah in hkrati tudi preko Devetakov proti Poljanam, od koder so po gozdnih poteh prišli do območja, kjer so potekale strelske vaje. Ker je cesta na Poljanah precej ozka, so tanki nič kolikokrat pustili znemaj na asfaltu in seveda gmotno škodo.

Da bi se izognili Doberdobu, so se vojaki s tanki peljali po Poljanah; nekoč so z zidu odtrgali žično ograjo in jo več metrov vlekli za sabo po vasi

Nekoč so z zidu odtrgali žično ograjo in jo več metrov vlekli za sabo po vasi.

»Sledi tankovskega prehoda so še vidne tudi na nekaterih ozkih ovinkih, kjer so poškodovani cestišče,« poudarja nekdanji doberdobski župan Mario Lavrenčič, ki je občino vodil v obdobju, ko je bilo na njenem območju cel kup vojaških služnosti. Sredi kraške gmajne in na domala vseh višjih vzpetinah je italijanska vojska zgradila bunkerje in opazovalnice, v Dolu in Jamljah sta bili vojašnici finančne straže; veliko oviro v vsa-

kdanjem življenju je seveda predstavljalo strelišče med Selcami in Doberdobom. V bistvu je bilo po celi občini prepovedano fotografiranje naravnega okolja in številnih vojaških objektov; domala ob vsakem koraku so bile postavljene table s prepovedjo. Vojska je počasi začela zapuščati svoje objekte po propadu Sovjetske zveze in Jugoslavije. Zadnje strelske vaje so potekale sredi devetdesetih let, zatem vojakov na strelišču ni bilo več na spregled. V istem obdobju so vojaki zapustili tudi bunkerje in opazovalnice; z nekaterih so v zadnjih letih odstranili jeklene kupole, pri čemer je prišlo do goljufije na račun države, o čemer smo poročali tudi v našem dnevniku.

KRAVE IN KOZE NAMESTO TANKOV

Na nekdanjem strelišču danes ni več omejitev, namesto tankov se po njem pasejo krave in drobnica. Sedanji doberdobski župan Fabio Vizintin pojasnjuje, da so območje med občinama Doberdob in Ronke namenili paši na podlagi deželnege zakona št. 10 iz leta 2010. Po nekdanjem strelišču se sprehajajo tudi številni ljubitelji narave, veliko je tudi kolesarjev. Za dodatno ovrednotenje območja bo poskrbela goriška pokrajina, ki bo med Selcami, Košnikom, Debelim hribom in Doberdobskim jezerom zarisala progo za nordijsko hojo. Če od nekdanjega strelišča ostaja le še spomin, je precej bolj klavna sedanja podoba drugih vojaških ob-

jektov. Že več let samevajo vojašnici finančne straže pri Ferletih v Dolu in v Jamljah ter mejna objekta na Čukišču in pri Komarjih - podobno usodo doživlja tudi nekdanja smodnišnica pri Prelosnem jezeru na območju tržiške občine.

»Pred leti nam je uprava državne posesti ponujala, naj prevzamemo las-

tništvo ene izmed dveh vojašnic. Na predlog seveda nismo pristali, saj je sramotno, da hočejo vojašnici oddati občini komaj zdaj, potem ko obe stavbi že več let propadata in sta potrebni korenitih vzdrževalnih del, za katere niti zdaleč nimamo denarja,« poudarja doberdobski župan Fabio Vizintin. (dr)

LONELY PLANET »Avantura, za katero večina še ni slišala«

Parni vlak na Solkanskem mostu

Avtorji priljubljenega turističnega vodnika Lonely Planet so sestavili seznam deset pogosto spregledanih potovanj za železniške navdušence in »običajne« popotnike. Začeli so ga z železniško progo med Novo Gorico in Jesenicami, ki so jo označili za »skoraj popolno železniško avanturo, za katero večina ljudi še ni slišala«.

Kot pojasnjujejo avtorji vodnika, je avstro-ogrski imperij za sabo pustil železniški voz, ki se sodobnemu očesu zdi ne navaden, a je Dunaj povezoval s pomembnimi deli tega izgubljenega kraljestva. Transalpinska (oz. Bohinjska) železnica se tako razteza vse do Trsta, na tej poti pa povezuje Jesenice in Novo Gorico v Sloveniji, »od koder se potniki lahko sprehodijo do zgodovinskega italijanskega mesta Gorica.« »Potovanje je spektakularen izlet po slovenskih višavskih biserih,« navaja avtor prispevka Tom Hall. Vzpenja se skozi gorske vasi ob reki Soči, pelje skozi sijajno alpsko pokrajino blizu Bohinjskega jezera in mimo ikoničnega Blejskega gradu. Po progi poleti vozi muzejski parni vlak, čez leto pa »razmajani regionalni vlaki s karakterjem«.

Avtor popotnikom kot izhodišče za potovanje priporoča Trst ali Ljubljano in dodaja, da lahko pot izkoristijo kot del potovanja med severno Italijo in slovensko prestolnico, ki ga lahko nadaljujejo proti Balkanu ali srednji Evropi.

Sicer so se na seznamu vodnika Lonely Planet znašle še proga od Pictona do Christchurcha na Novi Zelandiji, povezava med mestoma Dar es Salaam in Kapiri Mposhi v Tanzaniji oziroma Zambiji, povezava Havana-Hershey-Matanzas na Kubi, železniška proga od Kandyja do Badulle na Šri Lanki, od Beograda do Bara med Srbijo in Črno Goro, od Dombasa do Andalsnesa na Norveškem, od Normantona do Croydona v Avstraliji ter od Kölna do Mainza v Nemčiji. (sta)

GORICA - Nigerijski državljani s ponarejeno »vozniško«

Grozil in mahal s sekiro

Med prerivanjem je ugriznil vojaka in policista - V zaporu se bo »hladil« šest mesecev

Zasežena sekira

Ko so mu odvzeli ponarejeno vozniško dovoljenje, je iz avtomobila vzel sekiro, jo začel mahati in groziti vsem navzočim.

Delovni dan goriških mejnih policistov je v četrtek »poživil« 32-letni nigerijski državljani, ki so ga na koncu aretirali; včeraj so ga na goriškem sodišču po hitrem postopku obsodili na šestmesečno zaporno kazen.

Med poostrenim nadzorom prometa so v četrtek mejni policisti obravnavali 32-letnega nigerijskega državljana. Med pregledom dokumentov so posumili v veljavnost vozniškega dovoljenja, izdanega v Nige-

riji, ki jim ga je moški izročil. Zaradi tega so nigerijskega državljana pospremili do vojašnice mejne policije ob nekdanjem mejnem prehodu pri Rdeči hiši, kjer so ugotovili, da je vozniško dovoljenje ponarejeno. Zaradi tega so moškemu naložili kazen zaradi kršitve prometnega zakonika, ki predvideva tudi šestmesečni zaseg avtomobila. Ko so mu to povedali, je nigerijski državljani ponorel. Najprej je začel kričati, zatem se je odpravil do svojega avtomobila in iz njega vzel sekiro. Mejni policisti in policisti letičnega oddelka iz Padove so ga zatem skupaj z vojniki, ki sodelujejo pri nad-

Policisti z vojsko pri Rdeči hiši, na slovensko-italijanski meji

ziranju cestnega prometa, obvladali s fizično silo.

Med upiranjem priprtju je 32-letnik ugriznil v roko vojaka in policista, ki sta se zatem morala zateči po pomoč v goriško urgenco. Moškega so aretirali, takoj zatem pa zasegli sekir

ro in ključ za menjavo pnevmatik, s katerim je ravno tako mahal in grozil policistom.

Včeraj so 32-letnega moškega odpeljali na goriško sodišče, kjer so mu sodili po hitrem postopku. V zaporu se bo »hladil« šest mesecev.

GORICA - Oleg Mandić, gost festivala èStoria, za naš dnevnik o taboriščnem suženstvu

Zadnji otrok iz Auschwitza

Velika dvorana travniškega Kinemaxa je včeraj dopoldne gostila toliko dijakov goriških šol, kolikor premore stolov in še več. Prišli so, da srečajo 83-letnega Olega Mandića iz Opatije, zadnjega živega otroka - imel je dvanajst let -, ki je po prihodu enot Rdeče Armade zapustil uničevalno taborišče v Auschwitzu.

Z gostom se je pogovarjal časnikar Roberto Covaz. Najprej je bil na vrsti filmski prikaz njegovega življenjepisa. Nemška vojska ga je z mamom in babico deportirala v Auschwitz, kjer je prebil osem mesecev, nato še tri, preden se je preko Sovjetske zveze vrnil domov. Slučajnosti so vplivale na njegovo preživetje, kar velja tudi za mamom in babico. Po osvoboditvi pa so se vrstila pisma in depše iz Nemčije v Jugoslavijo in od tam v Sovjetsko zvezo ter spet do Auschwitza. Olegov ded je namreč bil eden od »triumvirov« začasne jugoslovanske vlade po dogovoru Tito-Šubačić s pokroviteljstvom Velike Britanije. To nas od daleč spominja na film Rešite vojaka Rayana. Komandant divizije, ki je osvobodila taborišče, je moral poskrbeti za varnost in prevoz trojice.

Mandić je med ostalim povedal nekaj pretresljivih dogodkov: pretep do smrti neke taboriščnice s palicami in biči, ki pa se ostalim ni smilila, ker so zaradi njene odsotnosti stali pozimi na zbornem mestu šest ur; nikoli ni po vojni srečal kakšnega nekdanjega taboriščnika enostavno zato, ker zaradi izstradanosti in izmučenosti niso vzpostavljali stikov, kaj šele poznanstev ali prijateljstev - treba je bilo vsak dan posvetiti vso pozornost na preživetje do naslednjega jutra; suženstvo jih je oplazilo povsem na začetku, nato pa se hiranje ni moglo več tako imenovati, kajti taborišča so postala uničevalna: vsak dan več kot štiri tisoč sežganih v pečeh; osem mesecev ni videl neba, ker je nad prostorom velikim 40 kv. metrov stalno visel oblak dima, ki je prihajal iz krematorijskih peč in se je lepil na kožo.

Še pred srečanjem z dijaki je Mandić za naš dnevnik sprejel osebni pogovor.

Kako in kdo vas je poiskal ter povabil na letošnjo goriško manifestacijo z

Oleg Mandić v Kinemaxu BUMBACA

namenom, da opišete edinstveno izkušnjo otroka-taboriščnika v Auschwitzu, kamor so vas odpeljali iz Opatije in iz katerega ste odšli kot zadnja živa oseba?

Nekaj časa nazaj me je poiskal časnikar iz Tržiča Roberto Covaz, ki piše za goriško uredništvo časopisa Il Piccolo. Iz pogovorov z njim je nastala knjiga o mojem življenju. Izšla je letos v januarju. V pogovoru s prireditelji festivala èStoria me je pred štirimi meseci spet poiskal in vprašal, ali bi sodeloval. Rad sem privolil.

Glede na taboriščno in splošno vzeto vojno izkušnjo kaj si mislite o prehranbenem preobitju, pravzaprav razmetavanju ene tretjine človeštva severno zahodne zemeljske poloble, ki traja več kot pol stoletja, glede na stradanje med deportacijo?

To je posledica prevlade finančnih kapitalističnih lobijev, ki urejajo svet, v katerem celo države, kot so ZDA, Rusija in Kitajska nimajo odločitev v svojih rokah. Smernice sebi in prid, se pravi v prid profita, določajo na višji ravni in posledica je pre-

tirano potrošništvo brez omejitev, kajti proizvodnjo je potrebno »požgati«, ker nastajajo vedno nove blagovne količine ... Ti krogi so tako močni, da ustvarjajo pogoje za napredovanje ali nazadovanje velikih družbenih sistemov. Sumim, da so celo kitajsko tako imenovano kulturno revolucijo sprožili prav oni.

Gotovo poznate film Roberta Benigni. Gre za pripoved o deportaciji iz Italije očeta in sina v Auschwitz, v katerem se avtor poigrava s pripetljaji, domisljicami, in preigravanji nemške vojske. Na koncu, ob osvoboditvi, privozi v taborišče tank z namke Patton z belo ameriško zvezdo. Vi veste, da je tedaj lahko bil le tank T-34 z rdečo zvezdo sovjetske Rdeče Armade. Sprenevedanje zaradi boljšega filmskega trženja! Kaj si mislite o tem?

Nisem tega zapazil. In veste zakaj? Ker nisem nikoli filma gledal do konca. Tudi vmes sem odklapljal TV postajo. Ne strpim, da kdo zganja burke iz nečesa, kar je dramatično, tragično, nečloveško, krvoločno in ubijalsko. To je pod vsako kritiko.

Vse bolj se v zadnjem desetletju in že tedi dogaja, da se spominke svečanosti in zgodovinska literatura, povezane z uničevalnimi taborišči, povezujejo zgolj z judovskim narodom. Skoraj šest milijonov jih je bilo usmrčenih. A je prav tako res, da je bilo skoraj pet milijonov pobitih političnih deportirancev. Tudi otroci so bili politični jetniki z rdečim trikotnikom ...

Dotaknili ste se mojega odkritega živca, ki me ne boli, temveč povzroča jezo. Holokavst je prizadel vse nasprotnike nacizma, ne le enega dela. Iz Istre in Dalmacije je na primer bilo odpeljanih malo Židov. Razlika je morda bila v tem, da so nje po prihodu odpeljali takoj v plinske celice in krematorij, ostali smo hirali po pol leta, a smo bili prav tako namenjeni v iste peči. Še sedaj se lahko pripeti, da povabijo na velike proslave le preživeli Žide, medtem ko sam ostajam doma v Opatiji.

Pogovor zapisal Aldo Rupel

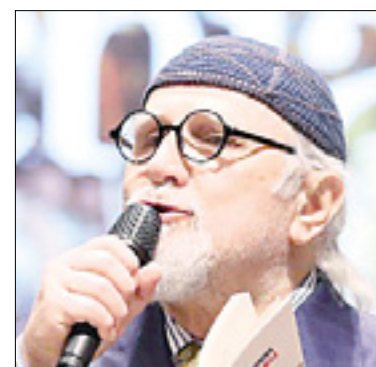
èSTORIA - Na predvečer Moni Ovadia

Dostojanstvo kot predpogoj in nuja

Moni Ovadia je na predvečer festivala èStoria v povsem zasedenem avditoriju v Ulici Roma spregovoril o dostojanstvu, ki je vtakano v temelje osebnih pravic in je njihov predpogoj. Brez njega se ljudje znajdejo na milost in nemilost nasilju, suženstvu in nihilizmu.

Prisotne je najprej opozoril, da niso prišli na gledališko predstavo, na kateri bi gledalce zabaval z domisljicami in judovskim sarkazmom. Takoj je izpostavil sedanje stanje duha v razvitem svetu, kjer smo ljudje izgubili smisel. Smisel življenja. Garamo, da nakupujemo in trošimo, zavzeti smo s sedanostjo brez namena opravile veliko delo, laična misel se je borila več časa, da je dosegla enaka spoznanja, ki so že nekaj časa vtakana v ustave številnih držav. Italijo, ki prisa na republiko, osnovano na delu, je preseglja Nemčija, ki je v svojo ustavo postavila na prvo mesto človekovo dostojanstvo, saj je nedotakljivo in velja za vse ljudi na svetu. Po nacizmu so dobro vedeli, v čem je bistvo odnosov. Dostojanstvo je torej prvi korak do pravične družbe.

Vsi ljudje smo člani iste biološke vrste. Razlike izvirajo iz kulturnih, vzgojnih in ne bioloških korenin. Katero je bilo v preteklosti prvo zanikanje dostojanstva? Ženske so manjvredne! Ženska je bila nekaj časa celo brez duše, je le lastnina in to se v sodobnem času kaže v okrutnih umorih zaradi moške po-

Moni Ovadia v avditoriju BUMBACA

sesivnosti. V Južni Italiji so še pred nekaj desetletji ženske hodile pet metrov za moškimi. Suženjski odnos pač ...

Vse oblike rasizma izvirajo iz povedanega in homofobija prevladuje med nedemokratsko usmerjenim prebivalstvom, ker premeša ustaljene obrazce premoči. Novodobno izkoriščanje delavcev je brez pretiravanja suženstvo, saj jih dajejo v zakup, kot če bi bili blago in ne osebe. Finančniki premikajo ogromne količine denarja in vrednotnic, posledice se kažejo v odpuščanjih in suženjskem podrejanju, sami pa odhajajo na pravljicne otoke s priležnicami in z zalogami mamil.

Marsikatera revolucija se je izneverila svojim namenom, ker so se njeni voditelji odpovedali načelu dostojanstva. To velja tako za meščansko francosko revolucijo kot za boljševisko sovjetsko. Sovjetska ustava je bila najboljša po svetu zaradi spoštovanja ljudskih pravic, a je imela pomanjkljivost, da ni veljala za »sovražnike revolucije«. (ar)

Protagonisti so tudi dijaki

Dijaki tehničnih zavodov

Na festivalu èStoria bodo danes sodelovali tudi slovenski višješolci iz Gorice. Dijaki prvih razredov zavodov Vega-Zois se bodo vključili v potek srečanja, ki se bo z naslovom »Sužnji vremena - Kakšno bo vreme v Gorici?« začelo ob 11.30 v Herodotovem šotoru in ki ga bosta vodila podpredsednica pokrajine Mara Černic ter vremenoslovec Luca Mercalli. Predstavili bodo rezultate svojega raziskovanja podnebnih razmer v povezavi z migracijami, ki so jih povzeli v videu »Od podnebnega do migrantov«. Napovedana je tudi udeležba dijakov goriškega liceja Trubar-Gregorčič s projekcijo kratkih video filmov, ki so jih prikazali na festivalu Scienza Under 18: »One, Two, Tree, Four«, »Un albero per Živa«, »Flash Planting!« in »Due parti di me«. Zagotovljeno bo prevajanje v slovenščino.

èSTORIA - Današnji program

Od rocka in beguncev do Tita in hazardiranja

Med gosti Widad Tamimi, Petra Svoljšak, Jože Pirjevec in Claudio Magris

Goriški festival èStoria se bo tudi danes nadaljeval z bogatim izborom dogodkov in javnih srečanj na temo suženjev; nekatere omenjamo v nadaljevanju, podrobnejši program pa je na voljo na spletni strani www.estoria.it.

Organizatorji tudi danes računajo, da bo vreme naklonjeno festivalu. Ravno o »Sužnjih vremena« bo danes tekla beseda na srečanju, ki ga prirejajo ob 11.30 v Herodotovem šotoru in se ga bodo udeležili slovenski višješolci; o tem pišemo v sosednjem članku. Predvsem šolski populaciji bo namenjeno tudi srečanje, ki ga pod istim šotorom prirejajo danes ob 10. uri: na pobudo pokrajinske dijaške konzulte bodo predstavili projekt RockHistory in se sprehodili skozi zgodovino rocka s poudarkom na rockerskih legendah.

Ob 11.30 bo v deželnem avditoriju srečanje o islamski državi; govorili bodo Gastone Breccia, Virgilio Ilari in Widad Tamimi, pisateljica italijanskih, judovskih in palestinskih korenin, ki že nekaj let živi v Ljubljani, saj ima za moža Slovenca. Ob 12. uri bosta v palači De Bassa o italijanski okupaciji Črne gore in zatiranju partizanskega gibanja med letoma 1941-1943 spregovorila Federico Goddi in Nicola Labanca. Giuseppe Ungaretti se je na Krasu boril leta 1916, petdeset let kasneje je obiskal nekdanje bojišče in Gorico; o pesniku bosta ob

15.30 v palači De Bassa predavala Sergio Tavano in Renato Tubaro. Ob 15.30 bodo v Apihovem šotoru o beguncih med prvo svetovno vojno in danes spregovorili Stefan Bielanski, Petra Svoljšak in Catherine Wihtol de Wenden. V Herodotovem šotoru bo ob 16.30 govor o starih in novih oblikah suženjstva v družbi Seymourja Drescherja in Luciana Canfore, moderiral bo Antonio Gnoli (zagotovljen bo simultan prevod v slovenščino). V Herodotovem šotoru bo ob 16.30 srečanje o balkanski begunski poti (Marina Lalovic in Desirée Pangerc). Zelo aktualno bo srečanje na temo odvisnosti od hazardnih iger, ki bo ob 17. uri v Apihovem šotoru; udeležila se ga bosta voditeljica TV oddaje Le Iene Nadia Toffa in filozof Pier Aldo Rovatti. Z Josipom Brozom - Titom se bodo ob 17. uri v deželnem avditoriju ukvarjali Jože Pirjevec, Geoffrey Swain in Federico Goddi. Ob 18. uri bodo v Herodotovem šotoru izročili nagrado Friuladria pisatelju Claudiu Magrisu, ki se bo nato javno pogovarjal z Alessandrom Mezzeno Lono (zagotovljeno bo simultano prevajanje v slovenščino).

Naj omenimo še odprtje razstave »Catene invisibili« likovne umetnice Damson ob 16. uri na sedežu združenja Prologo v Ascolijevi ulici in ob 20.30 projekcijo filma Amistad, ki ga je leta 1997 režiral Steven Spielberg.

èSTORIA - Zapostavljeno sirsko vprašanje

»Ljudje so več vredni kot kamni!«

»Potrebujemo dialog. Če želi Evropa pomagati sirskega ljudstvu, mora odgovoriti na klic na pomoč mladih, ki so pod bombami v Alepu. Podpreti mora tiste, ki se hočejo rešiti tako diktature kot fundamentalizma in se zavzemajo za sožitje. O Islamski državi govorimo preveč, o bombardiranih sirskega mestih in tamkajšnji civilni družbi pa odločno premalo. Protitelesca proti skrajnejšem moramo iskati v samem muslimanskem svetu, v tradicionalnem islamu, ki je dolgo sobival z raznimi verskimi manjšinami na Bližnjem vzhodu in so ga desetletja diktatur poteptala. Ravno ta so ustvarila plodna tla za fundamentalizem,« je prepričan Shady Hamadi, 28-letni aktivist za človekove pravice, ki je bil med včerajšnjimi gosti festivala èStoria.

V pogovoru z Williamom Wordom je Hamadi spregovoril o sirskega vprašanju, s katerim se prepleta njegova družinska zgodba. Shady Hamadi je rojen v Milanu: je sin Italijanke in Sirca, člana arabskega nacionalističnega gibanja, ki ga je Asadov režim zaprl, trpinčil in izgnal. Tako oče kot sin do leta 1997 nista imela dovoljenja za vstop v Sirijo. »Ko sem prvič želel obiskati svojo sirske babico, mi ni odprla vrat, saj me ni poznala,« se spominja Hamadi, ki se je po izbruhu protestov leta 2011 odločil, da bo po svojih močeh pomagal zmernim upornikom režima. »Borim se proti sovraštvu in strahu, ki se širita v Evropi, borim se proti

Shady Hamadi včeraj v Gorici BUMBACA

predsodkom. Arabski svet je izredno raznolik,« pravi Hamadi, ki ga brezbriznost do tragedije sirskega naroda in beguncev zelo boli.

»Kompleksnost sirskega vprašanja ne mora biti izgovor. Treba je brati, skušati razumeti. Televizijsko poročanje o zavzetju Palmire ob podpori ruskih letalskih sil me je naravnost šokiralo: vsi so govorili o arheoloških ostankih, nihče pa se ni vprašal, kaj menijo prebivalci. Kako oni vidijo Ruse? Ljudje so vendar več vredni kot kamni!« poudarja Hamadi, ki v gradnji mostov med Zahodom in zmernim muslimanskim svetom vidi svoje poslanstvo: »Ker sem sin Italijanke in Sirca, je moja identiteta večplastna. Prepričan sem, da me tu v Gorici zelo dobro razumete. Dejstvo, da imam arabske korenine, pa mi daje možnost, da muslimane prikažem tudi v drugi luči, drugačni od tiste, ki jo ponujajo podpihovalci strahu.« (ale)

TRŽIČ - Znana sladica »rojena« v Pierisu

Vipavski tiramisù je posvečen burji

Svoj recept je prispeval tudi Tomaž Kavčič

V knjigo o sladici *tiramisù* sta njena avtorja Clara in Gigi Padovani vključila tudi recept slovenskega kuharskega mojstra Tomaža Kavčiča, sicer lastnika restavracije Pri Lojzetu, ki domuje v gradu Zemono med Ajdovščino in Vipavo. Zanimivo publikacijo so predstavili med četrtkovim večerom tržiškega kulinaričnega festivala *Terre di magici saporì*, v okviru katerega so gostili tudi priznanega italijanskega kuharja in televizijskega voditelja Antonina Canavacciola.

V svoji knjigi Clara in Gigi Padovani trdita, da so prvi *tiramisù* pripravili v Laškem, točneje v restavraciji Al Vetturino v Pierisu. Mario Cosolo ga je leta 1945 poimenoval *tiremesù* in je že takrat veljal za pravo poslastico. Kavčič je svoj recept posvetil burji in ga zato poimenoval *bora-mesù*. »V Vipavski dolini nastaja burja, ki piha tja do Trsta. V naših krajih je tako močna, da požene v zrak vse, kar dobi pred sabo. Zato sem ji posvetil svoj recept,« je na predstavitvi knjige povedal Kavčič in pojasnil, da uporablja vse klasične sestavine, vendar jim doda hrustljivo »drevesce«, ki ga burja premeta. »Všec mi je ustvarjalnost, vendar hkrati ne gre pozabiti svojih korenin in otroštva. Ko smo nekoč pripravljali *tiramisù*, sem se z dedkom odpravil iz Nove Gorice v goriški Raštel, kjer smo kupovali mascarpone, ki ga pri nas ni bilo. *Tiramisù* ni slovenska sladica, vendar smo ga doma radi pripravljali. Nekatere vašcanke so tekmoval, kateri *tiramisù* bo najboljši,« je na četrtkovi predstavitvi knjige povedal Tomaž Kavčič.

V prihodnjih dneh bodo originalni *tiramisù* lahkookusili tudi v Združenih državah Amerike. V Detroit se namreč skupaj s Flavio Cosolo, Mariovo hčerko, odpravlja delegacija društva Costumi Bisiachi. Na treh dogodkih bodo predstavili *tiramisù*, enega izmed teh prirejajo v restavraciji The Silver Spoon, katerega lastnik Mauro Querio ima korenine v Laškem. Pobudo podpira tudi predsednica dežele Debora Serracchiani. Člani društva Costumi Bisiachi bodo v Detroitu zapeli tudi staro pesem, ki jo je njihov harmonikar Giorgio Benfatto posvetil Mariu Cosolu. Refren se v bizjaškem narečju glasi: »*Quel fol de Belzebù ga inventà el tiremesù*«.

Kavčič (levo) in njegov recept (zgoraj)

BONAVENTURA

GORICA-NOVA GORICA Za Evropo brez zidov

Na Transalpini - Trgu Evrope med Gorico in Novo Gorico bo danes med 16. in 20. uro mirovniška prireditvev za Evropo brez zidov. Prireditelji bodo poskrbeli za igre, otroške delavnice za oblikovanje letučih zmajev, branja, gledališke in glasbene nastope ter nagovore za mikrofonom, »zato da bomo izrazili svoje nasprotovanje nekaterim aktualnim političnim izbiram, ki nas vodijo v preteklost, v objem egoizma in strahov, ki rojevajo konflikte in nacionalizem. Postavljanje novih zidov je za nas nedopustno, ker smo že preizkusili gorje, ki ga prinašajo meje in ločevanje. Ne moremo več molčati, saj smo vse bolj zaskrbljeni zaradi novih napačnosti med narodi. Predvsem pa želimo spodbuditi upanje v Evropo, ki naj bo enotna in gostoljubna, kakršno so si želeli Altiero Spinelli in ustanovitveni očetje Manifesta iz Ventoteneja. Prihodnost Evrope mora sloveti na miru in gostoljubnosti«. Organizatorji shoda na trgu obeh Goric vabijo k udeležbi posameznike pa tudi združenja in politične sile na krajevni, deželni, državni in evropski ravni. Navzoče bodo nagovorili Ilaria Cecot, Pierluigi Di Piazza, Gianfranco Schiavone, Pino Roveredo in Andrea Bellavite.

GORICA - Včeraj popoldne V Stražcah požar uničil nadstrešek in dve vozili

V Ulici Brigata Pavia le materialna škoda - Vzrok še preiskujejo

Gasilca med gašenjem nadstreška v Stražcah

BUMBACA

Silovit požar je včeraj popoldne uničil lesen nadstrešek za avtomobile v goriških Stražcah. Zagorelo je nekaj pred 16.30 ob stanovanjski hiši v Ulici Brigata Pavia; na kraj so prihitali goriški gasilci, ki so se takoj lotili gašenja, vendar sta kljub njihovem takojšnjemu posegu skupaj z nadstreškom zgorela osebni avtomobil in trikolesno vozilo Ape. Poleg gasilcev so v Stražce prišli tudi policisti, medtem ko poseg reševalcev iz službe 118 ni bil potreben, saj se k sreči nihče ni poškodoval. Vzroke požara še preiskujejo.

Pred občino odprli trg in prehod

Odprtje trga pred županstvom

BUMBACA

V Gorici so včeraj predali namenu obnovljeni trg pred županstvom, ob katerem so s premičnimi plastičnimi ovirami uredili prehod z Ulice De Gasperi v Ulico Cascino. Obnova trga se je pričela kmalu po novem letu, izvedlo jo je podjetje Irisacqua, ki je v zadnjih dvajsetih letih opravilo vrsto vzdrževalnih del na vodovodnem omrežju in vsakič pokrpalo trg z asfaltom. Gradbena dela se nadaljujejo v Saurovi ulici, predvidoma bodo trajala do polovice junija; zatem bo lahko ta del mestnega središča spet zadihal s polnimi pljuči, potem ko so imeli gostinci in trgovci zaradi gradbišča kar nekaj težav. Sinoči so odprtje prenovljenega trga obeležili s praznikom v znamenju plesa in glasbe; uvodoma je navzoče nagovoril župan Ettore Romoli.

NOVA GORICA - Gospodarski kazalniki v regiji

Neto plača je nižja od tisočaka, družbe beležijo višje prihodke

V lanskem letu je bila Goriška regija na 8. mestu po višini povprečne plače v Sloveniji in na šestem mestu po rasti plač. Povprečna bruto plača v regiji je tako lani znašala 1.487, neto pa 984 evrov, kar je za 1,7 odstotka več kot leta 2014. Najvišjo povprečno bruto plačo so zabeležili v osrednjeslovenski regiji, znašala je 1.719 evrov, kar v neto znesku pomeni 1.100 evrov, najnižjo pa v Primorsko-notranjski regiji, in sicer 1.374 bruto in 918 evrov neto.

V letošnjih prvih dveh mesecih so na Gospodarski zbornici, novogoriški območni zbornici za severno Primorsko zabeležili dvoostotno nominalno rast plač, najvišjo so zabeležili v informacijskih in komunikacijskih dejavnostih in v javni upravi zaradi sprostitve Zakona za uravnoteženje javnih financ. Stopnja registrirane brezposelnosti je na območju novogoriške območne službe Zavoda za zaposlovanje februarja letos znašala 10 odstotkov, kar je manj kot na državni ravni; tam beležijo 12,6-odstotno registrirano brezposelnost. V obdobju od januarja do aprila letos so delodajalci na omenjenem območju sporočili podatek o 1.276 prostih delovnih mestih. Največ

oseb, 270, so iskali v predelovalnih dejavnostih, sledijo raznovrstne poslovne dejavnosti in zdravstvo ter socialno varstvo. Največ povpraševanja pa je še po naslednjih poklicih: vozniki težkih tovornjakov in vlačilcev, kuharji, natakarji, prodajalci, mehaniki, strugarji ...

Po podatkih Agencije za javnopravne evidence in storitve (Ajpes) iz Nove Gorice se je skupni dobiček severnoprimskega gospodarskih družb lani zvišal za 37 odstotkov. Družbe so ustvarile 3,5 milijarde evrov prihodkov, od tega 40,6 odstotka z izvozom, kar je po besedah vodje izpostave Ajpesa v Novi Gorici Mare Kos Maver najboljši rezultat v zadnjih desetih letih. Neto čisti dobiček je v vseh prihodkih znašal kar pet odstotkov oziroma 171,9 milijona evrov, kar je najvišji delež v zadnjih desetih letih. Izguba gospodarstva v regiji je znašala 40,3 milijona evrov, vendar predstavlja le 19 odstotkov čistega dobička regije. Čisti dobiček je lani imelo 1976 družb, kar predstavlja 64 odstotkov vseh v regiji.

Dobro polovico neto čistega dobička regije so ustvarile družbe s področja predelovalnih dejavnosti, petino družbe s po-

Mikrofon, ličenje, obleka ...

V sklopu tečaja javnega nastopanja in usposabljanja napovedovalcev, ki ga Zveza slovenske katoliške prosvete prireja v sodelovanju z dramsko skupino E.B. Sedej, bosta potekali tudi delavnici, odprti javnosti. V domu E.B. Sedej v Števerjanu prirejajo predavanja o oblačenju in ličenju za javni nastop, saj je videz pri javnem nastopanju še kako pomemben. Najprej bodo jutri od 9. do 12. ure gostili maskerko na Regionalnem sedežu TV Koper - Capodistria in Rai FJK ter predavateljico na tečajih ličenja Irino Giormani, v soboto, 28. maja, od 15. do 18. ure pa še Leo Pisani, svetovalko za kulturo oblačenja in avtorico uspešnih knjig na to temo (*Obleka - kaj, kdaj, kako, Ravni oblačenja*). Irina Giormani bo poglobila temeljna pravila ličenja in maskiranja ter izvedla praktično demonstracijo. Lea Pisani pa bo orisala splošna pravila na področju formalnega in pol formalnega oblačenja, primerne za različne priložnosti javnega nastopanja na kulturnih in razvedrilnih dogodkih.

Na Sabotin ob polni luni

Udeleženci današnjega nočnega pohoda ob polni luni bodo Sabotin spoznali na drugačen način: v soju polne lune bodo odkrivali italijansko zaledje za bojišče na Sabotinu, si ogledali avstro-ogorski obrambni jarek, bojišče na Sabotinu in si ogledali tamkajšnje muzejsko zbirko. Zbirno mesto za pohod bo ob 21. uri na avtobusni postaji v Podsobotinu, pohod po trajal dve uri. Pod obvezno opremo spadajo pohodniška obutev in palice ter ročna svetilka. Cena vodenja znaša 2 evra. (km)

Brazilska glasba v Trziču

Na tržiški prireditvi »Terre di magici saporì« bo drevi ob 21. uri nastopila skupina Bloco de Alegria; čeprav izvaja brazilsko glasbo in ima brazilsko ime, jo v resnici sestavljajo slovenski in italijanski glasbeniki - sežanski kitarist Marko Čepak, tolkalist Diego Primosi, klavirist Gianni Iardino, basist Piero Spanghero, baterist Federico Canciani, kitarist Stefano Bearzi ter pevke Martina Russo iz Vidma, Nina Vrabc iz Nove Gorice in Kristina Frandolič iz Doberdoba. Nastop bo povezovala Valentina Bearzi.

V Ronkah proti združitvi

Odbor proti združitvi ronške, tržiške in štarancanske občine bo danes med 10. in 12. uro delil informativno gradivo pred marketom COOP v Ulici Mazzini v Ronkah.

dročja strokovnih, znanstvenih in tehničnih dejavnosti ter po desetino družbe s področja dejavnosti trgovine, vzdrževanja in popravila motornih vozil ter oskrbe z električno energijo, plinom in paro. Poslabšanje rezultatov so v letu 2015 izkazovale predvsem družbe s področja dejavnosti gostinstva, poslovanja z nepremičninami ter finančnih in zavarovalniških dejavnosti.

Regijsko gospodarstvo je zabeležilo za dva odstotka višje prihodke, ustvarjena neto dodana vrednost družb v regiji pa je lani znašala 915 milijonov evrov in je bila za pet odstotkov višja kot pred letom dni. Neto dodana vrednost na zaposlenega pa je znašala 39.783 evrov, kar je tri odstotke več kot leto prej, vendar še vedno zastaja za slovenskim povprečjem. Največji delež so ustvarili v občini Idrija, saj so tamkajšnje družbe ustvarile kar 35 odstotkov čistega dobička regije. Sledita ji občini Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba. Blagovni izvoz je že drugo leto zapored večji kot v predkriznem letu 2008, neto čisti dobiček na ravni regije pa se je leta 2014 podvojil in lani dodatno povečal še za tretjino. (km, sta)

V Dijaškem domu najprej dijak, nato še predsednik

Karlo Černic z ravnateljico Kristino Knez (spodaj); jubilanta so počastili tudi z nastopom sedanjih gojenk Dijaškega doma (levo)

BUMBACA

V Dijaškem domu v Gorici je v četrtek zvečer potekalo srečanje osebja, članov upravnega odbora in nekaj bivših sodelavcev s Karlom Černicom ob njegovi 70-letnici. Navezanost na Dijaški dom se je zanj začela v dijaških letih, ko se je iz Doberdoba vpisal na goriško klasično gimnazijo in je zaradi tega moral in želel bivati v mestu. Stikov ni zanemarljivo niti kasneje in postal je tudi sam predsednik upravnega odbora, v obdobju številnih sprememb v širši in manjšinski družbi, šolstvu, krajevnih ustanovah. V voščilnem nagovoru je to zaobjela sedanja ravnateljica Kristina Knez, nato še sedanjí predsednik upravnega odbora Dušan Košuta, ki je poudaril, da so doma vrata za vse nekdanje gojence in sodelavce vselej odprta in je vsak doprinos dobrodošel. Slavljenec se je obema zahvalil in potrdil svojo miselno ter čustveno navezanost na ustanovo. Pred zdravico in prostim druženjem udeležencev je petnajst sedanjih gojenk pod vodstvom Damjane Golavšček zapelo nekaj živahnih in vsebinsko prodornih pesmi, ki jih bo mogoče slišati tudi na glasbeni prireditvi z naslovom »Matilda«. Slednja bo zaključni nastop letošnjih »domovcev« in »domovk«. (ar)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, Ul. Bersaglieri 2, tel. 0481-489174.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

Razstave

V VILI CORONINI CRONBERG v Gorici na Drev. 20. septembra 14 je na ogled razstava »A tavola con i conti Coronini - Le forme e i rituali dei pasti dal Settecento al Novecento«; do 16. oktobra od srede do nedelje 10.00-13.00 in 15.00-18.00; informacije po tel. 0481-533485, info@coronini.it. Danes, 21. maja, in v nedeljo, 22. maja, ob 17. uri vodena ogleda.

V GORICI: v baru Sporting Club v Ul. Madonnina del Fante 15 bo danes, 21. maja, ob 19. uri odprtje fotografske razstave Armanda Rogantinija »Živali med prvo svetovno vojno«.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.20 - 17.30 - 19.50 - 22.00 »La pazza gioia«.
Dvorana 2: 17.00 »Captain America: Civil War«.

Dvorana 3: 16.00 »Tini - La nuova vita di Violetta«; 18.00 - 20.10 - 22.10 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.40 - 20.30 »X-Men: Apocalisse«.

Dvorana 2: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Money Monster - L'altra faccia del denaro«.

Dvorana 3: 15.00 - 17.15 - 19.50 - 22.10 »La pazza gioia«.

Dvorana 4: 15.00 - 16.45 »Tini - La nuova vita di Violetta«; 18.30 - 20.15 »The Boy«; 22.00 »X-Men: Apocalisse«.

Dvorana 5: 15.45 »Il regno di Wuba«; 17.50 - 20.40 »Captain America: Civil War«.

Čestitke

ANJA in ERIK! Naj bo vajin poročni dan s soncem obsijan, traja naj večno, do konca živita srečno! Škrjanci

Na skupno življenjsko pot stopita danes naša

**Anja Petrovič
in
Erik Figelj**

Draga novoporočenca
bodita srečna,
ljubezen vajina naj bode večna.

Vsi domači

Sovodnje ob Soči, 21. maja 2016

Draga

Anja in Erik!

Naj vam bo v veselje in srečo
to novo življenje,
naj vam bo sončni žarek prav tak,
da ga nikoli ne prekrije oblak.

KD Sovodnje

Gledališče

KOMIGO 2016 v Kulturnem domu v Gorici: v torek, 24. maja, ob 20.30 Špas teater predstavlja gledališko predstavo »Čista norišnica« (Paul Poertner); igrajo Boris Cavazza, Boris Kobal, Gobjmir Lešnjak - Gojc, Maša Derganc, Bernarda Oman, Primož Ekart, Damir Leventić; predprodaja vstopnic v Kulturnem domu v Gorici, tel. 0481-33288.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: danes, 21. maja, ob 20. uri »Pašjon« (Iztok Mlakar). V torek, 24. maja, ob 20. uri v sklopu Lutkovnega leta 2016 prireja ustanova Silvana Furlana skupaj z mladimi ustvarjalci »Ko podobe oživijo«; informacije po tel. 003865-3352247, blagajna@sng-ng.si.

Koncerti

NA SV. GORI NAD NOVO GORICO bo danes, 21. maja, ob 20. uri koncert Godalnega kvarteta Nova s solisti (Irena Birska - flavta, Neža Jelušič - klarinet, Stefano Brusini - rog, Mojca Batič in Ana Cotič - violina, Barbara Grahor - viola, Polona Soban - violončelo); www.gdnova.si.

ZDRUŽENJE RODOLFO LIPIZER prireja v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici v torek, 24. maja, ob 20.45 koncert pianista Carla Levija Minzija in simfoničnega orkestra Transilvania iz Romunije.

Šolske vesti

GLASBENA MATICA obvešča, da potekajo brezplačne poskusne lekcije na Glasbeni matici v Gorici, Sovodnjah in Doberdolu; informacije po tel. 0481-531508, gorica@glasbenamatica.org.
DAN ODPRTIH VRAT CENTRA ZA GLASBENO VZGOJO EMIL KOMEL bo danes, 21. maja, med 10. in 12. uro na sedežu na Drev. 20. septembra 85 v Gorici, tel. 0481-532163, info@emil-komel.eu.

Izleti

BREZPLAČNI VODENI OGLEDI po zgodovinskih poteh v odkrivanju mesta Gorica: v nedeljo, 22. maja, ob 16. uri aktivnosti za otroke »Zelda - raztresena grajska čarovnica«; obvezna navaja po tel. 320-6392571.

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV za Goriško sporoča, da bo v petek, 27. maja, odpeljal avtobus udeležence izleta na Goli otok ob 5. uri iz Gorice s trga Medaglie d'oro-z Goriščka, nato s postanki v Pevni pri vagi, v Podgori pri telovadnici, v Štandrežu pri lekarni in na Pilošču, v Sovodnjah pri lekarni in cerkvi, v Doberdolu in na avtocesti pri Devinu. Organizatorji priporočajo, naj udeleženci preverijo veljavnost dokumenta za Hrvaško.
DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV za Goriško vabi člane na 6-dnevno potovanje od 12. do 17. septembra v »Nemčijo - 25 let po padcu zidu« za ogled Berlina in drugih pomembnih mest; informacije in vpisi na društvenem sedežu na Korzu Verdi 51/int. v Gorici ob sredah od 10. do

Beletrina

V sodelovanju z Zadrugo Goriško Mohorjevo
BELETRINA PRAZNUJE 20 LET
tudi v Gorici

Pesniško zbirko

PRAREKA

bo predstavil avtor

TONE RODE

Pogovor bo vodila **Erika Jazbar**

Branje poezij: **Sanja Vogrič**

Ponedeljek, 23. maja, ob 18. uri
Galerija Ars nad Katoliško knjigarno na Travniku v Gorici

11. ure. Obvezna sta osebni veljavni dokument in davčna številka.

SPDG organizira v nedeljo, 29. maja, izlet na Veliko Babo (2016m); informacije in obvezna prijava po tel. 349-3887180 (Gabrijel).

SPDG prireja 3. kolesarski izlet MTB sezone 2016 na Nanos, tura je zahtevna, obvezna uporaba čelade. Zbirališče na parkirišču pred mejnim prehodom Rdeče Hiše - Rožne Doline (na italijanski strani) v nedeljo, 22. maja, ob 7.30; informacije in prijave po tel. 328-8292397 (Robert).

klorne skupine Santa Gorizia, nagrajevanje ex-tempore in komedija PD Štandrež, sledil bo ples z ansamblom Hram. Na voljo bogat srečelov, odlični šparglji, domače jedi in pijače. Prireja PD Štandrež s pokroviteljstvom ZSKP.

ZADRUGA GORIŠKA MOHORJEVA prireja v ponedeljek, 23. maja, ob 18. uri v galeriji Ars nad Katoliško knjigarno srečanje »Beletrina praznuje 20 let tudi v Gorici«. Pesniško zbirko »Prareka« bo predstavil avtor Tone Rode. Pogovor bo vodila novinarka Erika Jazbar, poezije bo prebiral Sanja Vogrič.

V PODTURNU v Gorici: ob 10-letnici odprtja župnijske dvorane »Incontro-Srečanje«: danes, 21. maja, ob 20.30 bo prireditev »Il dovere del ricordo«.

KATOLIŠKA KNJIGARNA prireja v četrtek, 26. maja, ob 10. uri srečanje na kavi s knjigo. Gast bo novogoriški književnik Milan Petek, ki bo v pogovoru z Jurijem Paljkom govoril o svojem romanu »Ljudje na burji«.

ZAKLJUČNA PRIREDITEV SKRD JEZERO iz Doberdoba bo v četrtek, 26. maja, ob 19. uri v društvenih prostorih. Gostje večera bodo trio harmonik Dolina, učenci flavte pri Pihalnem orkestru Kras, Slavica Radinja, ki bo predstavila lepote Japonske; na ogled bosta razstava ročnih del tečajev pletenja, kvačkanja in klekljanja ter razstava izdelkov otrok, ki so obiskovali ustvarjalni laboratorij.

DIAŠKI DOM prireja v Kulturnem domu v Gorici, Ul. Brass 20, v petek, 27. maja, ob 18. uri muzikal »Matilda vse-mogočna« (režija, Andreja Benedetič); informacije www.dijaskidom.it.

Obvestila

AŠKD KREMENJAK sklicuje občni zbor volilnega značaja v četrtek, 26. maja, ob 7. uri v prvem in v petek, 27. maja 2016, ob 20.30 v drugem sklicu na sedežu društva v Jamljah.

ŠZ SOČA iz Sovodenj vabi na mesec odprtih vrat. Brezplačna vadba minivolleya (letniki 2007-2010) bo potekala ob torkih in petkih od 15. do 16.30 (trener Rok Černe), odbojke (letniki 2002-2006) ob ponedeljkih in sredah od 16.30 do 18.30 (trenerka Paola Uršič); informacije pri trenerjih ali na szsoca@yahoo.it.

KMETIJSKI IN OBRтни SEJEM bo potekal v bližini gostilne Franc v Sovodnjah, Prvomajska 86, med 8. in 13. uro danes, 21. maja, 4. in 18. junija, 2. julija, 6. in 20. avgusta, 3. in 17. septembra, 1., 15. in 29. oktobra, 12. novembra; informacije po tel. 333-4318338, 388-1703122, andrea.bin@libero.it

Prireditve

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v petek, 10. junija, ob 19.30 v Tumovi dvorani v KB Centru v Gorici predavanje otorinolaringologa Alojza Zorna o problemih naglušnosti.

MAŽORETNA SKUPINA KRAS iz Doberdoba vabi na zaključno prireditev v soboto, 28. maja, ob 16. uri v občinski telovadnici v Doberdolu. Sodelovali bodo gojenci godbeniških šol iz Prvačine in Kras iz Doberdoba ter mažoretne skupini iz Prvačine in Doberdoba.

KULturno ZDRUŽENJE INCANTO obvešča, da bo v sklopu festivala eŠtoria danes, 21. maja, ob 20.30 pod šotorom mladih nastop mladinskega zbora Freevoices s predstavo »Fronti di Guerra Fronti di pace«, recital bo Enrico Cavallero.

PRAZNIK ŠPARGLJEV 2016 V ŠTANDREŽU (v župnijskem parku med lipami): danes, 21. maja, ob 17. uri slikarski ex-tempore za vrtnice in osnovne šole na temo športa, ob 20.30 ples z ansamblom Souvenir; v nedeljo, 22. maja, ob 19. uri nastop štandreškega župnijskega otroškega zbora, MePZ Ciril Silič iz Vrtojbe in zbora OŠ Fran Erjavca iz Štandreža, sledil bo ples z ansamblom Hram; v soboto, 28. maja, ob 20.30 ples z ansamblom Souvenir; v nedeljo, 29. maja, ob 19. uri nastop fol-

Mali oglasi

PRODAJAMO lep, rdeč, metaliziran skuter Ovetto-MBK 50 cc, letnik 1999, v odličnem stanju, lepo vzdrževan, vedno v garaži. Plačana prometna taksa za leto 2016, komaj opravljen tehnični pregled, možnost ogleda; tel. 329-8973526.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Roberto Iacovini (iz goriške splošne bolnišnice ob 8.50) v cerkvi na Rojcah in na pokopališču v Ločniku; 10.30, Bruno Peateani (iz goriške splošne bolnišnice ob 10.25) v cerkvi na Rojcah, sledila bo upepelitev; 11.00, Alessandro Meneghini (iz goriške splošne bolnišnice ob 10.50) v cerkvi na Placuti in na glavnem pokopališču.

DANES V RONKAH: 10.30, Giorgio Botteri (v kapeli pokopališča 9.00-10.00) v cerkvi Sv. Štefana v Romjanu, sledila bo upepelitev; 14.00, Angela Maria Bevilacqua (iz hiše za stearje občane v Aiellu) v cerkvi Sv. Lovrenca, sledila bo upepelitev.

DANES V TRŽIČU: 10.00, Alessio Carlet, civilni obred v bolnišnici, sledila bo upepelitev.

DANES V ROMANSU: 11.00, Silvio Scano (iz bolnišnice v Vidmu) v cerkvi, sledila bo upepelitev.

SLOVENIJA TA TEDEN

Učitelji med dvema ognjema

DARJA KOCBEK

V osnovni šoli Vojnik severno od Celja, ki jo obiskuje okrog 700 učencev, je učenec šestega razreda med odmorom napadel zaposleno in jo poškodoval. Učenec je delavko, ki je opravljala dela in naloge informatorja in bila v pomoč zaposlenim pri dežurstvu na hodniku šole, odrinil, zato je padla si pri tem zlomila roko in z glavo udarila v steno. Ravnateljica Olga Kovač pravi, da je na šoli zaposlena že 25 let in takšnega dogodka ne pomni. Dodala je še, da so o dogodku obvestili pristojne in da bodo zoper učenca ukrepali skladno z zakonodajo.

Da so napadi učencev na zaposlene v šolah zelo redki, pravi tudi Gregor Pečan, predsednik združenja ravnateljev osnovnih šol. Šola po njegovih besedah potrebuje več samozaveesti in več avtonomije, ta je zaradi množice zakonskih in podzakonskih aktov zdaj zelo okrnjena. Z njim se strinja Sebastjan Kristovič, predstojnik Mednarodnega inštituta za psihoterapijo in uporabno psihologijo ter profesor na fakulteti Alma Mater. Za spletno stran Siol.net je povedal, da vidi vzrok za porast nasilja med vrstniki, nad starši in učitelji v permisivni vzgoji, ki se osredotoča na otrokove potrebe in želje.

»Veliko delam po šolah in tako učiteljice kot učitelji mi povedo, da se velikokrat čutijo nemočne. Na eni strani so v primežu uredb ministrstva, na drugi pa staršev, ki so izredno zahtevni,« ugotavlja. Še pred desetimi leti je bilo nepredstavljivo, da bi se starši v šolah borili za otrokove pravice in se pri tem opirali tudi na grožnje in ustrahovanja učiteljev in ravnateljev.

»Otroci, ki jih imenujemo 'problematični', imajo v sebi ogromno potlačene jeze. Ko so v nižjih razredih, jih učitelji še nekako obvladujejo, a že takrat se mnogi sprašujemo, kaj bo iz teh otrok, ki ne znajo kontrolirati jeze takrat, ko bodo zrasli. V višjih razredih so namreč tudi fizično močnejši in hitreje pride do resnih poškodb,« je razmere v slovenskih šolah za dnevnik Večer opisala učiteljica ene od celjskih šol, ki zavoljo otrok iz svojega razreda ni želela biti imenovana.

Da je kriva šola, pa trdi dolgoletni ravnatelj ljubljanske osnovne šole Prule Dušan Merc. Ljudje iz javnih del po njegovih besedah nimajo kaj delati kot varnostniki na šolah. »Tisti trenutek, ko imate na šoli kamere in varnostnike, je nasilje samo po sebi razumljivo – saj ste v zaporu in ne v šoli,« opozarja. Varnostnica na šoli je že znak, da je šola težavna. Na vseh šolah so tako imenovani problematični otroci statistično enako razporejeni. Mnogo otrok ima težave,

ampak varnostniki niso ljudje, ki bi se morali z njimi ukvarjati, za to so učitelji, pravi Merc.

»Oblast v šoli morajo imeti učitelji, ne pa starši, otroci, inšpektorji z ministrstva ... Učitelji so si pustili vzeti strokovno in moralno avtoriteto, zato se bodo zdaj pojavljale vedno večje težave. Poleg tega je program v šoli vedno težji in zato bo vedno več težav, ker je program preprosto nepedagoški,« je bil v pogovoru za Siol.net kritičen Dušan Merc. Kako se odzove, ko starši pridejo v šolo »brant« svojega otroka z odvetnikom, pa ni povedal.

Socialna in kulturna antropologinja Vesna Vuk Godina, ki je po lastnih besedah v zadnjih letih obiskala več kot 300 šol, zavodov in vrtcev, pa izpostavlja, da se je v sodobnih družbah spremenil odnos med otrokom, starši in šolo. Včasih starši niso posegali v odločitve šole oziroma učiteljev, če pa so že, so običajno stopili na stran učiteljev, »tako smo ob prekrških bili soočeni z dvema frontama – fronto šole in fronto staršev«. Danes pa v skrbi za otrokovo srečo in prijaznost starši brez razmišljanja stopijo na stran otroka zoper šolo. Šola je s tem izgubila možnost izvajanja vzgojnih funkcij, ki bi bile nujne. Predvsem je nujno, da ima šola neko avtonomno pravico, da kadar otrok krši socialna pravila, izvede nad njim sankcijo, ga kaznuje, ne da bi pri tem starši zaščitili svojega otroka in mu dali tako potuho za kršitev socialnih pravil.

Da je šola potisnjena v kot, so Vesni Vuk Godina povedali v vseh slovenskih šolah, vrtcih in zavodih, ki jih je obiskala. Le v redkih jim je uspelo ohraniti avtonomijo. Z izgubo avtonomije se ukinja socialno okolje, ki bi od otroka lahko zahtevalo, da se neha vesti kot majhen otrok po logiki, kar mu ugaja, in se začne vesti kot odrasla oseba, ki med tistim, kar mu ugaja in kaj je prav, izbere prav.

»Z vsevednostjo staršev se je tudi šolstvo pridruživlo žalostni usodi institucij te države. Dovoljen je dvom o vsem in vsakem; a ne gre za kartezijski dvom, temveč gre za malomeščanski dvom. Podkrepljen z novo slovensko samozavestjo, ta dvom vsakodnevno spodkopava temelje institucije te države,« je v svoji radijski kolumni na širi problem spodkopavanja temeljev institucij opozoril Marko Radmilovič. Šolstvo, zdravstvo, mediji, sodišča, državna uprava - vse to in še več je po njegovih besedah pod udarom sodobne pravičnosti, ki si je svojo legitimitnost skovala na zmotno interpretiranem nakovalu demokracije. Temu je mogoče samo pritrditi.

POLITIKA - Deželna slovenska komponenta DS

Podpora novemu vzdušju v manjšini in skrb za ponovno izvolitev parlamentarca

TRST - Na zasedanju deželnega vodstva slovenske komponente Demokratske stranke so bile v ospredju številne aktualne teme, ki se tičejo slovenske manjšine in širše krajevne stvarnosti. Poslanka Tamara Blažina je izpostavila vrsto tematik, ki so v tem času še posebno občutene. V prvi vrsti so bili poudarjeni spodbudni premiki v notranjih odnosih manjšinskih dejavnikov, tako na politični kot tudi na ravni civilne družbe. Pozitivni naboj, ki ga je zaznali v tem času, bo nedvomno pripomogel k reševanju nekaterih obstoječih kritičnosti, predvsem pa bo lahko omogočil postavitev temeljev za razvojno strategijo naše skupnosti v iskanju čim bolj sodobnih prijemov, piše v sporočilu.

Udeleženci sestanka so bili mnenja, da bi lahko v tem oziru odigrala pomembno vlogo deželna posvetovalna komisija, znotraj katere so predstavljeni vsi glavni segmenti manjšinske družbe. Kot je predvideno v deželnem zakonu za Slovence, bi se lahko komisija legitimno in suvereno soočila z mnogo katerimi vprašanji naše skupnosti, poleg seveda predlogov o porazdelitvi sredstev iz zaščitnega zakona. Tukaj ne gre prezreti zelo pozitivne novosti, ki so prišle iz Rima s poviškom sredstev na 10 mln. evrov in sistemsko ureditvijo le-teh. V tem smislu bi bilo torej smiselno in koristno bolj redno delovanje omenjene komisije, kot tudi stalno soočanje samih članov komisije z okoljem, ki ga tam predstavljajo. Od politike pa je pričakovati izdelavo strateških razvojnih smernic, menijo Slovenci v DS.

Druga tema, o kateri je tekla razprava, je zadevala proces udejanjanja deželne reforme lokalnih uprav ob istočasnem prenosu pristojnosti ukinjenih pokrajin. »Ob ugotovitvi, da je reformistični duh DS navdse spodbudna novost na sce-

Poslanka Tamara Blažina FOTODAMI@N

ni italijanske politike, ne gre zanemariti številnih konkretnih težav, s katerimi se morajo vsakodnevno ubadati upravitelji naših občin, saj je negotovosti in nedorečenosti vse preveč. V tem smislu bi morala Dežela stati nekoliko bolj ob strani krajevnim upraviteljem in razumeti probleme, s katerimi se vsakodnevno soočajo. Slednje izhajajo tudi iz vsedravnih norm, kot n.pr. omejitve možnosti zaposlovanja. O tem so spregovorili župani Alenka Florenin, Sandy Klun in Fabio Vižintin, ki so izpostavili konkretne težave, ki dnevno bremenijo delovanje njihovih uprav. Vsaka novost zahteva določen čas in torej tudi reforma javnih uprav ne bi smela privilegirati hitrosti pred učinkovitostjo, so v sozvočju poudarili upravitelji. Med razpravo je prišla na dan tudi kompleksnost pri prenosu pristojnosti pokrajin in tema referendumov za spojitve treh občin na Trziškem, kjer je prisotna slovenska manjšina. Tudi v tem primeru ne

sme priti do krčenja manjšinskih pravic.

V zvezi s krajevnimi upravami je bila nadalje obravnavana tema dvojezičnega poslovanja in koriščenja financiranja iz osmega člena zaščitnega zakona, saj niso bila še dodeljena sredstva od leta 2012 dalje. Tudi na to negativno vplivajo zelo restriktivne norme glede zaposlovanja, zadevo gre sicer še poglobiti tudi s pomočjo deželnih uradov. Prisotni so iznesli potrebo, da bi prišlo do soočanja med vsemi slovenskimi izvoljenimi predstavniki, predvsem pa med občinskimi upravitelji 32 občin, ki bi si lahko izmenjali mnenja in pogledre ter ne nazadnje iznesli konkretne predloge, tudi v vidiku načrtovanega deželnega urada za dvojezičnost.

Na seji so se dotaknili nekaterih drugih vprašanj: zakona o založništvu, ki je ta čas v razpravi v senatu, obnovo konvencije Rai, šolsko reformo in težave pri razpisu natečaja za učno osebje. Ob odobritvi ustavne reforme in novega volilnega zakona, ki le v minimalni meri upošteva zaščitni zakon, je bila izražena zaskrbljenost glede možnosti potrditve slovenske prisotnosti v rimskem parlamentu. »Številna naprežanja za boljše izhodišče znotraj omenjene reforme žal niso bila uspešna. Zato bo potrebno, predvsem znotraj stranke, posvetiti temu vprašanju posebno pozornost in se potruditi, da se poišče ustrezno rešitev, kot se je doslej vedno dogajalo.«

Najpomembnejše pa so v tem trenutku bližnje upravne volitve. Demokrati pozivajo k množični podpori dosedanjemu županu Trsta Robertu Cosoliniju. Istočasno se bodo Slovenci v DS potrudili za izvolitev obeh slovenskih kandidatov na listi DS in sicer Mateja Iskro in Valentino Repini. V Miljah bodo podprli župansko kandidatko Lauro Marzi in Mirno Viola za občinski svet.

TA TEDEN EDINOST PRED 100 LETI

Avstroogrška letala napadajo severovzhodna italijanska mesta. »O napadu na razna važna železniška križišča in druga oporišča italijanske armade v gornji Italiji prihajajo iz italijanskih virov naslednja poročila. Iz Lugana poročajo, da je dospelo tjakaj iz Benetk naslednje poročilo: »Ob devetih zvečer so hipoma ugasnile vse električne svetiljke. Vsi ljudje so se umaknili v stanovanja. Kavarne in gledališča so zaprli in tekom nekaj minut je mesto opustelo. Svetla mesečina je razsvetljevala romantično lepo mesto. Četrte ure pozneje so letala, ki so letela tako visoko, da so bila zastonj vsa prizadevanja obrambnih topov, da bi jih zadel, vrgla tri bombe. Nekoliko hiš je bilo porušeni in več oseb lahko ranjenih, večinoma po steklenih drobcih razbitih okenskih stekel.

V Mestre je zračni napad zahteval tri žrtve. Brzovjaka iz Roviga pravi, da so letala zasledovala brzovlak Benetke – Bolonja, v katerem sta se vozili kraljevi princesi Jolanda in Masaida, toda ne da bi bila metala bombe. Kakor po-

roča »Secolo«, so se avstroogrški letalci, ki so posetili Benetke in Mestre, obrnili proti Trvižu in so vrgli deset bomb na mesto. Žrtve so bile: trije mrtvi in šest ranjenec. V torek jutraj ob devetih se je pojavilo drugo avstrijsko letalsko brodovje nad Trvižem in je zopet metalo bombe, toda kot se zdi, brez uspeha. Ko so se vračali, so sovražni letalci ponovno posetili Benetke. »Corriere della Sera« poroča nadalje, da so sovražni letalci, ko so zvečer zapustili Benetke, sledili železniški progi proti Mestre prav tedaj, ko je vozil po progi brzovlak, ki odhaja iz Benetk ob 4. uri in 30 minut. V vlaku ste se nahajali kraljevi hčeri Jolanda in Masaida. Ko je prišel ta vlak v Mestre, se je tamkaj srečal z vlakom, ki je prihajal iz Vidma in se je nahajala v njem kraljica Jelena. Takoj ko je prispel vlak, sta kraljicini prestopili v voz svoje matere, in ob pokanju letalskih

bomb se je vlak odpeljal v smeri proti Padovi. Do Padove se je šlišalo streljanje obrambnih topov in pokanje bomb. V Rovigo je prispel vlak s poldrugourno zamudo.«

TA TEDEN

PRIMORSKI DNEVNIK

PRED 50 LETI

Na Koroškem je v teh dneh potekalo prvo srečanje Slovencev iz Avstrije in Italije. »Upamo, da se bomo prihodnje leto Slovenci s Koroškega in iz Italije lahko srečali v Trstu,« je za naš dnevnik izjavil dr. Franci Zwitter, predsednik Zveze slovenskih organizacij na Koroškem, potem ko je izrazil zadovoljstvo spriču uspelega prvega bratskega srečanja ob Zablatniškem jezeru ter poudaril pomembnost pozdravnih besed zastopnika deželnega glavarja Josefa Lubasa, deželnega poslanca in župana v Železni kaplji, ter navzočnost generalnega konzula SFRJ Iva Pirkoviča, zastopnika italijanskega konzula dr. Vidonija in predsednika Zveze prosvetnih društev in Svobod SR Slovenije Branka Babiča.

V svojem govoru pred začetkom izvajanja programa pevskih zborov pa je voditelj koroških Slovencev med drugim dejal: »Zbrali smo se na bratskem srečanju s Slovenci iz Italije, s katerimi nas veže ista usoda narodne manjšine v borbi za obstoj in vsestranski razvoj; ista ljubezen do jezika in visokih kulturnih stvaritev slovenskega naroda, kate-

rega živi del smo vedno bili, smo in hočemo ostati; ista zvestoba lojalne vdanosti domovini, v kateri živimo; ista težnja po iskrenem sožitju z narodi sosedi ter enakopravnosti in plemenitem tekmovanju za medsebojno kulturno obogatitev; ista želja po miru in prijateljstvu vseh ljudi na stičišču treh svetov: germanskega, romanskega in slovanskega, da bi danes široka odprta meja nikdar več ne postala meja ločnica med narodi, ampak le zgodovinski opomin, da v današnjem času radia in televizije, ko so postale meje neresnične in se je svet povzpela na Luno in segel po vesolju, ni več mesta za ožine egoističnega nacionalizma, ampak le še potreba po čimbolj živahni komunikaciji ljudi in narodov.«

Glavni del programa tega zgodovinskega srečanja zamajskih Slovencev je seveda bil nastop združenih in ločenih pevskih zborov iz Italije in Koroške. Iz Trsta in Gorice so se pevci pripeljali v šestih avtobusih. Nastopilo je okrog 450 pevki in pevcev, prireditev pa je odlično uspela tudi zaradi krasnega vremena.«

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

Jutri 20. baletna revija na Krasu

SEŽANA - V Kosovelovem domu v Sežani se bo to nedeljo, 22. maja, ob 19 uri odvijala že 20. Baletna revija na Krasu, ki jo organizira sežansko baletno društvo. Ob domačih baletkah, se bodo predstavili se bodo domači baletniki ljubljanske in mariborske opere in mariborskega konservatorija, posebni gostje bodo iz Hrvaške, Avstrije in Italije.

Sežansko baletno društvo, v katerem že 20 let poučuje baletni pedagog Eugen Todor, šteje okrog 40 otrok. Pri baletu mu v zadnjem času pomaga Marjetka Kosovac, ki je zaključila ljubljanski konservatorij za balet in uspešno nastopa doma in po svetu.

Letošnji program bo med drugim vseboval tudi romunsko glasbo (sinfonično in folklorno), na katero bodo zaplesale mlade sežanske baletke.

Olga Knez

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

»Roza« Kostaričan

ČEDAD - Španec Mikel Nieve (Team Sky) je zmagovalec 13. etape kolesarske dirke po Italiji. Na 170 km km dolgi preizkušnji od Palmanove do Čedada je imel 31-letni Nieve v cilju 43 sekund prednosti pred Giovannijem Viscontijem (Movistar), tretji je bil njegov še en Italijan Vincenzo Nibali (Astana), ki je zaostal minuto in 17 sekund. V skupnem seštevku je Jungelsa prehitel do zdaj drugouvrščeni Kostaričan Andrey Amador (Movistar). Danes čaka kolesarje kraljeva etapa Gira, od Farre do Corvare (210 km, šest prelazov in 5400 višincev).

Pet kolajn za Italijo

LONDON - Na evropskem plavalnem prvenstvu je Italija včeraj osvojila dve zlati, srebrni in bronasto kolajno. Zlato je na razdalji 100 m prsno osvojil Luca Dotto (48,25) (na fotografiji). Na razdalji 800 m Freistil je Gregorio Paltrinieri (7:42,33) premagal rojaka Gabrieleja Dettija (7.43,52). Ilaria Bianchi je osvojila bronasto kolajno na razdalji 100 m delfin (57,52). Italijanska mešana štafeta (Magnini, Dotto, Ferraioli, Pellegrini) 4 X 100 m prosto je bila za slabo sekundo počasnejša od Nizozemske.

V OSPREDJU - Reportaža z včerajšnje kolesarske etape dirke Po Italiji v Čedadu

Očarali so Benečijo

Toliko pričakovani dan je napočil. Kolesarski Giro d'Italia je končno prvič obiskal Benečijo. Bil je to velik praznik za vse, otroke in odrasle, saj ko gre mimo roza karavana se vsi nasmehajo, zaploskajo in glasno navijajo.

Prebivalci Čedada, Nediških in Terske doline so se že več mesecev pripravljali na ta dogodek. V zadnjih dneh so vsi počistili svoje vrtove in dvorišča. Okna, vrata, ograje so bile okrašene z roza trakovi. Vsepovsod so bila postavljena mala in večja kolesa, ki so seveda bila roza barve. V Čedadu so nekatere gostilne ponujale roza frico in pivo. Tudi kip Julija Cezarja v središču Čedada je bil ovit v rožnato majico. Polno je bilo transparentov, ki so pozdravljali Giro. Nekaj je bilo tu-

di slovenskih. Na pročelju slovenskega kulturnega doma v Špetru je pisalo »Mi smo tu«. Na hišah so bile izobešene italijanske zastave, ob progih, posebno na prvih dveh gorskih ciljih, pa je bilo najpogosteje videti predvsem slovensko trobojnico. Tudi na tleh so bili številni napisi, ki so bodrili slovenske kolesarje. Bližina meje je namreč privabila na etapo številne slovenske kolesarske navijače. Nekateri so prišli z avtomobili (opaziti je bilo avtomobile z mariborsko, celjsko in ljubljansko registracijo), tisti iz bližnjih krajev pa kar s kolesi, predvsem iz Nove Gorice, ampak tudi iz Tolmina in Kobarida.

Kot so na koncu etape povedali vsi štirje slovenski kolesarji, ki leto nastopajo na Giru - Grega Bole,

Kolesarska »kača«
na čedajskem
Hudičevem mostu
in slovenski napis
(desno) v Špetru
Slovenovem

ANSA, EDVIN BEVK

Luka Mezgec, Matej Mohorič in Primož Roglič - jim je slovensko navijanje pomagalo, da so lažje premagovali težke vzpone. Ob koncu dirke pa so bili vsi štirje deležni obiska sorodnikov in prijateljev.

ČEDAD - Središče dogajanja, skozi celo etapo, je bilo v Čedadu. Že zgodaj zjutraj je bil prepovedan promet po Hudičevem mostu in strogem centru. Most je bil okrašen s roza balončki. Na trgu pred katedralo so postavili Open Village, kjer so imeli glavni sponzorji svoje kioske in kjer so na odru plesali in spodbujali navijače razni animatorji. Nedaleč, na trgu Julija Cezarja, so postavili velik ekran.

Tiskovno središče in sedež organizatorjev je bilo pri športni dvorani pri železniški postaji. Pred dvorano pa je bil cilj. Ob njem se je zbrala res velika množica, ki je sledila zadnjim kilometrom na velikih ekranih in glasno navijala, predvsem ko je stopil v ospredje Nibali. Na zmagovalnem odru so poleg kolesarjev stopili tudi razni politiki, na čelu z deželno predsednico Deboro Serracchiani na čelu.

OTROCI - Najbolj so se prihoda Gira seveda veselili otroci. V Špetru se je uro pred prihodom kolesarjev ustavila oglaševalna karavana. Iz različnih avtov (vsak pokrovitelj je posebno opremil avto ali kombi) so skočili ven mladi animatorji, ki so sprva zaplesali ob zvokih glasne glasbe, nato pa so porazdelili nešteto spomin-

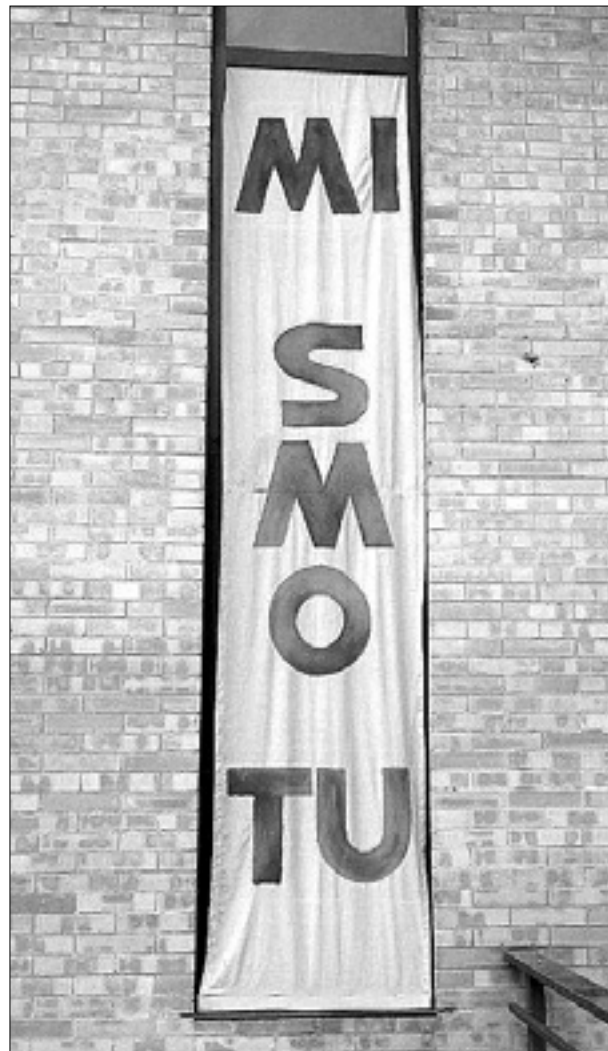
kov, darila sponzorjev. Domačini so veselim mladeničem podarili nekaj domačih sladlic. Otroci so se oblekli v roza majice in nekateri so tudi imeli dvojjezično majico, ki so si jo domislili pri Skgz-ju, Sso-ju in Zsšdi-ju.

ODRASLI - Vendar tudi odrasli so bili veseli prihoda Gira. Gospa, ki živi v Čedadu, a je doma iz Milana, mi je rekla, da si vsako leto ogledajo kakšno etapo. Letos pa jim ni treba pohajati, saj je šel Giro tik pod njihovo hišo. Nekateri domačini iz Špetra so mi povedali, da so v zadnjih dneh počistili ceste in nekatere tudi asfaltirali. »Giro bi moral priti bolj pogostoma,« so še dodali.

ORGANIZATORJI - Enzo Cainero, duša vseh zadnjih etap v Furlaniji Julijski Krajini, je bil vidno utrujen, toda z nasmehom na ustih. »Ta etapa me je navdušila skoraj kot tista prva na Zoncolan. Imeli smo ogromne težave, ampak smo jih vse premostili hvala trudu nešteti prostovoljcev in javnih upraviteljev. Pred to etapo sem si rekel, da bo ta zame, iz organizacijskega vidika, zadnja. Ampak že imam v mislih naslednjo etapo in kot veste meni niso všeč ravninske etape,« je dejal Cainero.

Ob njem je bil organizator Gira, Mario Vegni, ki ga je zaskrbljeno opazoval. »Ne vem, kaj ima Enzo v mislih, ampak njegove ideje so vedno originalne in na koncu se izkažejo za uspešne.«

Edvin Bevk

V NOVI GORICI GO Legends in ex-Udinese ... za Andreja

Na pobudo družbe Hit se bodo člani nogometne ekipe Hit Gorica, ki je leta 1996 prvič osvojila naslov državnega prvaka (igral bo tudi nekdanji nogometni športar Zarje Gaje in Zarje Vili Bečaj), jutri v novogoriškem Športnem parku za dober namen pomerili z mlajšimi generacijami prvakov ekipe Hit Gorica (2004-2006) in priložnostno nogometno ekipo ex-Udinese & Friends. Čezmejni nogometni spektakel je v celoti namenjen zbiranju sredstev za nakup prilagojenega vozila in nadaljnjo rehabilitacijo Andreja Krivca, hitovca in nekdanjega člana nogometne ekipe Hit Gorica. Tudi Krivc, ki okreva po hudi poškodbi hrbtnjače, je pred leti nosil dres ekipe Hit Gorica in s soigralci leta 2002 osvojil tudi Pokal Slovenije.

Jutri bo od 15. ure dalje moč spremljati predstavitev »Ko bom velik, bom legenda«, kjer bo na zelenici v novogoriškem Športnem parku nastopilo več kot 100 mladih goriških nogometašev. Ob 16. uri pa se bodo na igrišču zbrale goriške nogometne legende, ki bodo odigrale tri 25-minutne tekme. Najprej se bo ekipa slovenskih prvakov Hit Gorica 1996, ki si je tistega leta izborila tudi nastop v pokalu UEFA, pomerila z ekipo Ex-Udinese & Friends, za katero bodo nastopili igralci, ki so pred leti zastopali barve videmskega kluba Udinese, med njimi tudi Vincent Candela, svetovni in evropski prvak z reprezentanco Francije. Sledil bo spopad italijanskih gostov z mlajšimi generacijami, za to priložnost združenimi v ekipi Hit Gorica 2004-2006, zaključek turnirja pa prinaša veliki generacijski izziv goriških prvakov (Hit Gorica 1996: Hit Gorica 2004-2006). Kot glavni sodnik bo na turnirju nastopil Fabio Baldas, ki je pravico delil tudi na svetovnem prvenstvu leta 1994 v Ameriki. Celotni izkupiček dogodka bo namenjen Andreju Krivcu. Vstopnice po 5 evrov za dogodek GO Legends so na voljo na mojekarte.si (Petrol, OMW, turistična agencija Hittours), mogoče pa jih bo kupiti tudi na dan dogodka pred vstopom na novogoriški stadion. Sredstva za Andrejevo boljše mobilnost in kvalitetnejšo rehabilitacijo se zbirajo tudi s SMS donacijami 5 evrov (s sporočilom ANDREJ5 na številko 1919) in z nakazili na enega izmed transakcijskih računov: SI56 3300 0000 1728 919 (Andrej Krivec, Ulica Vinke Vodopivca 131, 5000 Nova Gorica; pri namenu vpisati: donacija), podjetja pa lahko donacije nakažejo na račun Lions kluba Dobrovo 10100-0036145784 (donacija se upošteva kot davčna olajšava, pri namenu vpisati »za Andreja«). (km)

Bolt pod 10 sekundami

OSTRAVA - Jamajčan Usain Bolt je na mitingu svetovnega izziva v Ostravi zmagal v teku na 100 m s časom 9,98 sekunde. Drugi je bil Gittens iz Barbadosa (10,21), tretji pa Iranec Taftian (20,25). Za Bolta je bila to druga letošnja tekma, prvič pa je teklen pod desetimi sekundami. Celjan Robert Renner je v skoku s palico s 5,63 metra zasedel 3. mesto. Zmagal je svetovni rekorder Francoz Renaud Lavillenie (5,83 m).

Vanoli podaljšal z Olimpjo

LJUBLJANA - 53-letni trener Rodolfo Vanoli je z nogometnim klubom Olimpjo podpisal dveletno pogodbo.

KOŠARKA - A1-liga, play-off (druga tekma): Reggio Emilia - Avellino 86:78 (2:0).

Oglas slovenskih krovnih organizacij SKGZ, SSO in ZSŠDI na včerajšnji 26. strani »rožnate« Gazette dello Sport

ODBOJKA - Povratna finalna tekma play-offa

Val za C-ligo

Odbojkarji štandreškega kluba gostujejo drevi v Trstu

Odbojkarje Vala čaka morda drevi v Trstu še zadnji napor v letošnji sezoni. Po zmagi na prvem finalnem srečanju play-offa moške deželne D-lige proti tržaški ekipi Centro Coselli bodo danes ob 19. uri v telovadnici osnovne šole Morpurgo (Scala Campi Elisi) varovanci trenerja Davida Corve igrali še povratno srečanje. Prva tekma v Štandrežu se je končala 3:2 za valovce, ki so jo vodili z 2:0. »Igrati moramo kot v prvih dveh setih. Zbrano in odločno. Nasprotniku ne smemo dovoliti, da prevzame pobudo v svoje roke,« je opozoril trener Corva, ki si želi finalno dejanje zaključiti danes. V primeru poraza bo tretja tekma na sporedu čez teden dni v Štandrežu. Trener Corva bo imel na razpolago vse fante. »Na tržaško gostovanje se bomo odpravili z malim avtobusom. Naši navijači pa nam bodo sledili s društvenim kombijem. Poskrbeli bodo za malo navijaškega vzdušja.«

Drevo se bo končal drugi del ženskega prvenstva D-lige. Zalet Kontovel, ki bo

Trainer Vala David Corva FOTODAMJ@N

moral reševati kožo v play-outu, bo gostoval na Videmskem proti ekipi Pav Udine. Prva tekma končnice za obstanek bo že v sredo, ob 20.30 v Čenti. Zalet Kontovel bo igral proti Tarcentu. Skupino play-outa bo do sestavljale tri ekipe. Rešila se bo le ena.

Jutri v dvorani Špacapan v Gorici deželni finale U17 moški

Jutri bo v športni dvorani Špacapan v Gorici na sporedu deželni finale mladinskega moškega prvenstva under 17. Glavni favorit za osvojitve deželne naslova je Olympia, ki je redni del sezone končala na prvem mestu. Na prvi tekmi ob 10.30 bo Olympia gostila tržaški Coselli. V Štandrežu pa se bosta ob enakem času pomerila Cordenons in Prata. Tekma za 3. mesto bo v dvorani Špacapan ob 15.30. Finale pa vedno v isti telovadnici ob 17. uri.

NOGOMET - Jutri finale v Rivignanu Juventusina (morda) za elitno ligo

Juventina je z nedeljsko zmago v play-offu promocijske lige proti Costalungi preskočila prvo oviro. Pot do elitne lige pa je še dolga: štandreški rdeče-beli morajo jutri ob 16. uri na nevtralnem igrišču v Rivignanu premagati Union Pasiano in nato upati v obstanka Triestine (jutri na Roccu proti Liventini) in Fontanafredde (v gosteh proti Montebelluni) oziroma na napredovanje Torviscoso (državni play-off elitne lige), ki bo jutri igrala doma povratno tekmo proti Legnanu (furlanska ekipa je v Lombardiji izgubila z 2:1). Union Pasiano je v skupini A promocijske lige zasedel končno drugo mesto (59 točk). V skupini A je imel Pasiano najboljši napad (76 golov, Juventusina 48). Furlanska ekipa bo imela jutri nekaj težav s postavo, saj je na zadnji tekmi proti Bria-

nu prejelo prepoved igranja ker pet nogometišev. Pri Juventusini, ki je zadnji trening opravila sinoči, sta lažje poškodovana vratar Bon in napadalec Bardini. Trener Sepulcri še ne ve, ali ju bo lahko uporabil. V Rivignanu bo sodil Videmčan Marangone.

Za jutrišnji finale so se organizirali tudi navijači Juventusine, ki se bodo z osebnimi vozili odpeljali na navijaški izlet v Rivignano. »Na gostovanju nas bo okrog petdeset. Poskrbeli bomo tudi za nekaj koreografije, kot se pač za take tekme spodobi. Tokrat nismo organizirali avtobusa, ker nam je vsakič prinesel precej smole,« je povedala odbornica štandreške Juventusine Maja Peterin. (jng)

TURNIR IL GIULIA - Izid: Primorec - Domio 3:0 (Caselli 3). V sredo (21.00): Vesna - Primorec.

NOGOMET - Triestina v D-ligi

»Obstanek bi bil le minimalna nagrada«

Trener Triestine Roberto Bordin pozna dobro Trst, saj je značilnosti in posebnosti našega mesta okusil že kot igralec, ko je za Triestino nastopal v C2-ligi pred skoraj 20 leti. Takrat je tudi spoznal trenerja Triestine Mandorlinija, ki bo za Bordinovo življenjsko pot še kako pomemben. V zadnjih desetih letih je namreč z njim sestavljal neolčljiv par, saj je bil Bordin Mandorlinijev pomočnik. Skupaj sta Verono popeljala do A-lige. Triestina pa je prva ekipa, ki jo vodi kot glavni trener. V Trst je prispel marca meseca z edinim ciljem, da ekipo reši pred izpadom. Jutri bomo zvedeli, ali mu bo nalogo tudi uspešno izpeljali.

Ste pripravljeni na tekmo sezone (jutri ob 15. uri na tržaškem Roccu proti Liventini)?

Pripravljeni smo. Ekipa je trenirala zelo dobro, v teh zadnjih dneh se bomo posvetili nekaterim detajlom, ki bi lahko bili odločilni na jutrišnji tekmi. Pričakovanje je veliko in upam, da ne bomo razočarali navijačev.

Najbrž ste ob vašem prihodu v Trst pričakovali, da bo pot do obstanka lažja?

51-letni trener Roberto Bordin

Ne bom lagal, vsi smo pričakovali, da bo pot do obstanka lažja. Prepričani smo bili, da se bomo izognili igranju dodatne tekme za obstanek, ampak smo drago plačali določene naše napake. Vrsto tekem, kjer bi lahko zmagali, smo na koncu le izenačili ali celo izgubili. Zdaj pa je nesmiselno spominjati se zamujenih priložnosti, naš pogled gre samo na nedeljski obračun proti Li-

ventini. Izkoristiti moramo prednost domačega igrišča.

Imate rahlo prednost, ker se lahko Triestina zadovolji tudi z neodločenim izidom, kar pa je lahko dvorezen meč.

Liventina mora zmagati (v primeru neodločenega izida po 90 minutah so na vrsti podaljški, če tudi po 120 minutah zmagovalca ni, se reši bolje uvrščena ekipa, to se pravi Triestina, op. av.), tako da bo morala nujno napadati, vendar značilnosti Triestine so take, da enostavno nismo v stanju pripraviti izključno obrambno tekmo. Moramo ciljati na zmago, po možnosti se izogniti igranju podaljškov. Istočasno se moramo izogniti določenim napakam, ki smo jih naredili na zadnjih tekmah. Ne gre toliko za sam pristop, saj so igralci vedno pokazali pravi pristop in igrali maksimalno. Moramo biti umirjeni, nogomet je moška igra, a ne smemo si privoščiti nepotrebnih izključitev. Tehnične in taktične napake posameznikov so pač faktor, ki lahko vpliva na končni izid, s pravim pristopom pa se možnosti takih napak vsaj znižajo.

Kaj mislite o Liventini?

Gre za ekipo s solidno organizacijo, čeprav je napadalna vrsta gotovo na višjem nivoju kot sta vezna vrsta in obramba. Prav zaradi tega ne smemo igrati obrambno. Mislim, da bo pomoč navijačev tudi zelo pomemben faktor. Pričakujem glasno spodbujanje s tribun.

Gotovo so zdaj delovne razmere v ekipi boljše.

Sam sem prišel, ko je klub že prešel pod novo upravo, tako da primerjav nisem v stanju delati. Z Milanesejem so odnosi dobri, saj se pozna in sva tudi skupaj igrala. Tako on kot Biasin sta osebi, ki imata pozitiven pristop. Fantje so na treningih veliko bolj sproščeni kot prej, društvo jim stoji ob strani, kar, vsaj tako mi pravijo, se prej ni dogajalo. Obstanek bi bila res minimalna nagrada za vodstvo, ki je klub rešilo pred propadom.

Je od nedeljske tekme odvisna tudi vaša bodočnost v Trstu?

Nisem še govoril z društvom o svoji bodočnosti. Vsi smo koncentrirani izključno na nedeljsko tekmo proti Liventini. Šele po tej tekmi bo prišel čas za trezno razmišljanje o tem, naj se sodelovanje med mano in društvom nadaljuje. (if)

DEAN KRALJ Gorsko kolo ima raje od cestnega

Dean Kralj (letnik 1973) spada v kategorijo tistih pravih rekreativnih kolesarjev. »Začel sem kolesariti leta 1999. Prvič pa sem na neki dirki nastopil tri leta kasneje (2002). Najprej sem kolesaril bolj za zabavo, nato pa sem začel trenirati malo bolj resno. Letos sem nastopil na treh rekreativnih gorsko-kolesarskih dirkah: v Mirnu pri Novi Gorici, pri rtu Kamenjak v Istri in pred kratkim sem nastopal v Ronkah. Lani sem nastopil v pokalu Friuli Challenge. V glavnem izbiram samo tekmovanja z gorskimi kolesom. Treniram pa tudi s cestnim,« je dejal Kralj. Najboljša sezona je bila za Deana leta 2009, ko je nastopil v pokalu Alpe Adria. »Takrat sem v svoji kategoriji osvojil drugo mesto. Tekmovali smo v naši deželi, v Sloveniji in tudi v Avstriji. Takrat sem treniral bolj resno, saj mi je treninge začrtal trener Saško Kalc. Bilo pa je preveč naporno, saj je tudi moja služba precej naporna. Po poklicu sem kovač,« se je težkih naporov spominjal kolesar, doma iz Domja. Od aprila do oktobra trenira Dean petkrat tedensko. »Tedensko prevozim okrog tristo kilometrov. Pozimi pa grem na cesto le ob petkih, sobotah in nedeljah. Med tednom ne uspem, saj končam službo, ko je že tema. Še do pred nekaj leti sem doma treniral na trenažerju. Zdaj pa me to ne mika več.«

Dean poleti ne bo počival. 12. junija grem v Lavarone na dirko »Cento chilometri dei forti«. Julija me čaka zame že tradicionalna dirka Dolomiti Superbike, na kateri neprekinjeno nastopam od leta 2002. Na prvi izvedbah sem se odločil za krajšo progo. Zdaj pa grem na daljšo, ki znaša 120 kilometrov in 3800 višincev. Septembra bo tekmoval še na Parenčani. Tudi na tisti dirki nastopam od leta 1999.«

Dean letno »nažge« okrog devet tisoč kilometrov. »Lani sem sedem tisoč kilometrov prevozil z gorski, dva tisoč pa s cestnim kolesom. Problem je, ker je cestno kolo staro. Če bi imel novo, bi prav gotovo več vozil tudi po cesti (smeh). Morda bi nastopil tudi na kaki cestni dirki.«

Kraljev prvi šport je bil nogomet. »Začel sem pri dolinskem Bregu in nato nadaljeval pri ekipi Inter San Sergio. Bil sem tudi smučar. Takrat je Breg imel smučarsko ekipo. Pozimi grem še vedno rad smučat in preizkusil sem se že tudi v smučarskem teku.«

Deanove najljubše proge v naši okolici so: vzpon na Slavnik, Koško, po cesti pa grem na Brkine ali pa po slovenski Istri.

Volley Mania na 1. maju v Trstu

V organizaciji odbojarskega kluba Bor in odbojarske komisije ZSSDI je bil v začetku tedna v veliki dvorani Stadionu 1. maja šolski turnir Volley Mania 2016 za osnovne šole s Tržaškega. Glavni vaditelj je bil odbojkar Piacenze in nekdanji italijanski reprezentant Loris Manià,

ki je poskrbel, da so bili otroci stalno v gibanju. Tudi, ko niso nastopali na tekmah, jih je namreč učil osnovnih veščin odbojarske igre. Tudi tokrat je bila zelo uspešna točka tekmovanje med učiteljicami in učenci. Tokrat so tekmo zmagali učitelji. Sledilo je nagrajevanje, na katerem je vsaka šola prejela odbojarsko žogo, Loris Manià pa je prinesel kar nekaj daril.

Domači šport

DANES

Sobota, 21. maja 2016

KOŠARKA

DEŽELNA C-LIGA SILVER (Polfinale) - 18.30 v Codroipu: Codroipo - Breg

ODBOJKA

MOŠKA D-LIGA (Play-off, finale) - 19.00 v Trstu, telovadnica Morpurgo: Centro Coselli - Val ŽENSKA D-LIGA - 20.30 v Varmu: Pav Udine - Zalet Kontovel

1. ŽENSKA DIVIZIJA (Polfinale) - 20.30 v Dolini: Zalet Breg - CG San Sergio

JUTRI

Nedelja, 22. maja 2016

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA (Play-off) - 16.00 v Rivignanu: Union Pasiano - Juventusina

ODBOJKA

UNDER 17 MOŠKI (Deželni finale) - 10.30 v Gorici, Špacapan: Olympia - Coselli (polfinale); 10.30 v Štandrežu: Cordenons - Prata (polfinale); v Gorici, Špacapan: 15.30 za 3. mesto, 17.00 finale

KOŠARKA

UNDER 15 DEŽELNI (Finalni del) - 9.30 v Cussignacu: Jadran - Tarcento

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Utrip
 evangelija **20.55** Sprehodi, sledi Čezmejna
 Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik,
 vreme in šport **7.05** Parlamento Settegiorni
8.25 UnoMattina in famiglia **10.30**
 Buongiorno benessere **11.00** Line Verde
 Orizzonti **12.00** La prova del cuoco **14.00**
 Linea Blu **15.00** Sabato In **16.15** Nad.: Le-
 gami **17.15** A Sua immagine **17.45** Passag-
 gio a Nord-Ovest **18.45** Kviz: L'Eredità
20.30 Nogomet: Tim Cup 2016, Milan - Ju-
 ventus, finale **23.15** Verso l'Europeo - Ma-
 gazine UEFA

RAI2

7.00 Nan.: Due uomini e 1/2 **7.20** Serija: Sea
 Patrol **8.45** Sulla Via di Damasco **9.15** Par-
 lamento Punto Europa **9.50** Serija: Il nostro
 amico Charly **10.35** Senti chi abbaia **11.00**
 Mezzogiorno in famiglia **13.00** 18.35, 20.30,
 23.25 Dnevnik in rubrike **13.25** Verso l'Euro-
 peo - Magazine UEFA **14.00** Serija: Last
 Cop - L'ultimo sbirro **15.40** Serija: Squa-
 dra Speciale Lipsia **17.10** Sereno variabile
18.05 Viaggi da record **18.45** Serija: Squa-
 dra Speciale Cobra 11 **21.05** Serija: N.C.I.S.
22.40 Serija: Elementary **23.40** Rubrike

RAI3

8.00 Cultura Italia **9.00** Film: Gunga Din
 (pust., '39) **11.00** 12.25, 14.45 Rubrike
12.00 14.00, 18.55, 0.00 Dnevnik, vreme in
 šport **15.00** Kolesarstvo: Giro d'Italia 2016,
 14. etapa **18.10** Serija: I misteri di Murdoch
20.00 Blob **20.10** Che fuori tempo che fa
21.45 Ulisse: il piacere della scoperta **0.20**
 Un giorno in pretura

RAI4

12.55 The Voice of Italy 2016 **16.00** Rush
17.45 Novice **17.50** Rai Player **17.55** Ghost
 Whisperer **19.30** Medium **21.10** Film: The
 Ghost Writer - L'uomo nell'ombra (triler,
 '10, i. E. McGregor) **23.30** Criminal Minds

RAIS

14.00 Wild Africa **14.55** Wild Mediorien-
 te **15.45** 19.55 Memo - L'agenda culturale
16.35 Gledališče: Pignasecca e Pignaverde
18.30 Novice **18.35** In questo stento **19.00**
 Vermeer, l'occhio del pittore **20.45** Rai
 Player **20.50** Come si guarda un'opera
 d'arte **21.15** Gledališče: La trilogia della vil-
 leggiatura

RAI MOVIE

14.05 17.35 Rai Player **14.15** Film: La ma-
 ga delle spezie (dram., '05) **15.55** Film: Chef
 (kom., '14, i. S. Johansson, R. Downey Jr.)
17.30 0.55 Novice **17.45** Film: Rocky IV
 (dram., '85, i. S. Stallone) **19.20** Film: Fuo-
 ri controllo (triler, '10, i. M. Gibson)

21.15 Film: Beyond Borders - Amore
 senza confini (dram., '03, i. A. Jolie, C.
 Owen) **23.20** Film: Per sesso o per amore?
 (kom., Fr., '05, i. M. Bellucci)

RAI PREMIUM

12.15 17.30 Rai Player **12.25** Ri... parla-
 mone **13.15** Serija: Una scatenata coppia di
 sbirri **14.55** Anica - Appuntamento al ci-
 nema **15.00** Start! **15.30** Nad.: Questo no-
 stro amore 70 **17.25** Novice **17.40** Nad.: Io
 e mio figlio - Nuove storie per il commis-
 sario Vivaldi **19.30** Nad.: Fidati di me
21.20 Made in Sud

RETE4

7.25 Media Shopping **7.55** Serija: Chase
9.45 Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'ita-
 liana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00**
 Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La
 signora in giallo **14.00** Lo sportello di Fo-
 rum **15.30** Ciao bellezza! **16.30** I viaggi di

Donnavventura **16.50** Nad.: Poirot **19.35**
 Dentro la notizia **19.55** Nad.: Tempesta
 d'amore **21.15** Film: Martine Monteil -
 Caccia al killer (krim.) **23.25** Film: Wind-
 fall - Pioggia infernale (zf)

CANALES

6.00 8.00, 13.00, 19.55 Dnevnik in vreme
7.55 Prometne informacije **8.45** In forma
 con Starbene **9.45** Super Partes **11.00** For-
 rum **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una
 vita **14.45** Nad.: Il segreto **16.10** Verissimo
18.45 Caduta libera! **20.40** Striscia la noti-
 zia - La voce dell'invasione

21.10 Film: Ghost - Fantasma (rom., '90,
 i. P. Swayze, D. Moore) **23.50** Serija: Sta-
 te of Affairs

ITALIA1

7.25 Risanke in otroške oddaje **9.15** Film:
 Tom & Jerry e l'anello incantato (anim.)
10.35 Nad.: Una mamma per amica **12.25**
 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Šport **13.45**
 Film: Tremors (horor, '90, i. K. Bacon) **15.50**
 Film: Due fratelli (pust., '04, i. G. Pearce)
18.10 Serija: Emigratis **19.00** Risanke: Tom
 & Jerry **19.25** Film: Le avventure di Sam-
 my (anim., '10) **21.10** Film: Sammy 2 - La
 grande fuga (anim., '12) **22.55** Serija: The
 Musketeers

IRIS

12.30 Film: La Bibbia (ver., '66, r. J. Huston)
16.00 Live from Cannes **16.15** Note da
 Cannes **16.20** Film: Machine Gun Preacher
 (akc., '11, i. G. Butler)

18.55 Film: 1997 - Fuga da New York (zf,
 '81, i. K. Russell) **20.50** Scuola di cult **21.00**
 Film: L'amico del cuore (kom., It., '98, r. in
 i. V. Saleme) **22.55** Film: Volesse il cielo!
 (kom., It., '02)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.50 Dnevnik **7.50** Vre-
 me **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00**
 L'aria che tira **12.00** Il pollice verde sono io
12.45 Magazine 7 **14.00** Kronika **14.20** Se-
 rija: La libreria del mistero **17.45** Film: I due
 invincibili (western, '69, i. J. Wayne, R. Hud-
 son) **20.35** Otto e mezzo **21.10** Serija:
 L'ispettore Barnaby

LA7D

6.20 11.00 Cuochi e fiamme **8.10** 17.10 I
 menù di Benedetta **13.05** 19.00 Chef per un
 giorno **15.10** Non ditelo alla sposa **18.55**
 Dnevnik **21.10** Film: Invito a cena con del-
 litto (krim., '76) **23.00** Film: Cara, insop-
 portabile Tess (kom., '94, i. S. MacLane, N.
 Cage)

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **13.00** Rotocalco Adn-
 kronos **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20**
 17.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.35**
 Voci in piazza **18.00** 21.00 Qui studio a voi
 stadio **19.05** Qua la zampa **19.10** Tg Con-
 fartigianato **20.00** La parola del Signore
23.30 Trieste in diretta

CIELO

11.00 12.15 Fratelli in affari **12.00** Novice
14.15 Junior MasterChef USA **16.15** Ma-
 sterChef Spagna **18.15** Cucine da incubo
20.15 Top Gear UK **21.15** Film: Al di là del
 bene e del male (dram., '77)

DMAX

12.30 Affari a quattro ruote **13.20** Te l'ave-
 vo detto **14.10** Formula (sotto) zero **15.05**
 100 core da non fare a casa **15.55** Non è un
 altro stupido game show **16.50** Gator Boys:
 gli acciappalligatori **19.30** Storage Wars Ca-
 nada **20.20** Affari a tutti i costi **21.10** I mag-
 hi delle auto **22.55** Supercar: auto da sogno

SLOVENIJA1

6.05 Odmevi **7.00** Zgodbe iz školjke **7.20**
 18.40 Risanke in otroške serije **9.10** Kviz:
 Male sive celice **9.55** Kratki film: Yael rešu-
 je gozd **10.10** Infodrom **10.20** Razred zase
11.05 TV arhiv **11.55** Tednik **13.00** 17.00,
 18.55, 22.25 Poročila, šport in vreme **13.25**
 O živalih in ljudeh **13.50** Na vrtu **14.20** Dok.
 serija: Ambienti **15.05** Dok.: Meroslovje
16.00 Zaljubljeni v življenje **17.20** Posebna
 ponudba **18.05** Jedi za vsak dan z Rachel Al-
 len **18.30** Ozare **19.25** Utrip **20.00** Vse je
 mogoče **21.35** Nad.: Pogrešana

22.55 Film: Mlada in lepa (dram.)

SLOVENIJA2

7.00 Najboljše jutro **9.00** Dober dan **10.00**
 Dok.: Hiške **10.50** Na lepše **11.30** 10 do-
 mačih **12.15** Polnočni klub **13.45** Marko
 Hatlak in Big Band RTV Slovenija **15.15**
 Slovenija danes **16.20** Magazin FIFA: Pot v
 Rusijo **16.55** Plavanje: EP **19.20** Razred zase
19.55 Košarka (m): Liga Nova KBM za
 prvaka **21.45** Zvezdana **22.30** Večer z lut-
 kami **23.15** Bleščica **23.50** Aritmija

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna TV
 - Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.35** Bob-
 ben **15.40** Ljubezen do sveta **16.05** 21.45
 Drobtine in... 45 let TV Koper-Capodistria
16.10 Webolution **16.40** Iz arhiva po vaših
 željah **17.25** Vsedanes - Aktualnost **18.00**
 O živalih in ljudeh **18.35** Vreme **18.40** Pri-
 morska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes -
 Dnevnik **19.25** Šport **19.30** Jutri je nedelja
19.40 Avtomobilizem **19.55** Košarka (m):
 liga za prvaka, polfinale **22.15** Dok.: Mister
 Gadget **22.20** Tednik **22.50** Pozdravljeni
23.20 Vrt sanj

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **9.50** 12.35 TV
 prodaja **10.05** Film: Glej, kdo se oglaš-
 ja (kom.) **12.00** Plesna scena **12.50** Čista hi-
 ša **13.45** Znan obraz ima svoj glas **17.00**
 Film: Smrkci (anim.) **18.55** Vreme in novi-
 ce **20.00** Film: Agent Ryan (akc.)

21.55 Film: Popolni umor (triler)

KANAL A

7.00 Risanke **8.05** 19.00 Pozor, priden pes!
8.40 16.05 Serija: Huda učiteljica **9.05** 19.35
 Serija: Veliki pokovci **9.35** Nan.: Mrhi za
 šankom **10.30** ŠKL - Šport mladih **11.05**
 TV prodaja **11.20** Serija: Snowboarderji
12.25 Sanjska vozila **13.25** Motociklizem:

Rai Sobota, 21. maja
 Rai 4, ob 21.10

Luomo nell'ombra

Francija, Nemčija, Velika Britanija
 2010

Režija: Roman Polanski
Igrajo: Ewan McGregor, Kim Cat-
 trall, Pierce Brosnan, James Belushi
 in Olivia Williams

Polanski se v tem filmu spogleduje s
 Hitchcockom, saj je posnel triler, ki
 pripoveduje o mladem novinarju, ki
 se zaposli kot ghost writer in privoli, da bo dokončal spomine nekdanjega
 britanskega premierja Adama Langa. Toda projekt je od vsega začetka ovit
 v zloveščo tančico - ne nazadnje zato, ker je njegov predhodnik, Langov dol-
 goletni pomočnik, umrl v tragični nesreči.

Novi pisatelj odpotuje v Ameriko, da bi se lotil projekta na otoku, kjer Lang
 trenutno prebiva z ženo Ruth in pomočnico Amelio. Toda dan po njegovem
 prihodu nekdanji britanski minister javno obtoži Langa, da je odobril pro-
 tipravno izročitev osumljenih teroristov Cii, da bi slednja od njih pridobila
 podatke za mučenje - kar pa velja za vojni zločin.

Ob zbiranju podatkov za knjigo pa pisatelj razkrije vse več prezrtih ali pri-
 kritih podrobnosti, zaradi katerih posumi, da je njegov predhodnik morda
 naletel na mračno skrivnost, ki bi Langa povezovala s Cio.

VREDNO OGLEDA

MotoGP, VN Italije, kvalifikacije **16.35** No-
 gomet: Prva liga Telekom Slovenije **20.00**
 Big Brother **21.30** V živo iz hiše Big Bro-
 ther **22.00** Film: Pivo za moje konje (kom.)

PLANET TV

11.00 Nan.: Očka v predpasniku **11.35** Pe-
 klenška kuhinja **13.30** Nan.: Nor, zmeden,
 normalen **14.25** 22.10, 23.20 Bilo je nekoč
15.40 Bognedaj, da bi crknu televizor
16.40 Film: Neverjetni (anim.) **18.45** 22.00
 Danes **19.15** Vreme in šport **19.25** Planet
 kuha **20.00** Film: Projekt - Otrok (kom.)

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar;
 7.25 Dobro jutro: napovednik; 8.00, 10.00,
 14.00, 17.00 Poročila; 8.10 Kulturni dogodki;
 9.00 Prva izmena: Pižama bar z Evgenom
 Banom; 9.50, 14.40, 18.30 Music box; 10.10
 Prva izmena: Komorno popotovanje, sledi
 Music box; 11.15 Studio D - Pogled skozi
 čas, sledi Music box; 12.00 Ta rozajanski
 glas; 12.30 30 minut country glasbe; 13.20
 Glasba po željah; 14.10 Nediški zvon; 15.00
 Mladi val; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala
 scena; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska
 lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50, 7.00 Kronika;
 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 8.00
 Pregled tiska, vreme; 8.40, 10.40, 15.00,
 18.55 Pesem tedna; 9.00 Sobota in pol; 9.10
 Prireditve danes; 10.00 Torklja; 11.00 Ob
 enajstih; 12.30 Opoldnevniki; 13.00 Glasba
 po željah; 14.00 Oddaja o morju in po-
 morščakih; 15.30 DiO; 16.16 Svežemodra
 selekcija; 19.00 Radijski dnevnik in kroni-
 ka; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva;
 22.30 Elektronika mix; 23.00 Za železno za-
 vesno; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30,
 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30,
 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik,
 vreme in prometne informacije; 7.15 Jutra-
 nji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05
 Horoskop; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00
 Gostje tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15,
 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in ra-
 dijski programi; 10.35, 13.00, 14.35, 19.00,
 20.00, 20.30, 23.00 Glasba; 11.00 L'alveare;
 12.30 Dogodki dneva; 13.35 Ora musica;
 14.00 Slot Parade/Anteprema classifica;
 15.00 Souvenir d'Italy; 15.30 Dogodki dne-
 va; 16.00 Pomeriggio ore quattro - Hot
 Hits; 18.00 London Calling; 19.30 Večerni
 dnevnik - Rosso di sera; 20.00 La radio a
 modo nostro (enkrat na mesec); 22.30 So-
 noricamente Puglia; 0.00 Nottetempo.

DROBICI IZ SPOREDA RADIA TRST A

V Komornem popotovanju ob 10.10 bo na sporedu posnetek drugega de-
 la koncerta čelista Enrica Dinda, ki je bil v komorni dvorani gledališča Verdi
 minulega 18. aprila. V oddaji "30 minut country glasbe" ob 12.30 bomo pred-
 stavili zgoščenko »Right Beside You« ameriškega bluegrass pevca in kitari-
 sta Jeffa Whitea. S to zgoščenko se je Jeff White po 15 letih ponovno vrnil
 na glasbeno sceno z lastno solistično ploščo. V oddaji Jazz odtenki ob 17.10
 pa se bomo spomnili 90-letnega rojstva Milesa Davisa, ene največjih ikon na
 področju jazzovske glasbe.

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
 DZP doo z enim družabnikom
 PRAE srl con unico socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
 fax 040 7786381

Tisk:

EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

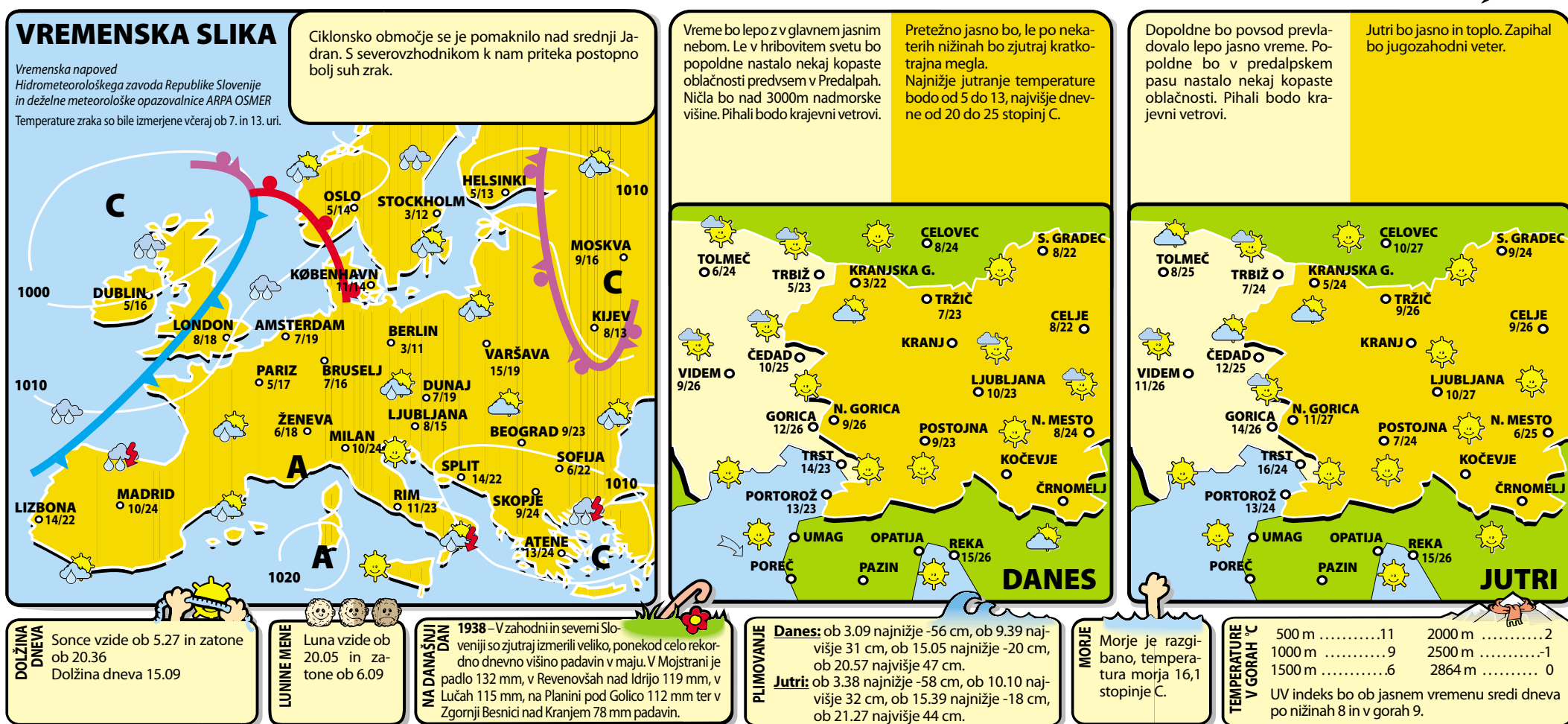
Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

V Indiji namerili 51 stopinj

NEW DELHI - Vročinski val je na zahodu in severu Indije prinesel rekordne vrednosti temperatur ozračja. V mestu Phalodi v zvezni državi Radžastan se je živo srebro v četrtek povzpelo na 51 stopinj Celzija, kar je najvišja temperatura ozračja, ki so jo kadarkoli izmerili v Indiji. V posameznih mestih v Radžastanu in sosednji zvezni državi Gujarat so namerili temperature nad 48 stopinj Celzija. V indijski prestolnici New Delhi pa so v teh dneh namerili najmanj 45 stopinj Celzija. Zaradi vročinskega vala naj bi umrlo več sto ljudi, vendar uradnih števil še niso objavili. Po napovedih vremenslovcov bo vročinski val v Indiji vztrajal tudi prihodnji teden. Vročinski val junija lani je v Indiji zahteval več kot 2500 smrtnih žrtev, v Pakistanu pa okoli 1400.

Messi bo počitnice preživel na Hvaru

ZAGREB - Za mnoge najboljši svetovni nogometaš Lionel Messi bo julija, skupaj s hrvaškim soigralcem pri Barceloni Ivanom Rakićem deset dni počitnikoval v vili Sancta Domenica v kraju Sveta Nedjelja na Hvaru. Lani je v njej živel znani hollywoodski igralec George Clooney. »Pametna« vila ima za najmanj 3000 evrov dnevno pet spalnic, pet kopalnic, veliko kuhinjo in dnevno sobo, tri stranišča ter garažo s šestimi parkirišči. Na voljo je tudi center dobrega počutja, wellness s turško kopalnico, finsko savno in masažnimi mizami in tuši. Ob vili, ki je ob morju, so tudi zunanji džakuzi, bazen, vinska klet in pristajalna ploščad za helikopterje.

NA KNJŽNIH POLICAH - Da Vincijeva šifra v novi preobleki

Za mlade bralce

Različica bo izšla pred jesensko premiero filma Inferno po istoimenskem romanu Dana Browna

LONDON - Najbolj prodajani roman Dana Browna Da Vincijeva šifra bo v skrajšani različici izšel za mlade bralce. Uspešnica bo prireja za mladostnike nad 13. letom starosti in bo obdržala izvorno zgodbo, v kateri je pisatelj tematiziral Jezusovo življenje in skrivnosti katoliške cerkve. Knjiga bo imela povsem novo naslovnico.

Različica za mladino bo v Veliki Britaniji izšla 8. septembra, v ZDA pa 13. septembra, je napovedala založba Penguin Random House.

»Iskreno upam, da bo priredba Da Vincijeve šifre pri mladostnikih zanimala enako vznemirjenje, kot sem ga čutil sam, ko sem raziskoval skrito zgodovino in skrivnosti sveta, v katerem živimo,« je po poročanju britanskega BBC povedal pisatelj.

Urednica revije The Bookseller Lisa Campbell trdi, da je trg knjig za otroke in mladino zaradi naraščajočega trenda s poslovnega vidika obetavno področje založniške industrije. V prvem letošnjem četrtletju je v primerjavi z enakim obdobjem lani narasel za 7,45 odstotka. Podatki sistema Nielsen BookScan se sicer nanašajo zgolj na tiskane, ne pa tudi na elektronske knjige.

Campbellovi se zato zdi smiselno, da bo Brownova knjiga nagovorila mlade bralce, in to še pred jesensko premiero filma Inferno po njegovem istoimenskem romanu iz leta 2013. Pisateljevi oboževalci pa medtem čakajo na novo nadaljevanje o protagonistu Robertu Langdonu. Da ga piše, je Brown razkril novembra 2014, datum izida pa še ni določen.

Da Vincijeva šifra, ki je bila prvič objavljena leta 2003, velja za eno najbolj prodajanih knjig vseh časov. Izvir-

Plakat filmske uspešnice iz romana

nik s skoraj 600 stranmi so prodali v 82 milijonov izvodih po vsem svetu, po njem pa posneli tudi film, v katerem je

glavnega junaka odigral Tom Hanks. Film je v blagajne prinesel več kot 758 milijonov dolarjev. (sta)

EU - Od včeraj

V veljavi nova direktiva o tobaku

BRUSELJ - V EU je včeraj začela veljati nova direktiva o tobaknih izdelkih, katere cilj je zmanjšati število uporabnikov tobaka, s posebnim poudarkom na odvračanju mladih od kajenja in zagotavljanju, da se državljan EU v celoti zavedajo škodljivih posledic uživanja tobaka.

Evropski komisar za zdravje in varnost hrane Vytenis Andriukaitis je ob tem izpostavil koristi opuščanja kajenja, med katerimi so boljše zdravje in dobro počutje, pa tudi znatno nižje stopnje kroničnih bolezni in prezgodnjih smrti, povezanih s tobakom, kar prinaša tudi znatno gospodarsko korist.

Ze samo dvedodstotno zmanjšanje porabe tobaka prinese na letni ravni okoli 506 milijonov evrov prihrankov v zdravstvu v EU, navajajo v Bruslju.

Nova tobačna zakonodaja, ki se od včeraj uporablja v vseh državah članicah EU, prinaša številne spremembe. Po novem morajo slikovna zdravstvena opozorila pokrivati vsaj 65 odstotkov sprednje in zadnje strani zavojčkov cigaret ter tobaka za zvijanje, promocijske ali zavajajoče informacije pa niso več dovoljene. S trga se umikajo tudi cigarete in tobak za zvijanje z značilnimi aromami, ki prikrivajo okus tobaka.

Direktiva ne prepoveduje elektronskih cigaret, vendar za izdelke, ki vsebujejo nikotin, uvaja določene zahteve glede varnosti in kakovosti.

Poleg tega lahko države članice zdaj prepovejo čezmejno prodajo tobaknih izdelkov na daljavo, nov vseevropski sistem spremljanja in sledenja in dodatni varnostni elementi pa naj bi izboljšali odkrivanje nezakonitih izdelkov. (sta)